

3 | 2020

duševné

REVUE PRE TEÓRIU A PRAX
V OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
| ŠTVŔŤROČNÍK | ROČNÍK XXIV

INTELLECTUAL PROPERTY | GEISTIGES EIGENTUM | LA PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE

vlastníctvo

ÚRAD PRIEMYSelnÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ISSN 1339-5564

časopis DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO v roku 2020

Úrad priemyselného vlastníctva SR aj v ďalšom kalendárnom roku vychádza čitateľom v ústrety a bude vydávať časopis *Duševné vlastníctvo* v tlačenej aj v elektronickej verzii.

Tlačené periodikum bude predplatiteľom distribuované poštou, cena jedného čísla bude **4,50 €**, cena ročného predplatného bude **18 €** + poštovné. Odberateľom bude účtované poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty.

Elektronické periodikum bude predplatiteľom distribuované v PDF formáte, cena jedného čísla bude **3,50 €**, cena ročného predplatného bude **14 €**.

Online objednávka: <http://www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo>

Pokyny pre autorov

Časopis *Duševné vlastníctvo* je špecializovaným odborným recenzovaným časopisom, ktorý je zameraný na problematiku teórie a praxe duševného vlastníctva. Časopis vychádza štyrikrát do roka.

Zaslané príspevky v rubrike *Štúdie* sú anonymne posudzované dvomi nezávislými recenzentmi a konečné rozhodnutie o publikácii všetkých zaslaných príspevkov je v kompetencii redakčnej rady. Orientačný čas recenzie je jeden mesiac. Články prechádzajú jazykovou korektúrou.

Uzavierka pre prijímanie štúdií do časopisu má tieto pravidlá: do 15. januára sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 1. čísle; do 15. marca sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v druhom čísle; do 15. júna sa prijímajú príspevky, ktoré budú uverejnené v 3. čísle a do 15. septembra sa prijímajú príspevky uverejnené v 4. čísle.

Príspevky do rubriky *Informácie* je možné posielat' priebežne, pričom budú uverejnené v najbližšom čísle.

Časopis *Duševné vlastníctvo* aktuálne prijíma autorské príspevky na rok 2020. Prosíme autorov o dodržiavanie nasledujúcich požiadaviek:

1. Rukopis zasielajte na casopisDV@indprop.gov.sk. Vzor úpravy príspevkov je k dispozícii na rovnakej adrese na požiadanie.
2. Odporúčaný rozsah strán *Štúdie* je 10 až 30 normostrán, v rubrike *Informácie* je odporúčaný rozsah 5 až 10 normostrán.
3. K autorskému článku je potrebné pripojiť abstrakt (10 až 20 riadkov) a kľúčové slová (5 až 8) v slovenskom aj anglickom jazyku.
4. Pod názov článku uveďte meno, zaradenie, pracovisko, presnú adresu a emailový kontakt na autora.
5. Odkazy (citácie, parafrázy) na literatúru uvádzajte v poznámke pod čiarou. Na konci článku uveďte zoznam literatúry. Komentáre v texte sa uvádzajú rovnako v poznámke pod čiarou.
6. Významné pasáže v texte zvýraznite hrubým písmom (boldom). V záujme prehľadnosti je vhodné členiť články do kapitol.
7. Nevyžiadané rukopisy sa autorom nevracajú späť.
8. Autorský rukopis je v prípade uverejnenia v časopise honorovaný.

Detailné informácie ohľadne publikačného procesu, štruktúry, formálnych náležitostí príspevkov, recenzného konania a autorských práv sú dostupné na vyžiadanie na emailovej adrese casopisDV@indprop.gov.sk

Nové vydanie Globálneho inovačného indexu nastavilo Slovensku zrkadlo v stave inovácií

Inovácie sú všeobecne akceptované ako významný predpoklad ekonomického rastu, rozvoja a zdroj konkurencieschopnosti podnikov, regiónov i celých štátov. Pre podniky, ktoré inovácie uvádzajú na trh a profitujú z nich, predstavujú unikátnu šancu, ako uspieť v konkurenčnom prostredí dnešného globalizovaného sveta, na druhej strane bývajú kľúčovou podmienkou ich prežitia. Inovácie dokážu prispieť k riešeniu komplexných spoločenských a environmentálnych výziev a umožniť prechod k trvalo udržateľnému rozvoju.

Svetová organizácia duševného vlastníctva pravidelne mapuje stav inovácií vo svete a približuje ich verejnosti vo forme Globálneho inovačného indexu. Správa ponúka komplexný a detailný prehľad a informácie o najnovšom rebríčku inovácií, o súčasnom stave financovania a pýta sa, ako pandémia COVID-19 ovplyvňuje prístup podnikateľov k rôznym formám financovania inovácií. Cieľom štúdie je prispieť k zlepšeniu informovanosti o inovačných politikách a uľahčiť dialóg medzi verejným a súkromným sektorom, ktorý pomáha tvorcom politik, vedúcim predstaviteľom podnikov a iným zainteresovaným stranám hodnotiť ich inovačný pokrok.

Slovenskej republike v celkovom hodnotení spomedzi 131 skúmaných ekonomík v inovačnom indexe patrí 39. miesto, pričom dosahuje lepšie výsledky v inovačných výstupoch ako vstupoch. Slovensko vytvára viac inovačných vstupov aj napriek slabším finančným možnostiam, napreduje v oblasti infraštruktúry a v oblasti technologických a vedomostných výstupov. Našou silnou stránkou sú kreatívne tovary a služby.

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky si uvedomuje svoje postavenie v inovačnom ekosystéme. Postupnými krokmi sa snaží priblížiť podnikateľskému prostrediu a zjednodušiť mu prístup k informáciám a službám. Jedným z aktuálnych opatrení je práve zavádzaná služba zrýchleného postupu zverejnenia prihlášky ochrannej známky, ktorá pod označením Fast Track poskytuje prihlasovateľovi výrazné časové skrátenie procesu zverejnenia prihlášok ochranných známok. Fast Track je rýchlejší!

Vážení čitatelia, pozývam vás nahliadnuť do tretieho tohtoročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo. Autori sa v ňom napríklad venujú otázkam porovnania nekomerčných patentových databáz či pojmu plausible v rozhodovacej praxi Európskeho patentového úradu, okrem odborných štúdií prináša komentár k zlej viere prihlasovateľa a aktuálnu problematiku patentovateľnosti rastlín a zvierat získaných konvenčnými spôsobmi.

Aj napriek tomu, že pandémia spôsobuje mnohé výzvy, v časopise nájdete pozvánky na viaceré podujatia realizované on-line formou. Verím, že časopis pre vás naďalej ostáva primárnym zdrojom informácií o svete a problematike duševného vlastníctva.

Želám vám podnetné čítanie!

Mgr. Matúš Medvec, MBA
predseda ÚPV SR

Z galérie tvorcov: Pavol Mikuláš – Drevený bicykel Re pello model 16

s. 45

REPELLO®

3 Editoriál <i>(Medvec, M.)</i>	33 Označenia pôvodu a zemepisné označenia – návrh novely zákona <i>(Mikuličová, J.)</i>	58 Finančná správa SR
6 Porovnanie nekomerčných patentových databáz <i>(Vetrecin, M.)</i>	37 K posudzovaniu existencie pravdepodobnosti zámeny prihlasovaného označenia <i>(Rybníkár, S.)</i>	60 Z rozhodnutí ÚPV SR
17 Pojem „plausible“ v rozhodovacej praxi Európskeho patentového súdu <i>(Mihálová, V.)</i>	42 Aktuálne z autorského práva <i>(Bednárík, R., Slovák, J.)</i>	66 Z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ
22 Niekoľko poznámok k zlej viere prihlasovateľa, II. časť <i>(Klinka, T.)</i>	45 Z galérie tvorcov: Pavol Mikuláš – Drevený bicykel Re pello model 16 <i>(Spišiaková, L.)</i>	68 Správy z ÚPV SR
27 Patentovateľnosť rastlín a zvierat získaných konvenčnými spôsobmi podľa Európskeho patentového dohovoru <i>(Marčoková, L.)</i>	47 Spektrum dobrých nápadov a riešení	71 Správy z WIPO
	54 Zaujalo nás	72 Správy z EPO
		73 Správy z EUIPO
		75 Nové publikácie
		76 Recenzia
		77 Z obsahov vybraných časopisov

OBSAH ▲ ▼ CONTENTS

3 Editorial <i>(Medvec, M.)</i>	33 Indications of Origin and Geographical Indications – legislative changes proposed <i>(Mikuličová, J.)</i>	58 Financial Administration of the SR
6 The Comparison of the Non-Commercial Databases <i>(Vetrecin, M.)</i>	37 To the Assessment of the Probability of Applied Designation Substitution <i>(Rybníkár, S.)</i>	60 Issues from Decisions of the IPO SR
17 The Term Plausible in the Decision Making Praxis of the European Patent Office <i>(Mihálová, V.)</i>	42 Currently from Copyright <i>(Bednárík, R., Slovák, J.)</i>	66 Issues from Decisions of the Court of Justice of the EU
22 Some Comments on Applicant's Bad Faith, Part II. <i>(Klinka, T.)</i>	45 From the Gallery of Creators: Pavol Mikuláš – the Wooden Bicycle Re Pello Model 16 <i>(Spišiaková, L.)</i>	68 News from the IPO SR
27 Patentability of plants and animals obtained by conventional methods according to the European Patent Convention <i>(Marčoková, L.)</i>	47 Spectrum of Useful Ideas and Solutions	71 News from the WIPO
	54 Story that Caught Our Eye	72 News from the EPO
		73 News from the EUIPO
		75 New Publications
		76 Review
		77 Tables of Contents of Selected Journals

Porovnanie nekomerčných patentových databáz

The Comparison of the Non-Commercial Databases

Michal VETRECIN¹

ABSTRAKT

Patentové informácie sú významným zdrojom technických informácií. Okrem technického charakteru obsahujú právne informácie a majú ekonomickú hodnotu. Celosvetový ročný prírastok dokumentov presahuje milióny dokumentov, ktoré je potrebné nielen uchovávať, ale aj efektívne vyhľadávať na účely prieskumu a poznania stavu techniky. Na tento účel slúžia patentové databázy, či už komerčné, alebo voľne dostupné, ktoré majú rôzne funkcionality, resp. možnosti. Cieľom článku je porovnať funkcionality a možnosti nekomerčných databáz: Espacenet, Depatisnet a Patentscope.

ABSTRACT

Patent information is an important source of technical information. In addition to their technical nature, they contain legal information and have economic value. The worldwide annual growth of documents exceeds the millions of documents that need not only to be stored but also to be searched efficiently for the purposes of research and knowledge of the state of the art. For this purpose, patent databases are used, whether commercial or freely available, which have various functionalities resp. opportunities. The aim of the article is to compare the functionalities and possibilities of non-commercial databases: Espacenet, Depatisnet and Patentscope.

Kľúčové slová

patentové databázy, porovnanie databáz, Espacenet, Patentscope, Depatisnet

Key words

patent database, comparison of patent databases, Espacenet, Patentscope, Depatisnet

Úvod

1 Vývoj patentových dokumentov

Z hľadiska tvorby, uchovávanía a sprístupňovania patentových dokumentov môžeme pozorovať niekoľko vývojových etáp.

1.1 Printová podoba

Patentové dokumenty² a úradné vestníky boli v minulosti dostupné iba v printovej podobe, teda na papierovom

nosiči. Vývoj patentových dokumentov kráčal ruka v ruke s rozvojom priemyselno-právnej ochrany. Vznikali dokumenty, ako zverejnené prihlášky úžitkových vzorov, zapísané úžitkové vzory, rešeršné správy, opravy k patentovým dokumentom, príp. preklady dokumentov. Získavanie dokumentov sa realizovalo najmä prostredníctvom vzájomnej výmeny medzi úradmi.

Výhody printovej podoby spočívali najmä v relatívne rýchlom spracovaní, životnosti, spôsobe excerptie textu, ktorý nezakladal nároky na počítačovú techniku. Medzi hlavné nevýhody patrili najmä veľké nároky na skladové priestory a ich udržiavanie a náklady na poštovné

¹ Mgr. Michal Vetrecin, PhD., odborný pracovník v oblasti patentových informácií, Centrum vedecko-technických informácií SR, Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava, +421/902 227 842, michal.vetrecin@cvtisr.sk

² Pod pojmom patentové dokumenty chápeme publikované patentové prihlášky, udelené patenty, publikované prihlášky úžitkových vzorov a zapísané úžitkové vzory.

a dopravu dokumentov v rámci vzájomnej výmeny, a to najmä v úradoch, ktoré publikovali vysoký počet dokumentov.

1.2 Mikrografické médiá

Cieľom mikrografickej technológie bolo najmä eliminovať náklady na priestory a ich prevádzku uchovávaním patentových dokumentov na mikrofilmoch alebo mikrofišoch. V prípade mikrofilmov išlo o uchovávanie dokumentu alebo dokumentov na mikrofilmovom páse. Na mikrofiši predstavoval jeden dokument jeden mikrofiš, ktorý mal normalizovaný formát a vyhovoval pri budovaní kartoték.

Medzi nevýhody mikrografickej technológie patrili najmä zvýšené náklady na: vyhotovenie mikromédií, špeciálne úložné boxy, čítačky a zariadenia na spätnú reprodukciu, pričom vyhľadávanie informácií bolo menej efektívne v porovnaní s printovými médiami. Použitie tejto technológie vo väčšom rozsahu malo význam pri budovaní tzv. konzervačného fondu v patentových úradoch, aby v prípade živelnnej pohromy, záplavy boli k dispozícii záložné dokumenty. V knižniciach sa javila táto technológia menej efektívna.

1.3 Optické nosiče

Koncom 80. rokov 20. storočia prišla na trh technológia optických nosičov Compact Disc Read Only Memory (CD-ROM), neskôr Digital Versatile Disc Read Only Memory (DVD-ROM). Technológia umožnila uchovávať naskenované dokumenty, zverejnené patentové prihlášky a udelené patenty, na diskoch tak, ako boli publikované patentovými úradmi. Neskôr to boli aj úradné vestníky.

Na vyhľadávanie v plných textoch dokumentov bol potrebný rešeršný indexový optický disk, ktorý vyhľadal plné texty dokumentov z nosičov CD-ROM, tzv. jukebox. Vzhľadom na veľký objem publikovaných patentových dokumentov bola táto technológia efektívna, ale z finančného hľadiska išlo o veľkú vstupnú investíciu.

1.4 Internet

Prelomový bod v oblasti patentových informácií nastal príchodom internetu, v ktorého prostredí sa začali publikovať patentové dokumenty a neskôr budovať patentové databázy a registre. Technológia s aplikačným programovým vybavením poskytla základ na tvorbu a budovanie databáz (DB) tak, ako ich poznáme v súčasnej podobe. Veľkou výhodou je neobmedzený prístup k patentovým dokumentom a následná práca s týmito dokumentmi.

V súčasnosti väčšina úradov sprístupňuje v prostredí internetu patentové dokumenty a databázy, resp. registre. Komerčné produkty síce ponúkajú podstatne širšie funkcionality v rámci vyhľadávacích nástrojov, ale ich nevýhodou býva spravidla vysoká obstarávacia cena.

2 Patentové databázy

Práca s informáciami a ich vyhľadávanie je v súčasnosti na dennej báze, či už z dôvodov pracovných, alebo súkromných. Pokiaľ hľadáme patentové informácie, sprístupňujú ich patentové úrady jednotlivých krajín zväčša v elektronickej podobe. Ak by sme si laicky chceli overiť novosť vynálezu, museli by sme preskúmať všetky národné databázy, čo je časovo náročné a v niektorých prípadoch kvôli jazykovej bariére aj komplikované. V tom sú laickej verejnosti nápomocné voľne dostupné patentové databázy, ktoré združujú informácie z desiatok patentových úradov. Medzi najznámejšie nekomerčné patentové databázy patria najmä: Espacenet, Patentscope a Depatisnet.

2.1 Espacenet

Európsky patentový úrad (EPO) uviedol pre verejnosť v roku 1998 bezplatnú online službu Espacenet na vyhľadávanie patentových informácií. V roku 2009 EPO obohatil **Espacenet** o veľmi zaujímavú funkciu – SmartSearch. Tento nový nástroj umožňoval zostavenie vyhľadávacieho dotyhu pomocou podmnožiny jazyka Contextual Query Language (CQL). CQL je formálny jazyk na formovanie otázok do systémov na vyhľadávanie informácií, ako sú vyhľadávacie nástroje, bibliografické katalógy a informácie o zbierkach múzeí. V roku 2012 EPO uviedol do prevádzky bezplatnú službu automatizovaného prekladu textov „patent translate“. Prekladací nástroj vytvorený v spolupráci so spoločnosťou Google bol „špeciálne postavený na zvládnutie zložitých a technických patentových slovníkov“, pomocou ktorého „trénoval prekladový stroj“ milióny oficiálnych, ľudsky preložených, patentových dokumentov. Patent translate je služba automatického prekladu patentových dokumentov v 32 jazykoch.³ V marci 2016 v Espacnete spustili fulltextové vyhľadávanie prostredníctvom zbierky anglických, francúzskych a nemeckých patentových dokumentov. Zároveň spustili prvú verziu Espacnetu v.2 (tzv. Espacenet beta). Espacenet v.2 bol spustený do prevádzky v roku 2020. Na porovnanie sme vybrali už novú verziu Espacnetu.

2.2 Patentscope

Research Service je databáza spustená v júli 2005, voľne dostupná a vyvinutá Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO), ktorá poskytuje prístup k vyše 90 miliónom patentových dokumentov, z toho je niečo vyše 3,5 milióna patentových prihlášok PCT (Zmluva o patentej spolupráci) uverejnených od roku 1978. Databáza obsahuje texty a obrázky medzinárodných prihlášok podaných podľa PCT, ako aj revidované a zmenené prihlášky, a je aktualizovaná každý týždeň vo štvrtok.

3 European Patent Office: Patent translate, [online]. [cit. 20. 08. 2020]. Dostupné na internete: <https://www.epo.org/searching-for-patents/helpful-resources/patent-translate.html>

2.3 Depatisnet

Depatisnet bol ako internetová služba založený už v roku 1998 pod názvom Depanet. V roku 2000 nemecký patentový úrad sprístupnil patentové informácie online formou aj širokej verejnosti. V prvej etape bol sprístupnený patentový register DPINFO, dnes známy ako DPMA register, a v apríli 2001 bola sprístupnená služba na vyhľadávanie patentových informácií Depatisnet, ktorá čerpá informácie z interného systému Depatis.⁴ Od roku 2004 nemecký patentový úrad a úrad pre ochranné známky pravidelne zverejňuje online dokumenty v týždennom intervale, čím ukončil tlačенú podobu zverejňovaných dokumentov. V súčasnosti je pokrytie databázy porovnateľné s databázou Espacenet.

3 Porovnanie vybraných nekomerčných patentových databáz

Porovnanie patentových databáz má veľké množstvo variácií. Zamerali sme sa na:

- prístupnosť k databázovému systému zo stránky poskytovateľa alebo všeobecného vyhľadávacieho nástroja (náročnosť prístupu pre laického užívateľa),
- dátové pokrytie a dátové pokrytie na fulltextové vyhľadávanie (pokrytie štátmi a medzinárodnými organizáciami),
- možnosti vyhľadávania v databázových systémoch, vyhľadávacie masky (sledovali sme vyhľadávacie jazyky/funkcionality),
- zobrazenie výsledkov vyhľadávania – zoznam nájdených dokumentov, zobrazené informácie,
- dostupné informácie detailného záznamu (dokumentu), ako bibliografické údaje, právny stav či citované dokumenty, zobrazenie abstraktu, obrázka, prepojenia na register, možnosti prekladu, odkazy na citované a citujúce dokumenty, ako aj nepatentovú literatúru a
- export nájdených zoznamov dokumentov a dokumentov jednotlivých záznamov.

3.1 Prístup k databázam

Databázové systémy, resp. online nástroje na vyhľadávanie patentových informácií sú dostupné online buď zo stránok poskytovateľov služieb, alebo prostredníctvom všeobecných vyhľadávacích nástrojov (Google, Bing a Yahoo!).

Esacenet je dostupný zo stránky poskytovateľa – EPO (<https://www.epo.org>). Z hlavnej stránky sa dá kliknúť

na opisnú stránku *Espacenet – patent search*, kde sa už nachádza odkaz na databázový systém (<https://worldwide.espacenet.com>). Okrem toho sa dá k opisnej stránke dopracovať prostredníctvom menu *Searching for patents > Technical information > Espacenet – patent search*.

Patentscope je dostupný z oficiálnej stránky WIPO (<https://www.wipo.int>), v sekcii *Resources*, alebo prostredníctvom menu *IP services > PCT – The International Patent System*. Na stránke *PCT – The International Patent System* je odkaz priamo na databázový systém Patentscope (<https://patentscope.wipo.int>). Vo všeobecných vyhľadávačoch pri zadaní slova *patentscope* sa na prvom a druhom mieste striedali stránka *PCT – The International Patent System* na WIPO a hlavná stránka databázového systému Patentscope.

Depatisnet je na stránkach poskytovateľa DPMA (<https://www.dpma.de/>) na adrese https://depatisnet.dpma.de/DepatisNet/depatisnet?window=1&space=menu&content=inde_x&action=index&switchToLang=en. K tejto stránke sa dá dostať cez menu *Search > Depatisnet*, kde vás presmeruje na úvodnú stránku o Depatisnete s odkazom už na hlavnú stránku databázového systému Depatisnet. Okrem toho, k tejto stránke sa dá dopracovať aj cez pätičku stránky v sekcii *patentov* alebo *úžitkových vzorov*. Jeden odkaz na hlavnej stránke v čase testovania nebol funkčný.

Pri vyhľadávaní vo všeobecných vyhľadávacích nástrojoch boli všetky patentové databázové systémy na popredných miestach.

3.2 Dátové pokrytie

Ako už bolo spomenuté, voľne dostupné patentové databázy v sebe združujú informácie z niekoľkých desiatok národných patentových úradov (patentové kolekcie). Pre vyhľadávanie informácií na jednom mieste je dôležité vedieť, aké patentové kolekcie sú zahrnuté vo vybranej databáze. Ak by sme vyhľadávali informácie k patentom z krajiny, ktorá nie je zahrnutá v DB vybraného databázového systému, aj napriek výborným vyhľadávacím funkciám a schopnostiam rešeršera by sme vo výsledku vyhľadávania žiadne dokumenty nenašli. Získané aktuálne informácie dátového pokrytia databáz Espacenet⁵, Patentscope⁶ a Depatisnet⁷ sme porovnali s dátami získanými z článku Björna Jürgensa a Victora Herrero-Solana⁸ z roku 2015, kde je jasne vidieť, že najväčší nárast v dátovom pokrytí zaznamenal Patentscope (obr. 1). Takéto výrazné zvýšenie počtu patentových dokumentov v Patentscope možno pripisovať faktu výrazného nárastu patentových kolekcii z 39 na 63 (obr. 2).

4 Hubert Rothe, Heiko Sabien, New ways of the German Patent and Trade Mark Office (GPTO) for the dissemination of IP information, In World Pat. Inf. 2003, Vol. 25, Issue 4, 313 – 318. doi: 10.1016/S0172-2190(03)00087-5.

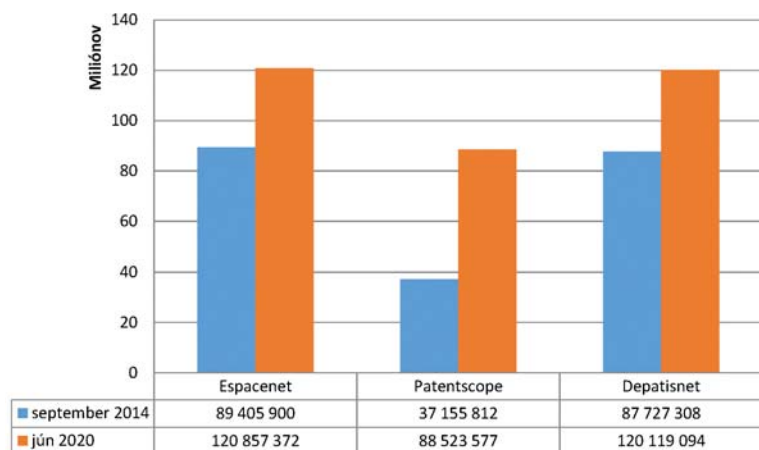
5 European Patent Office: Latest bibliographic coverage, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: <https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/patent-additions.html>

6 World Intellectual Property Organization: WIPO - Search International and National Patent Collections, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: https://patentscope.wipo.int/search/en/help/data_coverage.jsf

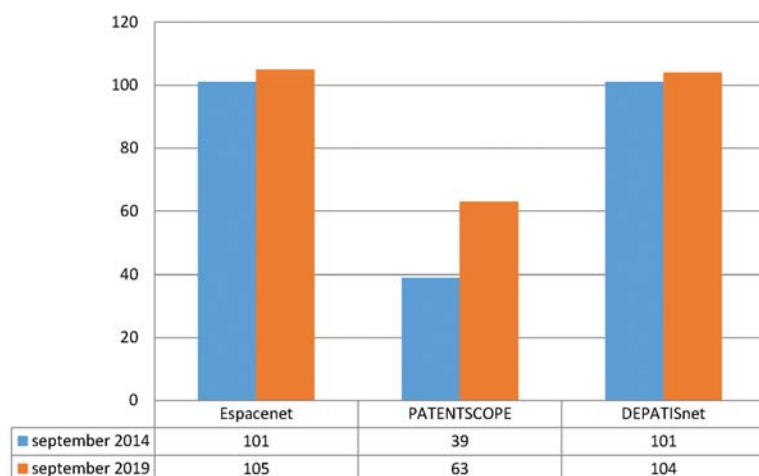
7 Deutsches Patent-und Markenamt: DEPATISnet | Data coverage, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: <https://depatisnet.dpma.de/DepatisNet/depatisnet?action=datenbestand>

8 Jürgens B., Herrero-Solana V., Espacenet, Patentscope and Depatisnet: A comparison approach, In World Pat. Inf. 2015, 42, 4 – 12. doi: 10.1016/j.wpi.2015.05.004.

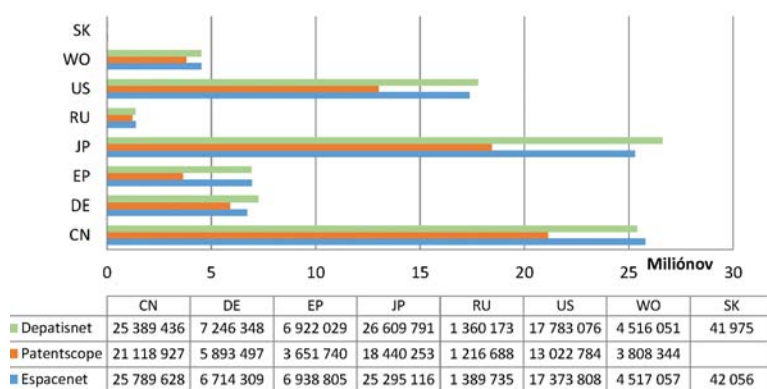

Obr. 1 Celkový počet patentových záznamov podľa databáz z roku 2014 a 2019

Obr. 2 Porovnanie počtu patentových kolekcii z rokov 2014 a 2019

Obr. 3 Porovnanie dátového pokrytia krajín s najvyššou patentovou aktivitou a Slovenska

Aj napriek faktu, že Patentscope obsahuje menej patentových kolekcii v porovnaní s databázami Depatisnet a Espacenet, obsahuje niekoľko kolekcii, ktoré pokrýva len Patentscope. Za výrazným zvýšením počtu patentových dokumentov v Patentscope môže stáť aj fakt, že v roku 2014 uvádzala WIPO počet vynálezov a nie počet patentových prihlášok a udelených patentov. V počte patentových dokumentov Espacenet aj Depatisnet presiahli hranicu 120 miliónov patentových dokumentov. Za posledných päť rokov v Espacnete pribudli štyri patentové kolekcie a v Depatisnete tri patentové kolekcie. Depatisnet má fulltextové vyhľadávanie pokryté len pre nemecké (DE), európske (EP) a medzinárodné (WO) patentové kolekcie. Espacenet výrazne posilnil patentové kolekcie s fulltextovým vyhľadávaním. Aktuálne pokrýva 61 patentových kolekcii s fulltextovým vyhľadávaním.

Taktiež sme sa pozreli na dátové pokrytie najaktívnejších krajín a organizácií v patentovej ochrane (CN, DE, EP, JP, KR, US, WO) (obr. 3). K tomu sme pripojili aj Slovensko (SK) na porovnanie patentovej aktivity. Patentscope pred piatimi rokmi zahŕňal nemecké kolekcie patentových dokumentov, ale ešte neboli plne integrované, preto neboli vypísané v zozname dátového pokrytia. Nie je v ňom zahrnutá slovenská patentová kolekcia. Dátové pokrytie databáz bolo spracované k 17. 6. 2020.

3.3 Uživatelské prostredie databázových systémov

Každá databáza má určité spracovanie používateľského rozhrania a nie každému to môže byť vyhovujúce. Preto je dobré poznať, čo sa v takomto rozhraní ponúka.

3.3.1 Espacenet

V úvodnej obrazovke, v hlavičke stránky, je pole na zadanie vyhľadávacieho dopytu (vyhľadávanie prebehne v novej verzii). Pod ním je prístupná videonahrávka s predstavením novej verzie Espacnetu. Nižšie pod videonahrávkou sa nachádza sekcia „Quick access“ s odkazmi na fórum a výber pôvodnej (klasickej) verzie Espacnetu. Nasleduje sekcia s informáciami o Espacnete s podsekciami News (Novinky), Learning and help (Vzdelávanie a pomoc), Coverage (Dátové pokrytie) a Terms of use (Podmienky používania).

Po potvrdení zadaného výrazu vo vyhľadávacom poli sa zobrazí pracovné prostredie Espacnetu (obr. 4). Na rozdiel od pôvodnej verzie, kde všetky módy vyhľadávania a zobrazenia dokumentov boli na samostatných stránkach, v pracovnom prostredí novej verzie sú spomínané prvky zlúčené a obohatené o nové funkcionality. Pracovné prostredie je rozdelené na niekoľko sekcií, a to na vyhľadávacie pole, hlavné menu, tabla zobrazovania zoznamu vyhľadaných záznamov (výsledky vyhľadávania) a tabla s detailmi záznamu (dokumentu).

Obr. 4 Zobrazenie výsledkov vyhľadávania s detailom vybraného dokumentu

Obr. 5 Zobrazenie výsledkov vyhľadávania v Patentscope

Nad tabkami sa nachádza menu s odkazmi a funkčnými prvkami. Odkaz *My Espacenet* používateľa presmeruje na novú stránku so záložkami zoznamu vybraných (hviezdičkou označených) dokumentov, históriou dopytov a nastaveniami. V nastaveniach je možné zapnúť/vypnúť históriu a počet zapamätaných vyhľadávacích dopytov, stav a možnosť mazať zoznam patentov či vyhľadávacích dopytov. Ďalší odkaz v menu je *Help*, používateľovi otvorí pop-up okno s glosárom. Nasleduje odkaz *Classification search*, kde sa otvorí vyhľadávacia maska na vyhľadávanie v patentovom triedniku. Záložka *Results* (výsledky vyhľadávania) používateľa vráti do zoznamu vyhľadaných dokumentov podľa vyhľadávacieho reťazca. Ďalej v menu sa nachádzajú tri funkčné prepínače – *advanced search* (pokročilé vyhľadávanie), *filters* a *popup tips*. Pri otvorení pokročilého vyhľadávania sa otvorí v ľavej časti obrazovky sekcia, kde je možné si vyklikáť logiku vyhľadávacieho dopytu a zadať potrebné údaje. Je to jednoduchšie najmä pre laickú verejnosť pri nastavovaní zložitejších vyhľadávacích reťazcov. Vo filtroch je možné zredukovať nájdené dokumenty podľa niekoľkých parametrov, ako napr. podľa krajiny, vynálezcov, prihlasovateľov, triedenia atď. Vo filtroch je ďalej možné zapnúť grafické zobrazenie (grafy) alebo stiahnuť údaje do excelového súboru. Pri zapnutí funkcie *popup tips* sa pri vybraných poliach, údajoch a funkciách zobrazí otáznik v krúžku, kde po kliknutí naň sa zobrazí opisný text. V menu sa ešte nachádzajú odkazy na nahlásenie chyby alebo chybných dát a spätná väzba.

3.3.2 Patentscope

WIPO už nejaký čas taktiež pracovala na vylepšení vyhľadávacieho prostredia *Patentscope* (obr. 5), nie až tak dramatického ako v prípade *Espacenet*. Zamerala sa primárne na grafické prostredie systému s čiastočnými úpravami funkčných vlastností.

Aj po vylepšení si vyhľadávací systém *Patentscope* zachoval ponuku väčšiny vyhľadávacích masiek, a to masku *Simple search* (jednoduché vyhľadávanie), *Advanced search* (pokročilé vyhľadávanie), *Field combination search* (vyhľadávanie kombináciou polí), *Cross Lingual Expansion* (krížové jazykové vyhľadávanie) a *Chemical compounds* (vyhľadávanie chemických zlúčenín).

Simpla search ponúka jedno pole na zadanie vyhľadávacieho výrazu. Zadaný výraz je možné vyhľadávať na titulnej strane, v akomkoľvek bibliografickom poli dokumentu, full-textovo (len v anglických textoch), cez ID/číslo (publikačné číslo, číslo prihlášky a i.), podľa medzinárodného patentového triedenia (IPC), podľa mena pôvodcu či prihlasovateľa alebo na základe dátumu zverejnenia. V rámci tohto vyhľadávania je ešte možné vybrať kolekcie patentových autorít, v ktorých má prebehnúť vyhľadávanie. Táto vyhľadávacia maska je vhodná na vyhľadávanie špecifického patentu podľa čísla, pôvodcu, prihlasovateľa/majiteľa, spoločnosti, medzinárodného triedenia a špecifického dátumu.

Advanced search obsahuje jedno pole na zadávanie výrazu so širokou škálou operátorov. V tomto prípade je to

podobne ako pri *Smart search* v *Espacenet*, prostredníctvom tejto masky je možné vyhľadávať komplexné sekvencie výrazov aj s použitím kódového označenia polí či booleovských operátorov, operátorov priblíženia (*proximity*) a operátorov dosahu. Počet vyhľadávaných výrazov nie je limitovaný. Na zadaný vyhľadávaný výraz je možné použiť funkciu rozšírenia vyhľadávacieho výrazu (*Expand with related terms*), kde vyhľadávaný výraz bude rozšírený o synonymá zadaných výrazov. K dispozícii je ďalej výber kolekcie patentovej autority, jazyk vyhľadávania, stemming – proces, pri ktorom sa vyhľadávajú slová na základe koreňa uvedeného slova (napr. *electric*, *electricity*, *electrical*) a možnosť filtrovať to na patentovú rodinu.

Field combination search je viac prehľadné pre laického užívateľa, pretože obsahuje prednastavené polia, do ktorých už dopisuje len konkrétne vyhľadávané výrazy. Je možné upravovať vzťahy medzi nimi (*AND*, *OR*), prípadne zmeniť typ vyhľadávacieho poľa v rozbalovacom menu, a tým aj poradie jednotlivých polí. Taktiež je možné pridať ďalšie pole, vybrať len patenty, kde je ponúkaná licencia, vybrať pole, ktoré bude bez informácie vybraného poľa, alebo opäť patentový úrad, jazyk, vyber kolekcie patentových autorít, v ktorých má prebehnúť vyhľadávanie a možnosť filtrovať výsledky vyhľadávania na patentovú rodinu.

Zaujímavou vyhľadávacou maskou je *Cross lingual expansion* alebo *CLIR* (*Cross Lingual Information Retrieval*). Ponúka vyhľadávanie s automatizovaným prekladom z viacerých jazykov a do nich (*EN*, *FR*, *DE*, *ES*, *PT*, *JP*, *CH*, *KR*, *IT*, *SE*, *NL*, *PL* a *DK*). Vyhľadávanie môžeme ponechať s plnoautomatizovaným prekladom alebo to môžeme čiastočne usmerniť cez *Expansion mode – Supervised* a taktiež je možné nastaviť presnosť vyhľadávacieho výrazu. V *Expansion mode – Supervised* je možné vybrať technickú oblasť (po zadaní vyhľadávacieho výrazu), v ktorej má vyhľadávanie prebehnúť.

Prístup do vyhľadávacej masky *Chemical compounds search* si už vyžaduje registráciu. Na výber sú štyri podmasky – *Structure editor*, *Convert structure*, *Substructure* a *Upload structure*. *Convert structure* je konverzný editor, ktorý pracuje na základe mena alebo kódového označenia *INN*, *InChI*, *SMILE*. Vybranú štruktúru je možné upraviť ešte cez *Structure editor* alebo ju kompletne nakresliť. *Upload structure* umožňuje nahráť štruktúru zlúčeniny zo súboru v podporovanom formáte *MOL*, *SMILE* alebo niekoľkých obrazových formátoch, ako *JPEG*, *PNG*, *GIF*, *TIFF*. Zo *Structure editor* je možné prejsť do *Substructure search*. V tejto maske je možné si navoliť zodpovedajúce štruktúry.

3.3.3 Depatisnet

Depatisnet má v ponuke päť vyhľadávacích masiek – *Beginner's search* (vyhľadávanie pre začiatočníkov), *Expert search* (expertné vyhľadávanie), *IKOFAX search*, *Patent family search* (patentové rodiny), *PIZ support* (*PIZ* podpora, *PIZ* = patent information centers).

Beginner's search pozostáva z preddefinovaných polí (číslo zverejnenej prihlášky, názov, pôvodca/vlastník,

dátum zverejnenia, patentové triedenie) a zaškrťavacieho výberu polí, ktoré sa majú zobrazit' vo výsledkoch vyhľadávania. K dispozícii je aj pole fulltextového vyhľadávania (len patentové kolekcie DE, EP, WO). *Expert search* ponúka štandardné fulltextové vyhľadávacie, podobne ako *Smart search* v Espacenet alebo *Advanced search* v Patentscope. K dispozícii je priamo výber dostupných polí, operátory a funkčné prvky so stručným skrytým opisom ich funkcie. *IKOFAX search* sa podobá pokročilému vyhľadávaniu bez sekcie pomocného výberu polí, operátorov a funkčných prvkov. *Patent family search* obsahuje na zadávanie len jedno pole na číslo zverejnenej publikácie. *PIZ support* je asistované vyhľadávacie. To znamená, že môžete požiadať o odbornú pomoc so stratégiou vyhľadávania a naformulovaním vyhľadávacieho reťazca v maske na základné alebo pokročilé vyhľadávacie. Ak by bola požiadavka nad možnosti základnej asistencie, môžete byť odkázaní na platenú asistenciu.

Spomínané vyhľadávacie nástroje poskytujú rozdielny počet polí, v ktorých je možné vyhľadávať. Espacenet ponúka 21 polí podľa listu identifikátorov polí, ktoré je možné použiť len v *Smart search*. Patentscope podľa listu identifikátorov polí ponúka až 58 polí. V Depatisnete rôzne masky majú k dispozícii rozdielne počty polí na vyhľadávacie. Základné vyhľadávacie ponúka 9 polí, pokročilé vyhľadávacie 37 a IKOFAX až 39.

3.4 Zobrazenie vyhľadaných záznamov a dokumentov

V rámci zobrazených výsledkov sme sledovali niekoľko aspektov, ako modulovateľnosť zobrazených dát, triedenie, filtrovanie, zvýraznenie hľadaných výrazov, náhľady obrázkov, zobrazenie podľa patentovej rodiny, maximálny počet sprístupnených záznamov a automatizované (strojové) preklady (tab. 1).

Všetky vyhľadávacie nástroje už majú modulovateľné zobrazenie vyhľadaných záznamov. V Depatisnete je výber polí dostupný už v maske vyhľadávania, ale taktiež je možné spraviť zmenu zobrazených polí v zozname nájdených záznamov. Patentscope má niekoľko zobrazovacích masiek, medzi ktorými je aj náhľad obrázkov. Tieto zmeny je možné spraviť prostredníctvom „result list view“ v nastaveniach. Polia ako samostatné objekty nie sú modulovateľné. Nový Espacenet má taktiež niekoľko masiek zobrazovania výsledkov vyhľadaných záznamov, ktoré je možné nastaviť cez lokálne menu vyhľadaných záznamov. Okrem toho Espacenet,

podobne ako Patentscope, má zobrazenie výsledkov aj v obrázkoch. Triedenie výsledkov podľa dostupných kritérií poskytujú všetky tri systémy. V rámci filtrovania výsledkov, keď pred piatimi rokmi ani jeden systém neponúkal možnosť filtrovania, si polepšil Patentscope aj Espacenet. Patentscope v sekcii Analysis ponúka nastavenia filtrov, zobrazenie údajov v grafoch a na časovej osi. Filter ponúka výber podľa zhrnutia nájdených výsledkov (krajina, majiteľ, vynálezca, IPC a dátum zverejnenia). V grafoch a časovej osi je taktiež niekoľko prednastavených zobrazení, ako napr. krajiny, prihlasovatelia, pôvodcovia, MPT kódy a iné. Espacenet má podobné nastavenie filtrov, ale o niečo viac možností. Zvýraznenie vyhľadaných výrazov bolo doplnené aj v Depatisnete, teraz je už dostupné vo všetkých systémoch. Taktiež sa nezmenil maximálny povolený limit zobrazovaných záznamov za posledných päť rokov. Novinkou v Espacenete je možnosť zdieľať výsledky vyhľadávania formou kopírovania URL adresy do operačnej pamäte alebo zaslať URL odkaz e-mailom.

Automatický preklad už zaviedli aj mnohé národné úrady, ale pri takto rozsiahlych databázach je to veľmi dobrý pomocník. Espacenet a Patentscope mali už v roku 2015 strojové preklady. Patentscope zredukoval ponuku strojových prekladov zo štyroch na dva nástroje, a to WIPO a Google. Prekladač WIPO je rozšírená verzia TAPTA prekladača, ktorý bol špeciálne vyvíjaný na účely prekladu patentových dokumentov (primárne názvu a abstraktov) a k zmene pomenovania došlo ešte v roku 2015⁹. Pre prekladač WIPO v roku 2015 hlásili do budúcnosti aj preklady opisu vynálezov, patentových nárokov a polia zahrnuté do fulltextového vyhľadávania. Espacenet neustále vylepšuje strojový preklad patentových dokumentov v spolupráci so spoločnosťou Google.

3.5 Detaily záznamu patentového dokumentu

Spoločným prvkom všetkých databázových systémov sú základné bibliografické informácie.

Ako bolo už spomenuté v úvode, Espacenet v novom rozhraní má načítavanie kvázi v pozadí a všetky informácie sú

Tab. 1 Porovnanie prvkov vo výstupe vyhľadávania

	Espacenet	Patentscope	Depatisnet
Modulovateľné zobrazenie	+	+	+
Triedenie	+	+	+
Filtrovanie	+	+	-
Náhľady obrázkov	+	+	-
Zoskupenie do patentovej rodiny	+	+	+
Zvýraznenie hľadaných výrazov	+	+	+
Maximálny limit sprístupnených záznamov	2 000 (rodín)	neobmedzené	1 000

9 World Intellectual Property Organization: WIPO – Translate, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: https://www.wipo.int/patentscope/en/news/pctdb/2015/news_0004.html

delené na zoznam vyhládaných záznamov a detaily záznamov členené záložkami. Tabla podrobnosti záznamu sa delí do troch sekcií – hlavička, menu dokumentu a podrobnosti k vybranému dokumentu označeného záznamu. V hlavičke sa nachádza názov vynálezu daného dokumentu, kde hviezdička pred samotným názvom znamená, či je dokument pridaný do vlastného výberu dokumentov alebo nie (plná/prázdna). Napravo od názvu sa nachádzajú možnosti zobrazenia dokumentu v inom jazyku, pokiaľ bolo viac podaní v rozličných jazykoch, nasleduje možnosť strojového prekladu do niekoľko desiatok jazykov (v prípade ázijských dokumentov je dostupný preklad len do angličtiny) a pod tromi bodkami sa skrývajú možnosti stiahnutia dokumentu, tlač a možnosť zdieľania. Prostredníctvom menu dokumentu môžeme prepínať medzi jednotlivými rozdeleniami dokumentu (bibliografické údaje, opis vynálezu, patentové nároky a obrázky), zobrazenie originálu dokumentu (PDF), ktorý zvykne mať vlastné záložky rozdelenia dokumentu. Pokračuje záložka citácií (citované a citujúce dokumenty), história konania o dokumente vybraného vynálezu/záznamu a nakoniec zoznam dokumentov k danému vynálezu – patentová rodina. V sekcii podrobnosti sa zobrazí vybraná časť dokumentu z menu. Pokiaľ pracujete na dostatočne veľkej obrazovke, tak pri výbere bibliografických dát, opise vynálezu alebo patentových nárokov sa rozdelí zobrazenie na dve časti, kde sa v pravej časti zobrazujú obrázky a v ľavej časti sa zobrazí obsah podľa výberu z menu. V prípade vhodných okolností sa zobrazí odkaz do Európskeho patentového registra (EP Register) a/alebo Global Dossier.

EP register (European patent register) uchováva všetky verejne dostupné informácie o európskych patentových prihláškach, všetky procedurálne informácie, všetky verejné dokumenty v spisoch vrátane korešpondencie medzi EPO a žiadateľom/patentovou kanceláriou.¹⁰

Služba **Global Dossier** poskytuje jednorazový prístup z aplikácií EP v Európskom patentovom registri k dokumentácii obsahu súborov členov rodiny patentov v mnohých úradoch duševného vlastníctva (vrátane patentových úradov IP5). Každá partnerská kancelária ponúka prístup k relevantným údajom na svojich serveroch v reálnom čase. Kancelárie podporujúce službu Global Dossier sú:

- Európsky patentový úrad (EPO): všetky zverejnené patentové prihlášky,

- Japonský patentový úrad (JPO): prihlášky patentov a úžitkových vzorov s národným dátumom podania 1. júla 2003 alebo neskôr;
- Kórejský úrad pre duševné vlastníctvo (KIPO): prihlášky patentov a úžitkových vzorov s národným dátumom podania 1. januára 1999 alebo neskôr;
- Úrad pre patenty a ochranné známky Spojených štátov (USPTO): patentové prihlášky s národným dátumom podania 1. januára 2003 alebo neskôr (môžu byť k dispozícii aj niektoré skoršie prihlášky) a
- Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO): všetky zverejnené patentové prihlášky.

Patentscope má z veľkej časti podobné rozloženie dát záznamu patentového dokumentu (obr. 6) ako Espace-net. Obsahuje záložky – bibliografické dáta, opis vynálezu, patentové nároky, obrázky, národná fáza, oznámenia, zlúčeniny a dokumenty. Bibliografické dáta sú k dispozícii v podobnom rozložení ako v Espacenet, taktiež prostredníctvom ikony otáznika pri IPC je možné zistiť opis zatriedenia a dostupný je taktiež strojový preklad. V záložke národná fáza (National phase) sú podrobnosti o vstupe do národných fáz. V záložke oznamy sú informácie týkajúce sa zmien v rámci konania medzinárodnej patentovej

1. WO2013079248 - A METHOD AND AN APPARATUS FOR THE ABSORPTION OF CARBON DIOXIDE

PCT Biblio. Data Description Claims Drawings National Phase Notices Compounds Documents

PermaLink Machine translation ▼

Publication Number
WO/2013/079248

Publication Date
06.06.2013

International Application No.
PCT/EP2012/070138

International Filing Date
11.10.2012

IPC
B01D 53/14 2006.01 B01D 53/18 2006.01
B01J 19/32 2006.01

CPC
B01D 2252/204 B01D 2258/0283
B01D 53/1475 B01D 53/18 B01D 53/62
B01J 19/32
[View more classifications](#)

Applicants
SULZER CHEMTECH AG [CH]/[CH]
Sulzer-Allee 48 CH-8404 Winterthur, CH

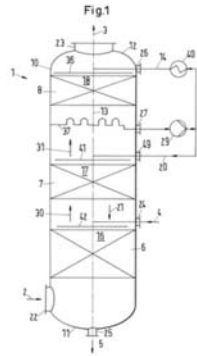
Inventors
DUSS, Markus

Agents
MANITZ, FINSTERWALD & PARTNER GBR
Postfach 31.02.20 80102 München, DE

Priority Data
11010171 E 09.11.2011 EP

Title
[EN] A METHOD AND AN APPARATUS FOR THE ABSORPTION OF CARBON DIOXIDE
[FR] PROCÉDÉ ET APPAREIL POUR L'ABSORPTION DE DIOXYDE DE CARBONE

Fig.1

Abstract
[EN]
The invention relates to a method of performing a carbon dioxide absorption with reduced risk of aerosol formation from a carbon dioxide containing stream in an absorption apparatus having a specific sequence of sections and wherein the method comprises specific steps. Another aspect of the invention relates to a use of a structured packing as part of a carbon dioxide absorption section in an apparatus for the absorption of carbon dioxide, characterized in that the use is in reducing the risk of aerosol formation in a top region of the carbon dioxide-absorption section. Yet another aspect of the invention is a use of an absorption apparatus comprising a specific sequence of sections, wherein the use is for avoiding a super-saturation of a solvent and water and a risk of aerosol formation.

Obr. 6 Snímka bibliografického záznamu v Patentscope

10 European Patent Office: European Patent Register, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: <https://www.epo.org/searching-for-patents/legal/register.html>

Bibliographic data

Document WO002013079248A1 (Pages: 44)

[Back to beginner search](#) [Back to result list](#)

Document of 1 [Display](#) [<](#) [>](#)

BIBLIOGRAPHIC DATA DOCUMENT WO002013079248A1 (PAGES: 44)			
INID	Criterion	Field	Contents
54	Title	TI	[EN] A METHOD AND AN APPARATUS FOR THE ABSORPTION OF CARBON DIOXIDE [FR] PROCÉDÉ ET APPAREIL POUR L'ABSORPTION DE DIOXYDE DE CARBONE
71/73	Applicant/Owner	PA	SULZER CHEMTECH AG, CH
72	Inventor	IN	DUSS MARKUS, CH
22/96	Application date	AD	11.10.2012
21	Application number	AN	2012070138
	Country of application	AC	EP
	Publication date	PUB	06.06.2013
33	Priority data	PRC	EP
31		PRN	11191171
32		PRD	20111129
51	IPC main class	ICM	B01D 53/14 (2006.01)
51	IPC secondary class	ICS	B01D 53/18 (2006.01)
			B01J 19/32 (2006.01)

Obr. 7 Snímka bibliografického záznamu v Depatisnete

prihlášky. Ak sa riešia v patentovom dokumente chemické zlúčeniny, sú vypísane v záložke Chemické zlúčeniny. Záložka Dokumenty obsahuje akýkoľvek verejný dokument súvisiaci s konaním o patentovej prihláške.

Depatisnet má informácie zo záznamu členené odlišným spôsobom. Na úvodnej strane podrobnosti záznamu dokumentu sú zobrazené bibliografické údaje, ktorých súčasťou sú aj citované a citujúce dokumenty. Tieto dokumenty sú dostupné zväčša pre nemecké dokumenty a medzinárodné patentové prihlášky. Na konci stránky sú tlačidlá, medzi ktorými je tlačidlo PDF display, ktoré otvorí v novom okne rozdelený PDF dokument na jednotlivé sekcie (bibliografické údaje, titulná strana, abstrakt, opis vynálezu, patentové nároky, obrázky). Ďalšie tlačidlo odkazuje na stránku registrov s podrobnými informáciami o kmeňových údajoch/bibliografických údajoch a prípadne o procedurálnych údajoch o aplikáciách patentového dokumentu a právnom stave registrovaných a udelených patentov.

Na základe získaných informácií z prehľadu detailného záznamu patentového dokumentu sme sformovali prehľadovú tab. 2.

3.6 Export výsledkov vyhľadávania

Export výsledkov vyhľadávania je pomerne dôležitý bez rozdielu, či ide o zoznam nájdených dokumentov, alebo konkrétny vynález. Výsledky tohto prieskumu sú zhrnuté v tab. 3.

Výsledný zoznam nájdených záznamov je možné stiahnuť z každého porovnávaného databázového systému minimálne v súborovom formáte XLS (Excel Binary File Format), Espacenet a Depatisnet ponúkajú aj možnosť exportu v súborovom formáte CSV (Comma Separated Value). Zoznam nájdených záznamov je pri všetkých

Tab. 2 Prehľad bibliografických prvkov

	Espacenet	Patentscope	Depatisnet
Odkaz na citované dokumenty (PL/NPL)	+/+	-/-	+/+
Odkaz na citujúce dokumenty (PL/NPL)	+/+	-/-	-/-
Odkaz na právny stav	+	+	+
Náhľad obrázkov	+	+	+
Odkaz na originál dokumentu	+	+	+
Sťahovanie originálu	+	+	+
Strojový preklad	+	+	-

Tab. 3 Prehľad možností exportovania dát nájdených záznamov

	Espacenet	Patentscope ¹¹	Depatisnet
Export zoznamu výsledkov	+	+	+
Max. počet záznamov	500	100/10 000 ¹²	1 000
Max. počet polí	24	11	11 (+2)
Modulovateľné polia na export	-	+	
Formát	XLS, CSV	XLS	XLS, CSV
Export s obrázkami	-	+	-
Export s abstraktom	+	+	+
Export titulných strán (PDF)	+	-	-
Export celých dokumentov (PDF/ZIP)	+/-	+/-	+/100

systémoch obmedzený počtom záznamov. Espacenet ponúka možnosť stiahnutia zoznamu dokumentov s maximálnym počtom 500 záznamov (XLS, CSV) s kompletným zoznamom dostupných polí – 24 alebo úvodné strany patentových dokumentov v počte záznamov 100. V porovnaní s klasickým Espacenetom už nie je potrebné ručne označovať všetky záznamy, pokiaľ chceme stiahnuť všetky nájdené záznamy, ale už je v ponuke výber od – do s tým, že sťahovanie je obmedzené na prvých 500 (prípadne 100) záznamov. Patentscope ponúka možnosť stiahnutia prvých 100 ním vybraných relevantných záznamov s obrazovou prílohou (štandardné sťahovanie) alebo do 10 000 nájdených záznamov bez obrazovej prílohy. Sťahovanie je možné len pre prihlásených užívateľov. Sťahovanie viacerých vybraných záznamov nie je. V Depatisnete je možné stiahnuť zoznam vyhladaných záznamov s maximálnym počtom 1 000 záznamov v súborovom formáte XLS alebo CSV. Mimo toho Depatisnet ako jediný ponúka hromadné sťahovanie originálov dokumentov vo formáte PDF komprimované v ZIP súbore s maximálnym limitom 100 súborov. Podobne ako Espacenet, aj v Depatisnete je možné exportovať vybrané dokumenty po zobrazení vybraných dokumentov, v inom prípade exportuje zoznam dokumentov aktuálne zobrazených na danej stránke. Modulovateľnosť bibliografických údajov je možná len v Patentscope a Depatisnete.

3.7 Helpy a príručky

Pre laickú verejnosť, ale aj pre expertov je dôležité dostať sa k príručkám vyhľadávacích nástrojov, prípadne typom vyhľadávania či iným podporným informáciám.

Espacenet má stručnú príručku v záložke *Help* v hlavnom

menu. Príručka je riešená formou odkazov na jednotlivé prvky nástroja. Detailné informácie sú dostupné po kliknutí na odkaz vybraného prvku. Na hlavnej stránke v sekcii o Espacnete sa nachádza podsekcia „Learning and help“, kde nájdete vreckovú príručku¹³, aké zmeny nastali v Espacnete, diskusné fórum, webináre a iné.

Patentscope má príručku dostupnú pod odkazom HELP priamo v hlavnom menu, odkaz „Patentscope help“¹⁴. Informácie sú rozdelené na informácie k vyhľadávaniu, novinky, dátové pokrytie, kódy a iné. In-

formácie k vyhľadávaniu sú dostupné v PDF súbore. Výhodou príručky v PDF je možnosť tlače.

Depatisnet má na začiatku každej vyhľadávacej masky odkaz na pomocníka/návod na prácu s danou maskou, ktorý sa automaticky otvorí v novej záložke alebo okne prehliadača. Samotný návod je prehľadný. Každý z vyhľadávacích nástrojov má pre užívateľov dostatočne dostupné návody a informácie. K príručke sa dá dostať taktiež aj cez priamy odkaz v pravom hornom menu¹⁵.

Záver

Volne dostupné patentové databázové systémy Espacenet, Patentscope a Depatisnet patria aktuálne k najväčším volne dostupným patentovým databázam a prístup k nim z hľadiska používateľa a providera je rýchly a jednoduchý. Dátové pokrytie vzrástlo pri všetkých databázach, pričom Patentscope za posledných päť rokov zaznamenal najväčší nárast pokrytia.

Nový Espacenet priniesol veľa noviniek, ako moderné a prehľadnejšie grafické rozhranie, zjednodušené načítavanie údajov v pozadí, takže načítavanie celej stránky je už takmer minulosťou. Poskytnutie fulltextového vyhľadávania, stručné analýzy či filtre sú dostatočne nápomocné. V porovnaní s klasickou verziou sa nezmenili možnosti sťahovania zoznamu vyhladaných záznamov či plných textov dokumentov.

Patentscope má svoje prednosti vo variáciách vyhľadávacích masiek, rešeršných polí, ako aj možnosť vyhľadávať chemické zlúčeniny. Ďalšou výhodou je pestrý výber prednastavených zobrazovacích šablón vyhladaných záznamov. Taktiež si zachoval vynikajúce fulltextové vyhľadávacie možnosti a dátové pokrytie. A samozrejme základné analytické metódy v podobe grafov či časových osí. Okrem toho

¹¹ Export dát je dostupný len pre registrovaných užívateľov v prihlásenom mode.

¹² Štandardne 100 záznamov podľa výberu polí v nastaveniach; 10 000 záznamov s bibliografickými údajmi.

¹³ European Patent Office: Espacenet – pocket guide, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: <https://www.epo.org/espacenet-pocket-guide>

¹⁴ World Intellectual Property Organization: WIPO – HELP, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: <https://patentscope.wipo.int/search/en/help/help.jsf>

¹⁵ Deutsches Patent – und Markenamt: DEPATISnet | HELP, [online]. [cit. 17. 6. 2020]. Dostupné na internete: <https://depatisnet.dpma.de/prod/en/hilfe/einleitung/>

mu pribudol základný filter, ktorý je veľmi nápomocný pri zužovaní výberu nájdených záznamov.

Najväčšou výhodou Depatisnetu je dobré dátové pokrytie, modulárnosť zobrazovaných dát zoznamu vyhľadovaných dokumentov a najmä hromadné sťahovanie PDF dokumentov vynálezov. Na druhej strane sa môže formulovanie a zadávanie rešeršných dopytov zdať pre laickú verejnosť pomerne komplikované.

Literatúra

European Patent Office: Patent translate, [online]. [cit. 20. 08. 2020].

Dostupné na internete: <https://www.epo.org/searching-for-patents/helpful-resources/patent-translate.html>

Hubert Rothe, Heiko Sabien, New ways of the German Patent and Trade Mark Office (GPTO) for the dissemination of IP information, In World Pat. Inf. 2003, Vol. 25, Issue 4, 313 – 318. doi: 10.1016/S0172-2190(03)00087-5.

European Patent Office: Latest bibliographic coverage, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: <https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/patent-additions.html>

World Intellectual Property Organization: WIPO - Search International and National Patent Collections, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: https://patentscope.wipo.int/search/en/help/data_coverage.jsf

Deutsches Patent- und Markenamt: DEPATISnet | Data coverage, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: <https://depatisnet.dpma.de/DepatisNet/depatisnet?action=datenbestand>

Jürgens B., Herrero-Solana V., Espacenet, Patentscope and Depatisnet: A comparison approach, In World Pat. Inf. 2015, 42, 4 – 12. doi: 10.1016/j.wpi.2015.05.004.

World Intellectual Property Organization: WIPO - Translate, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: https://www.wipo.int/patentscope/en/news/pctdb/2015/news_0004.html

European Patent Office: European Patent Register, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: <https://www.epo.org/searching-for-patents/legal/register.html>

European Patent Office: Espacenet – pocket guide, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: <https://www.epo.org/espace-net-pocket-guide>

World Intellectual Property Organization: WIPO - HELP, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: <https://patentscope.wipo.int/search/en/help/help.jsf>

Deutsches Patent- und Markenamt: DEPATISnet | HELP, [online]. [cit. 17. 6. 2020].

Dostupné na internete: <https://depatisnet.dpma.de/prod/en/hilfe/einleitung/>

TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY

20
20

VEDA MÁ
MNOHO PODÔB

SPOZNAJTE ICH PROSTREDNÍTVOM PODUJATÍ POČAS
TÝŽŇA VEDY A TECHNIKY 9. – 15. NOVEMBRA 2020
VIAC INFORMÁCIÍ NA WWW.TYZDENVEDY.SK

Organizátori:

Spoluorganizátori:

Partneri:

Mediálni partneri:

Pojem „plausible“ v rozhodovacej praxi Európskeho patentového úradu

The Term Plausible in the Decision Making Praxis of the European Patent Office

Viera MIHÁLOVÁ¹

ABSTRAKT

Anglický pojem „plausible“, ktorý je možné interpretovať ako opodstatnený, ale aj ako odôvodnený, pravdepodobný či pravdepodobne pravdivý a pod., sa nevyskytuje v Európskom patentovom dohovore (EPD), a teda nie je zahrnutý v znení zákonných podmienok pre posudzovanie patentovateľnosti vynálezu. Pojem „opodstatnený“ sa objavuje v niekoľkých rozhodnutiach Technického senátu Európskeho patentového úradu (EPÚ), a to najmä v súvislosti s hodnotením splnenia podmienky vynálezcovskej činnosti podľa čl. 56 EPD. Spomenuté rozhodnutia tvoria prípadové právo, a teda formujú rozhodovaciu prax EPÚ. Podľa rozhodnutia T 1329/04 by definícia vynálezu, ktorý znamená prínos do stavu techniky, teda vynálezu, ktorý nielen predkladá, ale aj rieši technický problém, mala byť aspoň opodstatnená na základe opisu v patentovej prihláške, ktorého obsah skutočne rieši problém, o ktorého riešenie sa usiluje. Pojem „opodstatnený“ sa vyskytuje nielen v rozhodnutiach EPÚ, v podobnom význame sa vyskytuje aj v rozhodnutiach Spojeného kráľovstva. Aplikácia pravidiel vyplývajúcich z existujúceho prípadového práva v súvislosti s opodstatnenosťou vynálezu pomáha pri rozhodovaní, a to najmä v oblasti farmaceutických vynálezov. Rozhodnutie T 0578/06 ilustruje použitie termínu „opodstatnený“ v rozhodovacej praxi EPÚ v súvislosti s posúdením vynálezcovskej činnosti.

ABSTRACT

The English term „plausible“ which may be interpreted as reasonable, but also as probable or likely to be true, etc., is not mentioned in the European Patent Convention (EPC). Therefore, it is not included in the wording of the legal conditions for assessment of patentability. The term „plausible“ has appeared in several decisions of a Technical Board of the European Patent Office (EPO), especially in connection with the assessment of inventive step according to the article 56 EPC. The mentioned decisions generate the case law and therefore form the decision-making praxis of EPO. In compliance with the decision T 1329/04 „the definition of an invention as being a contribution to the art, i.e. solving a technical problem and not merely putting forward one, requires that it is at least made plausible by the disclosure in the application that its teaching solves indeed the problem it purports to solve.“ The term „plausible“ occurs not only in EPO decisions, it occurs with similar meaning also in the decisions issued in United Kingdom. Applications of the rules resulting from the existing case law in respect to the plausibility of an invention helps at decision making, especially in the field of pharmaceutical inventions. The decision T 0578/06 illustrates use of the term „plausible“ in decision praxis of EPO in connection with the assessment of inventive step.

Kľúčové slová

patentovateľnosť, opodstatnenosť, vynálezcovská činnosť, dostatočnosť opisu, farmaceutické vynálezy

Key words

patentability, plausibility, inventive step, sufficiency of disclosure, pharmaceutical inventions

¹ Ing. Viera Mihálová, vedúca oddelenia patentového prieskumu 1, patentový odbor, Úrad priemyselného vlastníctva SR, viera.mihalova@indprop.gov.sk, tel.: 048/43 00 201

1 Úvod

Jednou zo základných úloh v rozhodovacej praxi Európskeho patentového úradu (EPÚ) je posúdenie patentovateľnosti vynálezu definovaného znením patentových nárokov. EPÚ rozhoduje v súlade s článkami a pravidlami Európskeho patentového dohovoru² (EPD). Rozhodovacia prax EPÚ je formovaná aj prípadovým právom („case law“), ako sú rozhodnutia príslušných senátov vo veciach podaných námietok proti patentovateľnosti vynálezov a rozhodnutia v odvolacích konaniach. Pojem „plausible“ (angl.) sa v posledných rokoch objavil v rozhodnutiach EPÚ v súvislosti s hodnotením patentovateľnosti vynálezu, najmä vynálezovskej činnosti, ale aj dostatočnosti opisu a neskôr podaných dôkazov.

2 Patentovateľnosť podľa EPD

Základné podmienky patentovateľnosti vynálezu sú stanovené v článku 52 ods. 1 EPD, podľa ktorého sa európske patenty udeľujú na vynálezy zo všetkých oblastí techniky, ktoré sú nové, zahŕňajú vynálezovskú činnosť a sú priemyselne využiteľné. V odseku 2 článku 52 EPD sú vymenované prípady riešení, ktoré sa nepovažujú za vynálezy, a teda nie sú patentovateľné. Nasledujúci článok 53 EPD uvádza prípady vynálezov, ktoré sú z patentovateľnosti vylúčené. Vynález musí byť v prihláške tiež opísaný dostatočne a jasne; táto podmienka je vyjadrená v článku 83 EPD, podľa ktorého musí byť vynález v európskej patentovej prihláške objasnený tak jasne a úplne, aby ho mohol odborník uskutočniť. Naša národná legislatíva, zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) má v podstate ekvivalentné ustanovenia obsiahnuté v § 5 patentového zákona („Patentovateľnosť vynálezov“), v § 6 patentového zákona („Vylúky z patentovateľnosti“) a § 37 ods. 4 patentového zákona.

Posúdenie vynálezovskej činnosti býva obyčajne najnáročnejším krokom pri hodnotení patentovateľnosti vynálezu. Podľa článku 56 EPD vynález zahŕňa vynálezovskú činnosť, ak nie je vzhľadom na stav techniky pre odborníka zrejmy. Porovnateľné ustanovenie je možné nájsť aj v § 8 patentového zákona („Vynálezovská činnosť“).

Pri hodnotení vynálezovskej činnosti sa vychádza spravidla z dvoch alebo viacerých dokumentov obyčajne z rovnakého alebo príbuzného stavu techniky obsahujúcich príbuzné riešenia, ktoré však nezahŕňajú všetky nárokovacie znaky hodnoteného vynálezu, ale len niektoré. Rozhodnutie o zrejmosti vynálezu na základe obsahu týchto dokumentov stavu techniky nemusí byť vždy jednoduché. Pri-

skumovní pracovníci EPÚ na posúdenie podmienky vynálezovskej činnosti používajú štandardne metódu „problém – riešenie“, pomocou ktorej logicky, krok za krokom, odôvodňujú splnenie alebo nespĺnenie tejto podmienky. Uvedená metóda je považovaná za vysoko objektívnu metódu, ktorá poskytuje čitateľovi jasnú, prehľadnú a podloženú argumentáciu. Jej správne použitie môže zabrániť aplikácii neprípustného, takzvaného „spätného pohľadu“³ pri posudzovaní vynálezovskej činnosti⁴. Táto metóda je využívaná aj inými národnými patentovými úradmi, najmä v rámci Európy, a využíva sa stále viac a viac aj v praxi Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. Metóda „problém – riešenie“ je opísaná v metodike⁵ EPÚ, podľa ktorej obsahu je niekoľko za sebou idúcich nasledujúcich krokov:

I. Najbližší stav techniky

Prvým krokom metódy „problém – riešenie“ je určenie najbližšieho stavu techniky, teda výber dokumentu stavu techniky, ktorý je svojím obsahom obyčajne najbližší riešeniu podľa hodnoteného vynálezu, napr. rieši obdobný problém alebo má s posudzovaným vynálezom najviac spoločných znakov.

II. Objektívny problém

V druhom kroku tejto metódy je stanovený objektívny technický problém, ktorý je potrebné vyriešiť. Na tento účel a) sa preskúma prihláška (alebo patent) a najbližší stav techniky a určí sa rozdiel (tiež nazývaný „rozlišovacie znak/rozlišovacie znaky“ nárokovanej vynálezu) medzi nárokoványm vynálezom a najbližším stavom techniky, b) na základe toho je identifikovaný technický účinok vyplývajúci z rozlišovacích znakov, c) a potom sa (v závislosti od identifikovaného účinku) formuluje objektívny technický problém.

III. Prístup „could – would“

V treťom kroku je potrebné odpovedať na otázku, či na základe znalosti v stave techniky by skúsený odborník nielen mohol („could“), ale aj skutočne by („would“) modifikoval alebo prispôbil najbližší stav techniky a vyriešil stanovený objektívny technický problém. Negatívna odpoveď potom svedčí o splnení podmienky podľa článku 56 EPD.

3 Pojem „plausible“ a prax EPÚ

Anglický pojem „plausible“⁶, ktorý je možné interpretovať ako opodstatnený, ale aj ako odôvodnený, pravdepodobný či pravdepodobne pravdivý a pod., sa nevyskytuje v EPD a teda nie je zahrnutý v znení zákonných podmienok pre posudzovanie patentovateľnosti vynálezu. Pojem „plausible“

2 Dohovor o udeľovaní európskych patentov (Európsky patentový dohovor) z 5. októbra 1973, text v znení aktu revidujúceho článok 63 EPD zo 17. decembra 1991 a aktu revidujúceho EPD z 29. novembra 2000.

3 „Ex post facto analysis“, Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part G –Chapter VII, par. 8.

4 Case Law of the Boards of Appeal, I. Patentability, D. Inventive step, 6. Ex post facto analysis.

5 „Problem-solution approach“, Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part G –Chapter VII, par. 5.

6 „Evaluation of evidence in European patent applications“, Patricia Escobar a Aldo Nicolau, examiners, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.

sa objavuje v niektorých rozhodnutiach Technického senátu EPÚ, a to najmä v súvislosti s hodnotením splnenia podmienky vynálezcovskej činnosti podľa článku 56 EPD. Stáva sa takto súčasťou prípadového práva. V nasledujúcom texte tohto článku bude pojem „plausible“ uvádzaný buď v jeho anglickej verzii, alebo preložený ako „opodstatnený“.

Posúdenie splnenia podmienky vynálezcovskej činnosti v oblasti farmaceutických vynálezov, konkrétne vynálezov týkajúcich sa medicínskej indikácie liečiv (druhého alebo ďalšieho použitia liečiv), závisí tiež od toho, či je v prihláške dostatočne podložené, že uvedený produkt (liečivo) je vhodný na ochorenie uvedené v nároku. Jednoduché tvrdenie o existencii účinku liečiva v prihláške nie je dostatočné.

Podľa konkrétnych okolností môže byť namietané buď nespĺnenie podmienok podľa článku 83 EPD, alebo nespĺnenie podmienky podľa článku 56 EPD, teda vynálezcovskej činnosti.

Ako to vyplýva z metodiky⁷ EPÚ, ak požadovaný technický účinok, ktorý je uvedený v patentovom nároku, nie je dosiahnutý, potom vynález nespĺňa podmienku podľa článku 83 EPD (dostatočnosť opisu). V prípade, že technický účinok nie je vyjadrený v patentovom nároku, ale je časťou problému, ktorý má byť vyriešený, potom môže byť námietka vznesená len proti splneniu podmienky vynálezcovskej činnosti podľa článku 56 EPD.

Podľa rozhodnutia T2001/12⁸ vydaného Technickým senátom EPÚ námietka proti nedostatočnosti opisu podľa článku 83 EPD sa nemôže oprávnene zakladať na tvrdení, že patentová prihláška neumožňuje kvalifikovanej osobe dosiahnuť nenárokovaný technický účinok. Pochybnosti, že vynález, ako je nárokovaný, nie je schopný vyriešiť problém definovaný v prihláške, môže mať nasledujúce dôsledky: a) v prípade, že patentový nárok nešpecifikuje tie vlastnosti, ktoré sú uvedené v prihláške ako riešenie problému, potom sú opis a nároky nekonzistentné vo vzťahu k definícii vynálezu a môže sa správne uplatniť námietka podľa článku 84 EPD s tým, že patentové nároky neobsahujú všetky základné znaky potrebné na špecifikovanie vynálezu; b) ak to tak nie je, ale vzhľadom na doterajší stav techniky a bez ohľadu na to, čo môže byť uvedené v opise, sa nezdá vierohodné, že vynález, ako je nárokovaný, by bol skutočne schopný vyriešiť problém, potom je možné vzniesť námietku podľa článku 56 EPD (vynálezcovská činnosť).

Rozhodnutie Technického senátu EPÚ T0609/02⁹ sa týka dostatočnosti opisu vynálezu. Podľa rozhodnutia T609/02 v prípade, ak opis patentovej prihlášky neobsahuje nič viac než vágnu indikáciu možného medicínskeho použitia chemickej zlúčeniny, ktorá má byť ešte len identifikovaná, neskôr podané podrobnejšie dôkazy nemôžu slúžiť na to, aby bola podmienka dostatočnosti opisu takéhoto predmetu vynálezu uznaná za splnenú. Dostatočnosť opisu musí byť splnená k efektívnemu dátumu prihlášky (dátum podania/

priority prihlášky), aby sa predišlo špekulatívnym patentom, t. j. na základe informácií v patentovej prihláške spolu so všeobecnými znalosťami, ktoré sú dostupné pre odborníka v danej oblasti. Potrebné je pamätať na všeobecnú zásadu, že rozsah monopolu udeleného patentom by mal zodpovedať technickému prínosu v odbore, a tento musí byť opodstatnený.

Rozhodnutím T 1329/04¹⁰ vydaným Technickým senátom EPÚ je zavedený pojem „opodstatnenosť“ do rozhodovacej praxe EPÚ, hoci sa tento pojem vyskytuje aj v skorších rozhodnutiach EPÚ. Podľa rozhodnutia T 1329/04 by definícia vynálezu, ktorý znamená prínos do stavu techniky, teda vynálezu, ktorý nielen predkladá, ale aj rieši technický problém, mala byť **aspoň opodstatnená** na základe opisu v patentovej prihláške, ktorého obsah skutočne rieši problém, o ktorého riešenie sa vynález usiluje. Za určitých okolností môžu byť do úvahy vzaté aj neskôr podané dôkazy, nemôžu však slúžiť ako jediný základ na stanovenie toho, že prihláška skutočne rieši technický problém.

Podľa súčasnej praxe¹¹ EPÚ vyplývajúcej aj z prípadového práva, aby bol účinok považovaný za opodstatnený, nemusí o tom existovať absolútny dôkaz. Postačujúce je teoretické vysvetlenie technického účinku, pokiaľ je presvedčivé. V prípade, ak sú poskytnuté podrobné informácie, ako uviesť vynález do praxe, potom musia byť na namietanie opodstatnenosti dané vecné argumenty a dôkazy. Možnými dôvodmi na spochybnenie opodstatnenosti nárokovaného riešenia sú: účinok nie je ľahko predvídateľný, závery sú špekulatívne alebo existujú určité technické predsudky proti uskutočniteľnosti vynálezu. Neprítomnosť experimentálnych údajov v opise vynálezu však nie je dostatočným dôvodom na spochybnenie opodstatnenosti riešenia, pretože predloženie experimentálnych výsledkov v konaní pred EPÚ nie je povinné. Prosté slovné tvrdenia však poskytujú opodstatnenosti obmedzenú podporu.

Kedy sú potrebné dôkazy na preukázanie opodstatnenosti?

V prípade, keď splnenie podmienky vynálezcovskej činnosti závisí od vyššieho alebo synergického účinku, táto výhoda musí byť aspoň opodstatnená v celom nárokovanom rozsahu; požadované sú často porovnávacie údaje s údajmi najbližšieho stavu techniky; v prípade nových terapeutických použití; v prípade širokého nárokovanej rozsahu, pokiaľ by nedostatok údajov viedol k neprimeranému úsiliu na reprodukovanie vynálezu, je potrebný viac než jeden príklad; pokiaľ existujú technické predsudky proti myšlienke, na ktorej je vynález založený; čím viac nový vynález odporuje technickým znalostiam, tým je potrebných viac technických informácií a vysvetlení.

Na preukázanie opodstatnenosti je užitočné ukázať, že vynález funguje, t. j., že problém bol vyriešený, pričom experimentálne údaje pri podaní prihlášky vždy posilnia pozíciu prihlasovateľa.

7 Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part F – Chapter III, par. 12.

8 Rozhodnutie T2001/12 vydané Technickým senátom Európskeho patentového úradu.

9 „Plausibility“, Beatrice Stirner, Swiss Federal Institute of Intellectual property, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.

10 „Plausibility“, Beatrice Stirner, Swiss Federal Institute of Intellectual property, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.

11 „Evaluation of evidence in European patent applications“, Patricia Escolar a Aldo Nicolaicig, examiners, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.

Neskôr podané dôkazy môžu byť tiež zobrazené do úvahy, ale len vtedy, ak je vierohodné, že dôkazy v patentovej prihláške sú dostatočné na to, aby bolo ukázané, že vynález je reprodukovateľný a že technický problém je riešiteľný v celom nárokovanom rozsahu. Neskôr podané dôkazy môžu byť použité len na potvrdenie zistení už opísaných v patentovej prihláške. Takéto dôkazy nemôžu slúžiť na to, aby bola splnená podmienka dostatočnosti opisu, ani ako jediný základ na dokázanie toho, že technický problém bol skutočne vyriešený.

4 Rozhodnutie T 0578/06

Rozhodnutie T 0578/06¹² vydané technickým senátom EPÚ ilustruje použitie termínu „opodstatnený“ v rozhodovacej praxi EPÚ.

Rozhodnutie sa týka európskej patentovej prihlášky č. 97918523.8 (ďalej prihláška), ktorá je založená na PCT prihláške zverejnenej ako WO 97/37675. Prihláška bola zamietnutá prieskumovým oddelením EPÚ, pričom rozhodnutie o zamietnutí bolo odôvodnené nespĺnením podmienky vynálezcovskej činnosti podľa článku 56 EPD.

Hlavný patentový nárok bol zameraný na použitie somatostatínu alebo agonistu somatostatínu na formulovanie farmaceutickej formulácie alebo prípravku na liečenie ľudského pacienta pri prijímaní transplantovaných izolovaných pankreatických buniek, kde táto farmaceutická kompozícia je podávaná, až kým sa transplantované bunky stanú plne funkčnými, čím sa funkčný čas izolovaných funkčných buniek predĺži v porovnaní s neliečenými transplantovanými pankreatickými bunkami.

Pri hodnotení vynálezcovskej činnosti tohto vynálezu prieskumovým oddelením¹³ bol štandardne použitý prístup „problém – riešenie“. Za najbližší stav techniky bol označený dokument D10, ktorý sa týka transplantácie izolovaných pankreatických buniek. V D10 je opísané podávanie imunosupresívnej terapie ľudským pacientom, ktorí dostávajú transplantované bunky na ochranu týchto buniek pred imunitnou odozvou hostiteľa, aby sa predĺžilo prežitie týchto buniek. Rozdiel medzi vynálezom a D10 bol v použitom prostriedku na predĺženie prežitia buniek, teda v použitej látke. Technický problém určený na základe tohto rozdielu spočíval v poskytnutí prostriedkov na prežitie transplantovaných buniek u ľudských pacientov. Prihláškou navrhnutým riešením uvedeného technického problému bolo použitie somatostatínu.

Pri hodnotení vynálezcovskej činnosti prieskumovým oddelením bolo potrebné odpovedať na otázku, či bol uvedený technický problém v prihláške skutočne vyriešený. Prihláška neobsahovala žiadne experimentálne údaje, ktoré by dokazovali zlepšenie v prežití transplantovaných buniek. Prihlasovateľ predložil neskôr zverejnené dôkazy. Prieskumové oddelenie argumentovalo tým, že žiadny z týchto dôkazov

sa nezaobera transplantovanými bunkami, ani ich možným predĺženým prežitím pri imunitnej reakcii. Prieskumové oddelenie by potrebovalo, aby boli predložené iné testy, ktoré by sa zaoberali napríklad prežitím buniek počas určitého obdobia pri napadnutí imunitnou reakciou v prítomnosti somatostatínu. Prieskumové oddelenie preto nepovažovalo za vierohodné, že stanovený technický problém bol s použitím niektorej z nárokovaných zlúčenín skutočne aj vyriešený. V súvislosti s týmto zistením prieskumové oddelenie skonštatovalo, že nebola splnená podmienka vynálezcovskej činnosti podľa článku 56 EPD a prihláška bola zamietnutá. Prieskumové oddelenie však na záver skonštatovalo, že v prípade, ak by bol prihlasovateľ schopný preukázať účinok predĺženého prežitia transplantovaných izolovaných buniek s použitím somatostatínu alebo jeho agonistov, mohla by byť predmetná prihláška pravdepodobne uznaná ako prihláška tvoriaca vynálezcovský prínos do stavu techniky.

Proti rozhodnutiu¹⁴ prieskumového oddelenia podal prihlasovateľ odvolanie, v ktorom žiadal o zrušenie prvostupňového rozhodnutia. V odvolaní poukázal na to, že bežnou praxou odvolacieho senátu je aplikácia štandardu „prevahy dôkazov“¹⁵ pri hodnotení splnenia podmienky vynálezcovskej činnosti a poukázal na rozhodovaciu prax EPÚ (ako napr. T939/92). Podľa tejto zavedenej praxe EPÚ ten, kto tvrdí, musí toto tvrdenie aj dokázať vhodným dôkazom, pričom sa aplikuje štandard „prevahy dôkazov“. Prihlasovateľ teda skonštatoval, že musí dokázať, že jeho vynález poskytuje vierohodné riešenie problému.

Prihlasovateľ v rámci dokazovania určil za najbližší stav techniky dokument D10. Uviedol, že podávanie imunosupresívneho liečenia opísané v D10 bolo spojené s nevýhodami, ako napríklad zvýšená náchylnosť na infekcie a riziko rakoviny. Na základe tohto určil technický problém ako poskytnutie zlepšeného spôsobu predĺženia prežitia transplantovaných izolovaných buniek u pacienta. Navrhnutým riešením technického problému bolo použitie somatostatínu alebo jeho analógov. V neskôr zverejnených dôkazoch, ktorými sú spomenuté dôkazy, ktoré prieskumové oddelenie považovalo za nepostačujúce, t. j. v dokumentoch (D11) až (D14), bolo podľa prihlasovateľa preukázané, že podávanie somatostatínu má za následok, že transplantované bunky sú menej náchylné na napadnutie imunitným systémom hostiteľa, a tiež, že požiadavka na energiu transplantovaných buniek je znížená. Podľa prihlasovateľa v stave techniky nie sú známe žiadne dokumenty, ktoré by odborníka motivovali použiť somatostatín na predĺženie funkčného života transplantovaných pankreatických buniek. V stave techniky sa tiež nikde nespomína somatostatín v súvislosti s transplantáciou. Podľa prihlasovateľa bola teda poskytnutá prevaha dôkazov osvedčujúca vierohodnosť účinku somatostatínu, a teda opodstatnenosť tohto účinku. Prihlasovateľ na základe toho žiadal, aby bolo rozhodnutie prieskumového oddelenia zrušené a aby bol na základe prihlášky udelený patent.

12 Rozhodnutie Technického senátu Európskeho patentového úradu T 0578/06 (Pancreatic cells/IPSEN) z 29.6.2011.

13 Rozhodnutie prieskumového oddelenia Európskeho patentového úradu o európskej patentovej prihláške s číslom 97918523.8, Grounds for decision.

14 Rozhodnutie prieskumového oddelenia Európskeho patentového úradu o európskej patentovej prihláške s číslom 97918523.8, Grounds for decision.

15 Právny štandard uplatňovaný v mnohých jurisdikciách na rozhodovanie o výsledku občianskych sporov, ktorý vyžaduje, aby sa o spore rozhodlo v prospech strany, ktorej nároky sú pravdepodobnejšie pravdivé („balance of probability“ angl.).

Odvolací senát¹⁶ prvostupňové rozhodnutie vydané prieskumovým oddelením zrušil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia¹⁷ použil odvolací senát pri hodnotení podmienky vynálezcovskej činnosti metódu „problém – riešenie“ a v zhode s prihlasovateľom aj prieskumovým oddelením zvolil za najbližší stav techniky dokument D10. V podstate sa zhodol s prieskumovým oddelením aj pri formulácii objektívneho technického problému s technickým problémom, ktorým bolo poskytnutie alternatívnych prostriedkov na predĺženie funkčného prežitia transplantovaných pankreatických buniek u ľudských pacientov.

Pri hodnotení vynálezcovskej činnosti bolo potom potrebné odpovedať na otázku, či bol stanovený technický problém skutočne vyriešený. Odvolací senát sa preto zamerl na opis prihlášky, ktorého prevažná časť je venovaná somatostatínu samému osebe a jeho agonistom, ale obsahuje aj záverečnú časť nazvanú „Prežitie transplantovaných pankreatických buniek“, ktorá sa hoci len teoreticky zaoberá predmetnou transplantáciou pri potkanoch a myšiach a ktorá opisuje experimentálnu metodológiu na testovanie schopnosti týchto zlúčenín predĺžiť funkčný život transplantovaných pankreatických buniek. Na základe toho odvolací senát skonštatoval, že prihláška sa výslovne zaoberá nárokovanými účinkami.

Odvolací senát v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že prieskumové oddelenie založilo svoje rozhodnutie na skutočnosti, že ani v prihláške, ani v neskôr zverejnených dokumentoch nebolo doložené použitie somatostatínu prostredníctvom experimentálnych údajov. Podľa odvolacieho senátu prieskumové oddelenie vo svojom rozhodnutí ani počas konania o prihláške neuviedlo také argumenty, ktoré by diskreditovali opodstatnenosť nárokovaného vynálezu. Ani odvolací senát nevidel žiadne dôvody, ktoré by viedli k pochybnostiam o užitočnosti somatostatínu pri dosahovaní nárokovaného účinku. Odvolací senát poznamenal, že podľa EPD nie je povinné predloženie experimentálnych skúšok a/alebo neskorších dôkazov na preukázanie toho, že nárokovaný predmet skutočne rieši objektívny problém. V danom prípade bolo potrebné vyriešiť vo vzťahu k posúdeniu podmienky vynálezcovskej činnosti vzhľadom na prípadové právo, či je **aspoň opodstatnené**, že je v prihláške skutočne vyriešený stanovený technický problém.

Odvolací senát súhlasil s tým, že neskôr predložené dôkazy explicitne nedokazujú nárokovaný účinok. Tieto dôkazy ale aspoň dokazujú, že nárokovaný účinok je opodstatnený. Odvolací senát na základe uvedených dôvodov skonštatoval, že je opodstatnené, že technický problém bol vynálezom vyriešený.

Odvolací senát tiež uviedol, že v konaniach pred EPÚ sa uplatňuje princíp, podľa ktorého ten, kto vznesie námietku, nesie aj dôkazné bremeno, a teda musí svoje tvrdenie dokázať. Z hľadiska pohľadu odvolacieho senátu nemôže byť dôkazné bremeno v konaní o patentovateľnosti vynálezu najskôr na prihlasovateľovi. Dôkazné bremeno sa preniesie na prihlasovateľa až v druhom rade potom, ako prieskumové oddelenie vznesie námietky, ktoré sú odôvodnené.

V tomto prípade podľa odvolacieho senátu prieskumové oddelenie takéto odôvodnenie neuviedlo.

5 Záver

Pojem „opodstatnený“ sa vyskytuje nielen v rozhodnutiach EPÚ, ale aj v rozhodnutiach Spojeného kráľovstva v podobnom význame. Napríklad podľa rozhodnutia EWCA Civ 925¹⁸ (Generics v Yeda) technický účinok, ktorý nie je opodstatnený na základe opisu vynálezu, nemôže byť zobrazený do úvahy pri hodnotení splnenia podmienky vynálezcovskej činnosti. Ďalšie rozhodnutia vydané v Spojenom kráľovstve sa týkajú neskôr zverejnených dôkazov a dostatočnosti opisu vynálezu. Aplikácia pravidiel vyplývajúcich z existujúceho prípadového práva v súvislosti s opodstatnenosťou vynálezu pomáha pri rozhodovaní v patentových konaniach, a to najmä v oblasti farmaceutických vynálezov.

Literatúra

- Dohovor o udeľovaní európskych patentov (Európsky patentový dohovor) z 5. októbra 1973, text v znení aktu revidujúceho článok 63 EPD zo 17. decembra 1991 a aktu revidujúceho EPD z 29. novembra 2000, [https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/47/Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part G –Chapter VII](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/47/Guidelines%20for%20Examination%20in%20the%20European%20Patent%20Office,%20Part%20G%20-%20Chapter%20VII), [http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8654640290C2DBE7C12584A4004D2D9A/\\$File/epo_guidelines_for_examination_2019_hyperlinked_en.pdf](http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8654640290C2DBE7C12584A4004D2D9A/$File/epo_guidelines_for_examination_2019_hyperlinked_en.pdf)
- Case Law of the Boards of Appeal, I. Patentability, D. Inventive step, 6. Ex post facto analysis, https://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/caselaw/2019/e/clr_i_d_6.htm
- „Evaluation of evidence in European patent applications“, Patricia Escolar a Aldo Nicolaucig, examiners, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.
- „Plausibility“, Beatrice Stirner, Swiss Federal Institute of Intellectual property, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.
- Rozhodnutie T2001/12 vydané Technickým senátom Európskeho patentového úradu, <https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t122001eu1.html>
- Rozhodnutie prieskumového oddelenia Európskeho patentového úradu o európskej patentovej prihláške s číslom 97918523.8, Grounds for decision, <https://register.epo.org/application?documentId=EJJ04CS94792FI4&number=EP97918523&lng=en&npl=false>
- Rozhodnutie Technického senátu Európskeho patentového úradu T 0578/06 (Pancreatic cells/IPSEN) z 29.6.2011, <https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t060578eu1.html>

16 Technický senát EPÚ rozhodujúci o odvolaní.

17 Rozhodnutie Technického senátu Európskeho patentového úradu T 0578/06 (Pancreatic cells/IPSEN) z 29.6.2011.

18 „Plausibility“, Beatrice Stirner, Swiss Federal Institute of Intellectual property, prednáška prezentovaná na seminári organizovanom Európskym patentovým úradom 26.11.2019 v Berne vo Švajčiarsku.

Niekoľko poznámok k zlej viere prihlasovateľa, II. časť

Some comments on applicant's bad faith, Part II.

Tomáš KLINKA¹

ABSTRAKT

V nadväznosti na I. časť článku autor ponúka svoj výklad absolútneho dôvodu uvedeného v § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach, zamýšľa sa nad tým, kedy môže byť zlá viera prihlasovateľa „zjavná“ a kedy tzv. opakovaná prihláška môže predstavovať prihlášku podanú v zlej viere.

ABSTRACT

Following the 1st part of the article the author introduces his interpretation of the absolute ground under Art. 5(1)(l) of the Act on Trade marks and analyses when applicant's bad faith is "clear" and when so-called repeated application can be considered as filed in bad faith.

Klíčové slová

ochranné známky, absolútne dôvody, zlá viera, prihláška zjavne nepodaná v dobrej viere, opakované prihlasovanie zapísaných ochranných známk

Key words

trade marks, absolute ground, bad faith, application clearly not filed in good faith, re-filing of existing trade marks

Prihláška zjavne nepodaná v dobrej viere

Ako bolo spomenuté v I. časti článku², aktuálna právna úprava konceptu tzv. zlej viery v zákone č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach je výsledkom poslednej novely³ účinnej od 14. januára 2019. Na rozdiel od väčšiny ostatných bodov tejto novely nová právna úprava obsiahnutá v § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach (absolútny dôvod tzv. zlej viery) a v § 7 písm. j) zákona o ochranných známkach (relatívny dôvod tzv. zlej viery) vo svojej podstate nepredstavuje – len – transpozíciu európskeho práva,⁴ ale ide o vlastnú konštrukciu slovenského zákonodarcu. Na jednej strane rozlišovanie kategórie zjavného

nedostatku dobrej viery prihlasovateľa v rámci absolútnych dôvodov a na strane druhej zavedenie nového relatívneho dôvodu pre osobu, ktorá je dotknutá na svojich právach prihláškou, ktorá nebola podaná v dobrej viere, je novum v slovenskom známkovom práve.

Kedy však ÚPV SR môže prihlášku považovať za zjavne nepodanú v dobrej viere? Dôvodová správa⁵ stručne hovorí, že absolútna prekážka zápisnej spôsobilosti sa uplatní výlučne v tom prípade, ak nedostatok dobrej viery je prieskumovému expertovi bez pochybností zjavný, a to napr. z dokumentov podaných samotným prihlasovateľom, expertných znalostí prieskumového experta alebo

1 JUDr. Tomáš Klinka, patentový zástupca, Bukovinský & Chlipala, advokátska kancelária, Svätoplukova 30, 821 08 Bratislava, 0948 931 570, tklinka@bch.sk. Príspevok bol publikovaný na portáli Lexforum 7. septembra 2020, <http://www.lexforum.sk/714>.

2 KLINKA, T.: Niekoľko poznámok k zlej viere prihlasovateľa. I. časť [bez pravdepodobnosti zámény]. Duševné vlastníctvo 1/2020, str. 25 – 29). Príspevok bol publikovaný aj na portáli Lexforum 17. februára 2020, <http://www.lexforum.sk/704>.

3 Zákon č. 291/2018 Z. z., <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/291/20190114.html>.

4 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015L2436&from=SK>.

5 Pozri osobitnú časť dôvodovej správy k bodu 10 zákona č. 291/2018 Z. z.; dostupné napr. na webovej stránke Národnej rady SR: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=452912>.

zo všeobecne dostupných zdrojov informácií. Viac sa nedozvieme ani z metodiky konania ÚPV SR,⁶ snád' len, že okrem aplikácie tohto absolútneho dôvodu z úradnej moci do úvahy prichádzajú aj pripomienky tretích osôb.

Keď sa trochu poohliadneme po historických súvislostiach a niektorých sporových prípadoch, ktoré v minulosti rozhodoval ÚPV SR a ktoré boli podrobené aj súdnemu prieskumu, ponúka sa niekoľko zaujímavých zistení, ktoré, i keď sa týkali predchádzajúcej právnej úpravy, môžu mať v určitej miere užitočný presah aj pre výklad § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach.

V prípade „Signamax“ Najvyšší súd SR uviedol nasledujúce všeobecné východisko:⁷ „Ohľadne dôkazného bremena pri posudzovaní dobrej viery v oblasti známkoprávnej ochrany je podstatné, či má byť dobrá viera u prihlasovateľa prezumovaná, alebo nie. Prezumpciu dobrej viery možno vyvodit' napríklad z Občianskeho zákonníka, ktorý je založený na prezumpcii poctivosti konajúceho účastníka občiansko-právneho vzťahu; avšak na prípady podliehajúce pod zákon o ochranných známkach tento záver automaticky nemožno aplikovať. Je tomu tak predovšetkým preto, že ustanovenie § 2 ods. 1 písm. k) tohto zákona [TK: tzn. zákona č. 55/1997 Z. z.] zakotvuje povinnosť žalovaného [TK: tzn. ÚPV SR] nezapísať ochrannú známku, ktorej prihláška zjavne nebola podaná v dobrej viere (absolútny dôvod zápisnej nespôsobilosti). Žalovaný (TK: tzn. ÚPV SR) tak nie je oprávnený predpokladať dobrú vieru prihlasovateľov ochranných známok a ich dobrú vôľu [TK: správne „dobrú vieru“] je povinný skúmať napriek tomu, že je v tom obmedzený kategóriou zjavnosti, čo znamená, že v prípade, ak nie je zlá viera prihlasovateľa zjavná „na prvý pohľad“, žalovaný známku zapíše (neexistuje tu teda povinnosť žalovaného vykonávať rozsiahle šetrenie ohľadne dobrej viery prihlasovateľa). Tomu zodpovedá i povinnosť prihlasovateľa svoju dobrú vieru prípadne preukázať.“

Prvý moment, ktorý zaujme pri čítaní citovaných riadkov, je ten, že senát Najvyššieho súdu SR si do znenia

a významu § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 55/1997 Z. z. jednoducho sám doplnil kategóriu „zjavnosti“, pretože slovo „zjavne“ v historických zneniach nenájdeme. Absolútny dôvod nedostatku dobrej viery prihlasovateľa bol do zákona č. 55/1997 Z. z. doplnený zákonom č. 14/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. februára 2004 a jeho znenie ostalo až do 31. 12. 2009 nezmenené: „... je predmetom prihlášky, ktorá nebola podaná v dobrej viere.“ Rovnakú dikciu prevzal aj zákon č. 506/2009 Z. z. účinný od 1. januára 2010, ktorý ostal nezmenený až do 14. januára 2019, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 291/2018 Z. z.³ Napriek tomu Najvyšší súd SR podľa nášho názoru správne uchopil špecifické postavenie a podstatu tohto absolútneho dôvodu, na ktorého aplikáciu ex offio zo strany ÚPV SR nemožno – dnes ani v minulosti – klásť rovnako vysoké nároky, ako v prípade iných typických absolútnych dôvodov, akými sú nedostatok rozlišovacej spôsobilosti označenia, druhovosť označenia, obvyklosť označenia, predurčený tvar výrobku, rozpor označenia s dobrými mravmi či klamlivosť označenia.⁸ Platí naďalej, že prieskum zápisnej spôsobilosti⁹ je zákonnou povinnosťou ÚPV SR, tá je však vo vzťahu k absolútnemu dôvodu zjavného nedostatku dobrej viery prihlasovateľa podľa § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach výslovne obmedzená kategóriou zjavnosti. Nejde už len o výkladovú konštrukciu, ako v spomenutom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR vo veci Signamax, pretože ÚPV SR je od 14. januára 2019 v tomto smere viazaný a obmedzený výslovným znením zákona, ktorého prekročenie by mohlo zakladať nezákonnosť rozhodnutia.

V tejto súvislosti možno identifikovať dve pomyselné hranice aplikácie absolútneho dôvodu § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach. Prvú, „západnú“ hranicu možno viesť tam, kde končí prezumpcia dobrej viery prihlasovateľa a začína byť zjavný jej nedostatok. Druhú, „východnú“ hranicu vymedzuje oblasť aplikácie relatívneho dôvodu podľa § 7 písm. j) zákona o ochranných známkach, tzn. kde môže a má chrániť svoje práva tretia osoba, ktorá je dotknutá prihláškou nepodanou v dobrej viere.

Prezumpcia dobrej viery prihlasovateľa	Zjavný nedostatok dobrej viery prihlasovateľa	Nedostatok dobrej viery prihlasovateľa so vzťahom k právam inej osoby
Bez prekážky zápisnej spôsobilosti v súvislosti s otázkou dobrej viery prihlasovateľa	Absolútny dôvod podľa § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach	Relatívny dôvod podľa § 7 písm. j) zákona o ochranných známkach

6 Pozri bod 2.4.11 Metodiky konania – Ochranné známky; dostupné na webovej stránke ÚPV SR: https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/metodika_konania/2019/Metodika%20konania%20-%20Ochranne%20znamky.pdf?d=200521.

7 Uznesenie NS SR z 30.4.2014 sp. zn. 6Sžhuv/6/2013, dostupné na webovej stránke NS SR: <https://www.nsud.sk/data/att/27281.pdf>.

8 Pozri § 5 ods. 1 písm. b) až g) zákona o ochranných známkach.

9 Pozri § 28 zákona o ochranných známkach.

Vráťme sa teraz k už skôr položenej otázke: kedy ÚPV SR môže prihlášku považovať za zjavne nepodanú v dobrej viere? Podľa nášho názoru „západná“ hranica je do určitej miery flexibilná a možno ju v konkrétnych situáciách posúvať ešte viac smerom na západ na úkor prezumpcie dobrej viery prihlasovateľa, a to na základe poznatkov a informácií, ktoré sa ÚPV SR dozvie z podaných pripomienok tretích osôb. Keďže pripomienky podľa § 29 zákona o ochranných známkach¹⁰ je oprávnený podať ktokoľvek, vo všeobecnosti sa nedá vylúčiť podanie pripomienok osobou, ktorej práva sú dotknuté prihláškou nepodanou v dobrej viere a ktorá by tak bola aktívne legitimovaná na podanie námietok podľa § 7 písm. j) zákona o ochranných známkach. Ak po oboznámení sa s pripomienkami ÚPV SR dôjde k takému záveru, podľa nášho názoru nesmie na tomto základe pristúpiť k zamietnutiu prihlášky, ale mal by osobu, ktorá podala pripomienky, upozorniť, že bude mať možnosť po zverejnení prihlášky (nie skôr) podať námietky podľa § 30 zákona o ochranných známkach. „Východná“ hranica je totiž pevná a nie je možné ju posúvať ďalej na východ a pripomienkami tak suplovať námietky.

V tejto súvislosti zdôrazňujeme, že **absolútne dôvody a k nim viažuce sa pripomienky slúžia výlučne na ochranu verejných záujmov, kým relatívne dôvody a k nim viažuce sa námietky slúžia výlučne na ochranu súkromných záujmov.** Tento principiálny rozdiel vystupuje do popredia práve pri identifikácii a dodržiavaní „východnej“ hranice, teda oblasti aplikácie § 5 ods. 1 písm. l) zákona o ochranných známkach na jednej strane a oblasti aplikácie § 7 písm. j) zákona o ochranných známkach na strane druhej. Ako opakovane uviedol Súdny dvor EÚ, „*dôvody vypočítané v článku 3 smernice treba vykladať s ohľadom na verejný záujem, ktorý je základom každého z nich*“¹¹ a tiež „*verejný záujem zohľadnený pri skúmaní každého z týchto dôvodov môže, dokonca musí odrážať rozličné úvahy v závislosti od dotknutého dôvodu zamietnutia.*“¹²

Za zjavne nepodanú v dobrej viere možno označiť prihlášku, (i) ktorej podanie, resp. zápis ochrannej známky na jej základe, ohrozuje konkrétne identifikovateľný verejný záujem, nie súkromný záujem, (ii) prihlasovateľ podaním prihlášky, resp. zápisom ochrannej známky na jej základe, sleduje nečestný cieľ, najmä

sa snaží získať výhodu, ktorá by mu inak nepatriła a (iii) daná situácia nespadá pod iný absolútny dôvod.¹³

Príkladom prihlášky zjavne nepodanej v dobrej viere môže byť za určitých okolností aj opakované podávanie zhodných prihlášok, čomu je ďalej venovaná osobitná pozornosť.

Opakované podávanie zhodných prihlášok

Jednou z typických situácií, keď ÚPV SR môže dôjsť k záveru, že prihláška zjavne nebola podaná v dobrej viere, je tzv. opakovaná prihláška¹⁴, ktorou sa prihlasovateľ snaží len umelo predĺžiť zákonnú dobu piatich rokov, aby sa vyhol úplnému alebo čiastočnému zrušeniu ochrannej známky z dôvodu jej skutočného nepoužívania či iným zákonným dôsledkom.¹⁵

V tejto súvislosti je potrebné preskúmať minimálne tieto tri aspekty: **(i) zhodnosť/podobnosť oboch označení, tzn. staršej ochrannej známky a označenia tvoriaceho predmet mladšej prihlášky, (ii) zhodnosť/podobnosť chránených tovarov a služieb a (iii) nečestný úmysel prihlasovateľa v kontexte jeho povinnosti preukazovať skutočné používanie staršej ochrannej známky.**

Po prvýkrát Súdny dvor Európskej únie výslovne pripustil nedostatok dobrej viery v súvislosti s tzv. opakovanou prihláškou v rozsudku T-136/11 z 13. decembra 2012 vo veci Pelikan, bod 27. Je vhodné spomenúť, že spoločnosť pelicantravel.com, s. r. o., ako navrhovateľa pred EUIPO (vtedy OHIM) a následne ako žalobcu pred Súdnym dvorom Európskej únie zastupovala advokátska kancelária Bukovinský & Chlipala, s. r. o., v ktorej v súčasnosti pôsobí aj autor tohto článku. A je tiež vhodné pripomenúť, že EUIPO (v tom čase OHIM) mal už problematiku tzv. opakovaných prihlášok upravenú vo svojich metodických usmerneniach (angl. guidelines).¹⁶

Je potrebné uviesť, že Súdny dvor Európskej únie vo veci Pelikan nastavil pomerne striktné podmienky na aplikáciu absolútneho dôvodu nedostatku dobrej viery prihlasovateľa v súvislosti s tzv. opakovanou prihláškou, najmä pokiaľ ide o porovnanie označení oboch ochranných

10 Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 299/99 z 18. júna 2002 vo veci Philips, bod 77. Tento prístup Súdny dvor Európskej únie neskôr uplatnil v ďalších rozhodnutiach, ako napr. rozsudok C-456/01 P and C-457/01 P z 29. apríla 2004 v spojených veciach Henkel, bod 45, rozsudok C-329/02 P zo 16. septembra 2004 vo veci SAT.1, bod 25, rozsudok C 37/03 P z 15. septembra 2005 vo veci BioID, bod 59 alebo C 304/06 P z 8. mája 2008 vo veci Eurohypo, bod 55.

11 Podľa § 29 zákona o ochranných známkach platí, že každý môže až do zápisu označenia do registra podať písomné pripomienky proti zápisu označenia do registra z dôvodov podľa § 5; na pripomienky úrad prihlíadne pri rozhodovaní o zápise označenia do registra. Osoba, ktorá podala pripomienky, nie je účastníkom konania o prihláške ochrannej známky.

12 Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 299/99 z 18. júna 2002 vo veci Philips, bod 77. Tento prístup Súdny dvor Európskej únie neskôr uplatnil v ďalších rozhodnutiach, ako napr. rozsudok C-456/01 P and C-457/01 P z 29. apríla 2004 v spojených veciach Henkel, bod 45, rozsudok C-329/02 P zo 16. septembra 2004 vo veci SAT.1, bod 25, rozsudok C 37/03 P z 15. septembra 2005 vo veci BioID, bod 59 alebo C 304/06 P z 8. mája 2008 vo veci Eurohypo, bod 55.

13 Pozri rozsudok C-456/01 P and C-457/01 P z 29. apríla 2004 v spojených veciach Henkel, bod 46 a uvedenú neskoršiu judikatúru.

14 Pozri § 5 ods. 1 písm. f) až k) a písm. m) zákona o ochranných známkach.

15 V angličtine „repeated applications“, „repetitive filings“ alebo aj „re-filing“.

16 Pozri § 7c ods. 1 zákona o ochranných známkach a čl. 16 smernice.

známok (staršej a mladšej): **vyžaduje sa úplná zhodnosť označení**, aj nepatrné rozdiely v označeniach, ktoré by priemerný spotrebiteľ ani nemusel postrehnúť, ako je to aj vo veci Pelikan (pozri porovnanie ďalej), môžu byť v kontexte ostatných skutkových okolností¹⁷ považované za legitímnu aktualizáciu, resp. modernizáciu značky, ktorá je v podnikateľskej praxi obvyklou známkovou stratégiou a nemožno ju považovať za prejav zlej viery prihlasovateľa. Súdny dvor Európskej únie sa k otázke porovnania tovarov a služieb vlastne ani nevyjadril. Podľa Karin Stumpf¹⁸ – s ktorou sa stotožňujeme – **sa však vyžaduje zhodnosť tovarov a služieb**, pričom sa uplatňujú štandardné zavedené postupy posudzovania miery všeobecnosti, konkrétnosti a vzájomného prieniku.¹⁹ Treťou kategóriou (nečestným úmyslom prihlasovateľa) sa Súdny dvor Európskej únie zaoberal do tej miery, že potvrdil záver odvolacieho senátu o neunesení dôkazného bremena a o nemožnosti prezumpcie nečestného úmyslu v danej situácii.

CTM č. 3325941 z r. 2008

Pelikan

CTM č. 179226 a č. 179242 z r. 1996

Pelikan

Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Pelikan tvorí doteraz základ rozhodovacej praxe EUIPO, na ktorý odkazujú všetky ďalšie rozhodnutia týkajúce sa tzv. opakovaných prihlášok.

Zaujímavý je nedávny spor vo veci slovnej EUTM „MONOPOLY“, č. 9071961 a rozhodnutie druhého odvolacieho senátu EUIPO z 22. júla 2019 č. R 1849/2017-2²⁰, s účasťou Kreativni Dogadaji d.o.o. (Chorvátsko) ako navrhovateľa a odvolateľa proti Hasbro, Inc., (USA) ako majiteľa napadnutej EUTM. Odvolací senát v rozhodnutí uviedol, že v čase podania prihlášky napadnutej EUTM (august 2010) už bola spoločnosť Hasbro, Inc., majiteľom troch predchádzajúcich zapísaných EUTM „MONOPOLY“ z rokov 1996, 2008 a 2010, pričom časť tovarov a služieb v jednotlivých EUTM bola zhodná. Zdá sa, že tieto fakty boli pre odvolací senát rozhodujúce: opakovaným prihlasovaním tej istej ochrannej známky v rámci obdobia

14 rokov jej majiteľ neprípustne a protiprávne rozšíril 5-ročnú lehotu na začatie skutočného používania ochrannej známy v zásade na neurčito s cieľom vyhnúť sa príslušným právnym následkom nepreukázania skutočného používania. Odvolací senát síce pripustil, že napadnutá EUTM má obsiahlejší zoznam tovarov a služieb ako predchádzajúce zapísané EUTM, čo možno považovať za bežnú a akceptovateľnú podnikateľskú prax (známkovú stratégiu), ale zároveň jasne uviedol, že tento fakt sám osebe nedokáže podporiť záver o dobrej viere prihlasovateľa. V opačnom prípade by bol mohol prihlasovateľ pohodlne zastrieť, resp. schovať predmetné zhodné tovary a služby v obširnom zozname vlastne len pridaním rôznych dodatočných tovarov a služieb. Obranu majiteľa založenú na údajne plánovanom znížení administratívnej záťaže v dôsledku novej registrácie EUTM považoval za neudržateľnú, nakoľko majiteľ EUTM sa nevzdal skorších registrácií, tieto ponechal v platnosti, pristúpil k ich obnove a na ich základe viedol (úspešne) viaceré námietkové a iné sporové konania.

Odvolaciemu senátu sa nejavilo poľahčujúcim ani zistenie, že v inom konaní EUIPO (a v súvislosti s inou národnou známkou tiež UKIPO) konštatoval dobré meno, a s tým spojené preukázané intenzívne používanie ochrannej známky „MONOPOLY“ pre tovary v tr. 9: stolové hry. Odvolací senát rázne odmietol aj ďalší argument majiteľa EUTM o tom, že aj iní majitelia ochranných známk do nových registrácií svojich ochranných známk štandardne zahŕňajú aj tie tovary a služby, pre ktoré je daná ochranná známka už chránená. Odvolací senát v tejto súvislosti zdôraznil, že takáto špecifická stratégia – a najmä jej súlad s platným právom – nebol ešte posúdený Súdny dvorom Európskej únie, a preto sa naň majitelia nemôžu legitímne spoliehať. Podľa odvolacieho senátu však ide o zneužitie práva vtedy, ak je zjavný účel vyhnúť sa príslušným právnym následkom nepreukázania skutočného používania. Navyše, poukazovaním na obdobnú známkovú stratégiu iných majiteľov ochranných známk prihlasovateľ vlastne potvrdil zásadný fakt, že pri podaní prihlášky EUTM konal úmyselne s konkrétnym cieľom.

V spore „MONOPOLY“ druhý odvolací senát vyhlásil EUTM čiastočne za neplatnú, a to pre všetky tovary a služby zhodné s predchádzajúcimi registráciami a ponechal ju v platnosti len pre tie tovary a služby, ktoré dovtedy neboli známkovo chránené. Majiteľ EUTM, Hasbro, Inc., podal 30. septembra 2019 žalobu na Súdny dvor Európskej únie, ktorá je vedená pod spisovou značkou T-663/19 a ku dňu písania tohto príspevku o nej ešte nebolo rozhodnuté.

17 Vo veci Pelikan EUIPO (OHIM) aj Súdny dvor Európskej únie zhodne poukázali na dôležitosť faktu, že majiteľ CTM vo svojej výročnej správe za r. 2003 výslovne uviedol, že pri príležitosti 125. výročia vytvorenia svojho loga (chráneného staršími CTM) plánuje jeho modernizáciu, ktorá sa neskôr premetla do mladšej CTM (pozri body 35, 36 a 41 rozsudku).

18 STUMPF, K.: Journal of Intellectual Property Law & Practice, 2014, Vol. 9, No. 3, p. 225 – 230.

19 Zdroj: <https://guidelines.euipo.europa.eu/1803468/1790268/trade-mark-guidelines/2-identity> (najmä bod 2.3).

20 Zdroj: https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#basic/*/number/1849%2F2017.

Záverčné poznámky a otázky

Samotný fakt, že odvolací senát v spore „MONOPOLY“ pristúpil k čiastočnému zneplatneniu EUTM, mohol v čase prijatia rozhodnutia vyvolávať otázky²¹ v tom zmysle, či je vôbec prípustné rozdeľovať prihlášku ochrannú známku na časť tovarov a služieb, pre ktoré nebola podaná v dobrej viere a na zvyšnú časť, kde dobrá viera prihlasovateľa nie je problémom. Po rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci Sky²² je táto dilema, na ktorú mala iný názor aj generálna advokátka Kokott vo veci C 104/18 P „Koton“²³, definitívne vyriešená a rozhodnutiu odvolacieho senátu v spore „MONOPOLY“ nemožno v tomto smere nič vyčítať.

V rozhodnutí druhého odvolacieho senátu v spore „MONOPOLY“ možno badať určitý posun smerom k sprísneniu prístupu k tzv. opakovaným prihláškam. V určitom zmysle ide o potvrdenie niektorých skorších rozhodnutí EUIPO, ktoré boli podobne prísne, ba dokonca ešte prísnejšie²⁴, čo však bolo možné považovať skôr za exces. V spore „MONOPOLY“ sa odvolací senát úplne odmietol zaoberať samotnou (základnou) otázkou, či boli staršie ochranné známky „MONOPOLY“ skutočne používané a do akej miery, resp. či by to vedel ich majiteľ preukázať, ako jednoznačne uviedol v bode 81 predmetného rozhodnutia:

„All of these circumstances imply that the intention of the EUTM proprietor was indeed to take advantage of the EU trade mark rules by artificially creating the situation where it would not have to prove genuine use of its earlier marks for the goods and services mentioned. Whether or not it could have actually proven such use is irrelevant, as it is the intention of the applicant for a mark which is to be evaluated. Further, in any case, in so far as the EUTM proprietor refers to proven use of the mark, this can only be seen to apply to 'board games.'“

Práve túto časť argumentácie možno považovať do určitej miery za slabinu rozhodnutia odvolacieho senátu. Totiž, v hypotetickej situácii, keď by boli staršie EUTM skutočne používané pre všetky chránené tovary a služby a neexistoval by tak žiadny dôvod na ich zrušenie či iné

oslabenie ochrany, ťažko obstojí záver o nečestnom úmysle majiteľa pri podávaní neskoršej prihlášky EUTM pre zhodné tovary a služby. **Zo žiadneho ustanovenia známkového práva nemožno vyvodit' principiálny zákaz duplicitnej registrácie tej istej ochranné známky pre tie isté tovary a služby. Jednoducho, ak chce majiteľ ochranné známky „MONOPOLY“ zabezpečiť duplicitný známkový „monopol“ ďalšími registráciami, pričom ochranná známka sa skutočne používa, nejde o nečestný úmysel, ale o využívanie priestoru slobody v zmysle ústavnej zásady „čo nie je zakázané, je dovolené.“²⁵**

Existuje viacero otvorených otázok v súvislosti s tzv. opakovanými prihláškami. **Môžu si v tomto zmysle konkurovať EUTM na jednej strane a národné prihlášky na strane druhej?** Podľa nášho názoru nie, nakoľko ide o odlišný územný rozsah a odlišnú známkovú stratégiu. Ak sa majiteľ národnej známky rozhodne túto svoju známku registrovať ako EUTM pre zhodné tovary a služby, nemal by byť a priori podozrivý z nečestných úmyslov ani vtedy, ak si po registrácii ponechá v platnosti národnú známku, a to bez ohľadu na dostupný inštitút seniority,²⁶ ktorý predstavuje možnosť a nie povinnosť. Opačné rozhodnutie EUIPO v spore PATHFINDER²³ považujeme za nesprávne. A ďalšia otázka: **musí byť majiteľ skoršej ochranné známky rovnaký ako majiteľ/prihlasovateľ neskoršej ochranné známky?** Podľa nášho názoru v zásade musí ísť o rovnaký subjekt na strane majiteľa. Nebolo by vhodné otvárať špekulácie o majetkovom či personálnom prepojení rôznych subjektov, i keď by to mohlo byť na prvý pohľad lákavé. Nevylučujeme úplne, že v odôvodnených prípadoch môže byť konštatovaný nedostatok dobrej viery aj u odlišných subjektov, ťažko však pôjde o situácie, ktoré budú jednoznačné a zjavné bez podania pripomienok.

Podľa nám dostupných informácií ÚPV SR už posudzoval niekoľko prípadov tzv. opakovaných prihlášok²⁷ a zaujal k nim benevolentnejší postoj ako EUIPO. ÚPV SR sa zaoberal otázkou skutočného používania staršej ochranné známky, ktorá bola záväzne posúdená v samostatnom zrušovacom konaní, a na tom základe zapísal mladšiu ochrannú známku pre tovary, vo vzťahu ku ktorým bola staršia ochranná známka skutočne používaná.

21 Článok 59 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochranné známke Európskej únie znie pritom jasne: „(3) Ak dôvod neplatnosti existuje iba pre niektoré tovary alebo služby, pre ktorá bola ochranná známka EÚ zapísaná, ochranná známka sa vyhlási za neplatnú len pre tieto tovary a služby.“

22 Podľa rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C 371/18 z 29. januára 2020 vo veci Sky, pokiaľ sa chýbajúci úmysel používať ochrannú známku v súlade so základnými funkciami ochranné známky týka len určitých tovarov alebo služieb uvedených v prihláške, táto prihláška predstavuje akt, ktorým sa nekoná v dobrej viere len v rozsahu týkajúcom sa týchto tovarov alebo služieb.

23 Pozri stanovisko generálnej advokátky Kokott zo 4. apríla 2019 vo veci C 104/18 P „Koton“, body 57 až 60.

24 Rozhodnutím štvrtého odvolacieho senátu z 15. novembra 2011, R 1785/2008-4 v spore „Pathfinder“, odvolací senát vyhovel navrhovateľovi a požadoval od majiteľa napadnutej EUTM „MARS PATHFINDER“, ktorá bola zároveň chránená skoršou španielskou národnou ochrannou známku, aby predložil doklady o skutočnom používaní ochranné známky, a to aj napriek tomu, že EUTM bola zapísaná menej ako 5 rokov. V inom spore „Canal+“, R 1260/2013-2 bol uvedený prístup dokonca ešte prísnejší, keď tzv. opakovanú prihlášku považoval EUIPO za podanú v zlej viere, i keď samotné označenie nebolo úplne zhodné so skoršími registráciami.

25 Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

26 Pozri čl. 39 a 40 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochranné známke Európskej únie.

27 Napr. POZ 1641-2013, OZ 240168 „ZVL“ v spojení s POZ 1454-97, OZ 199499 „ZVL“ (pozn. TK: pripomienkam nebolo vyhovené). Možno poukázať aj na sériu zrušovacích rozhodnutí ÚPV SR z r. 2014 dostupnú na webovej stránke ÚPV SR: <https://www.indprop.gov.sk/rozhodnutia/rozhodnutia.html>.

Patentovateľnosť rastlín a zvierat získaných konvenčnými spôsobmi podľa Európskeho patentového dohovoru

Patentability of Plants and Animals Obtained by Conventional Methods According to the European Patent Convention

Lukrécia MARČOKOVÁ¹

ABSTRAKT

Veľký sťažnostný senát Európskeho patentového úradu vo svojom stanovisku zo 14. mája 2020 dospel k záveru, že výluka z patentovateľnosti podľa článku 53(b) Európskeho patentového dohovoru vzťahujúca sa na v podstate biologické spôsoby získavania rastlín alebo zvierat má negatívny vplyv na prípustnosť nárokov na produkty a nárokov na produkty definované spôsobom, zameraných na rastliny, rastlinný materiál alebo zvieratá, ak je nárokovaný produkt získaný výlučne prostredníctvom v podstate biologického spôsobu alebo ak nárokované znaky spôsobu definujú v podstate biologický spôsob. Článok stručne sumarizuje hlavné dôvody, ktoré viedli k vydaniu tohto stanoviska.

ABSTRACT

The Enlarged Board of Appeal of the European Patent Office in its Opinion of 14 May 2020 concluded that the exception to patentability of essentially biological processes for the production of plants or animals in Article 53(b) EPC has a negative effect on the allowability of product claims and product-by-process claims directed to plants, plant material or animals, if the claimed product is exclusively obtained by means of an essentially biological process or if the claimed process features define an essentially biological process. The article briefly summarises main reasons that led to issuance of this opinion.

Kľúčové slová

v podstate biologické spôsoby získavania rastlín a zvierat; výluka z patentovateľnosti; článok 53(b) EPD; produktové nároky; nároky na produkty definované spôsobom; nároky na rastliny, rastlinný materiál a zvieratá

Keywords

essentially biological processes for the production of plants or animals; exception to patentability; Article 53(b) EPC; product claims; product-by-process claims; claims directed to plants, plant material or animals

¹ Ing. Lukrécia Marčoková, pôsobí ako riaditeľka patentového odboru Úradu primysleného vlastníctva Slovenskej republiky, lukrecia.marcokova@indprop.gov.sk, 048/4300 100

Úvod

Podľa článku 53(b) Európskeho patentového dohovoru (ďalej EPD) sa európske patenty neudeľujú na odrody rastlín alebo plemená zvierat alebo v podstate biologické spôsoby vytvárania rastlín alebo zvierat.

Veľký sťažnostný senát Európskeho patentového úradu (ďalej aj senát) vydal 14. mája 2020 stanovisko k právnej otázke týkajúcej sa výluky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD, ktorú mu v súlade s článkom 112(1)(b) EPD postúpil prezident Európskeho patentového úradu (ďalej EPÚ)². Podľa stanoviska senátu sú na základe článku 53(b) EPD z ochrany európskym patentom vylúčené nielen v podstate biologické spôsoby vytvárania rastlín alebo zvierat, ale aj rastliny a zvieratá získané výlučne v podstate biologickými spôsobmi. Senát v stanovisku konštatoval, že „výluka z patentovateľnosti týkajúca sa v podstate biologických spôsobov vytvárania rastlín alebo zvierat podľa článku 53(b) EPD má negatívny vplyv na prípustnosť nárokov na produkty a nárokov na produkty definované spôsobom, zameraných na rastliny, rastlinný materiál alebo zvieratá, ak je nárokovaný produkt získaný výlučne prostredníctvom v podstate biologického spôsobu alebo ak nárokované znaky spôsobu definujú v podstate biologický spôsob.“ Výklad výluky podľa článku 53(b) EPD poskytnutý Veľkým sťažnostným senátom v stanovisku zo 14. mája 2020 sa nevzťahuje na európske patenty udelené pred 1. júlom 2017 ani na európske patentové prihlášky podané pred týmto dňom a európske patentové prihlášky, ktorým vzniklo právo prednosti pred uvedeným dňom.

Tento článok poskytuje stručné zhrnutie najdôležitejších skutočností vedúcich k vydaniu stanoviska Veľkého sťažnostného senátu týkajúceho sa vplyvu výluky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD na patentovateľnosť rastlín a zvierat získaných výlučne v podstate biologickými spôsobmi.

Smernica 98/44/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 6. júla 1998 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov

V roku 1998 bola prijatá smernica 98/44/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 6. júla 1998 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov³ (ďalej smernica alebo smernica 98/44/ES), ktorá upravuje podmienky patentovateľnosti biotechnologických vynálezov. Podľa článku 4(1)(b) smernice sú v podstate biologické spôsoby vytvárania rastlín alebo zvierat vylúčené z patentovateľnosti, pričom

článkom 15(1) smernice bola členským štátom uložená povinnosť najneskôr do 30. júla 2000 uviesť do platnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na vytvorenie súladu so smernicou.

Napriek tomu, že Európska patentová organizácia (ďalej EPO) ako nezávislá inštitúcia nemala povinnosť transponovať ustanovenia smernice 98/44/ES do svojich právnych predpisov a článok 53(b) EPD už z ochrany európskym patentom vylučoval odrody rastlín, plemená zvierat a v podstate biologické spôsoby vytvárania rastlín a zvierat, Správna rada EPO 16. júna 1999 rozhodla o začlenení ďalších ustanovení smernice 98/44/ES do Vykonávacieho predpisu k EPD. Ustanovenia pravidiel 23b, 23c, 23d a 23e (v súčasnosti pravidiel 26, 27, 28 a 29) upravujúcich patentovateľnosť biotechnologických vynálezov v súlade so smernicou 98/44/ES nadobudli účinnosť 1. septembra 1999.

Začlenením ustanovení smernice do vykonávacieho predpisu k EPD členské štáty EPO vyjadrili úmysel zosúladiť patentovateľnosť biotechnologických vynálezov podľa EPD so smernicou 98/44/ES. Tento úmysel vyplýva aj z pravidla 26(1) EPD, podľa ktorého má byť smernica 98/44/ES použitá ako doplnkový prostriedok interpretácie pri uplatňovaní a výklade príslušných ustanovení EPD.

Výklad výluky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD poskytnutý Veľkým sťažnostným senátom

V rozhodnutí G 1/98⁴ z 20. decembra 1999 sa Veľký sťažnostný senát zaoberal právnymi otázkami týkajúcimi sa nárokov zahŕňajúcich, ale neidentifikujúcich odrody rastlín a odrodami rastlín, ktoré sú produktom rekombinantnej gémovej technológie. Senát na postúpené otázky odpovedal takto:

- „I. Nárok, v ktorom nie sú samostatne nárokované špecifické odrody rastlín, nie je vylúčený z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD napriek tomu, že môže zahŕňať odrody rastlín.*
- II. Pri prieskume nároku na spôsob získania odrody rastlín sa nemá brať do úvahy článok 64(2) EPD.*
- III. Výluka z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD sa vzťahuje na odrody rastlín bez ohľadu na spôsob, akým boli získané. Odrody rastlín obsahujúce gény zavedené do rodičovskej rastliny rekombinantnou gémovou technológiou sú preto vylúčené z patentovateľnosti.“*

V spojených rozhodnutiach G 2/07⁵ a G 1/08⁶ z 9. decembra 2010, označovaných aj ako „Broccoli“ a „Tomatoes“,

² Stanovisko Veľkého sťažnostného senátu G 3/19 zo 14. mája 2020 týkajúce sa právnej otázky postúpenej prezidentom Európskeho patentového úradu podľa článku 112(1)(b) EPD; <https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/g190003ex1.html>

³ Úradný vestník Európskej únie, L 213, 30. júl 1998

⁴ Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 20. decembra 1999 vo veci G 1/98; https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200001%2F98&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10

⁵ Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 9. decembra 2010 vo veci G 2/07; https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200002%2F07&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10

⁶ Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 9. decembra 2010 vo veci G 1/08; https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200001%2F08&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10

Veľký sťažnostný senát dospel k záveru, že pojem „rastliny“ v článku 53(b) EPD nemá byť interpretovaný tak, že znamená len „odrody rastlín“, v dôsledku čoho nie je výluka v postate biologických spôsobov získavania rastlín obmedzená len na v postate biologické spôsoby získavania odrôd rastlín. Na postúpené právne otázky senát odpovedal takto:

1. *Nemikrobiologický spôsob získavania rastlín, ktorý zahŕňa alebo pozostáva z krokov pohlavného kríženia celých genómov rastlín a následnej selekcie rastlín, je v zásade vylúčený z patentovateľnosti, pretože je v podstate biologický v zmysle článku 53(b) EPD.*
2. *Takýto spôsob sa nevymyká z výluky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD len na základe toho, že ako ďalší krok alebo ako časť ktoréhokoľvek z krokov kríženia a selekcie zahŕňa krok technickej povahy, ktorý umožňuje alebo prispieva k uskutočneniu krokov pohlavného kríženia celých genómov rastlín alebo následnej selekcie rastlín.*
3. *Ak však takýto spôsob v rámci krokov pohlavného kríženia a selekcie zahŕňa prídavný krok technickej povahy, ktorý sám osebe vnáša do genómu určitý znak alebo modifikuje určitý znak získanej rastliny tak, že vnesenie alebo modifikácia tohto znaku nie je výsledkom kombinácie génov rastlín vybraných pre pohlavné kríženie, potom spôsob nie je vylúčený z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD.*
4. *V rámci prieskumu, či je takýto spôsob vylúčený z patentovateľnosti na základe toho, že je „v podstate biologický“ v zmysle článku 53(b) EPD, nie je relevantné, či je krok technickej povahy nový alebo známy, či je triviálny alebo predstavuje podstatnú zmenu známeho spôsobu, či sa vyskytuje alebo by sa mohol vyskytovať v prírode, alebo či predstavuje podstatu vynálezu.“*

V ďalších spojených rozhodnutiach G 2/12⁷ a G 2/13⁸ z 25. marca 2015, označovaných aj ako „Tomatoes II“ a „Broccoli II“, Veľký sťažnostný senát konštatoval, že výluka z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD týkajúca sa v podstate biologických spôsobov získavania rastlín **nemá** negatívny vplyv na prípustnosť produktových nárokov na rastliny alebo rastlinný materiál, akým sú napríklad plody. Skutočnosť, že jediným spôsobom vedúcim k získaniu nárokovaného predmetu dostupným v deň podania prihlášky bol v podstate biologický spôsob, podľa senátu nespôsobuje nepatentovateľnosť nárokov na rastliny alebo rastlinný materiál, ak tieto nedefinujú odrody rastlín.

Situácia po vydaní rozhodnutí G 2/12 a G2/13

EPÚ v konaní o európskych patentových prihláškach a námietkach proti udeleniu európskych patentov vychádzal z výkladu výluky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD, poskytnutého Veľkým sťažnostným senátom v rozhodnutiach G 2/12 a G 2/13, a udelil niekoľko desiatok európskych patentov, ktoré poskytujú ochranu na rastliny získané konvenčnými šľachtiteľskými metódami. Tieto patenty, rovnako ako samotné rozhodnutia Veľkého sťažnostného senátu, vyvolali širokú verejnú diskusiu a nespokojnosť najmä v radoch šľachtiteľov.

Otázkou patentovateľnosti rastlín a zvierat získaných v podstate biologickými spôsobmi sa zaoberal aj Európsky parlament, ktorý v decembri 2015 prijal rezolúciu, ktorou o. i. vyzval Európsku komisiu, aby objasnila patentovateľnosť rastlín získaných konvenčnými spôsobmi podľa smernice 98/44/ES.

Oznámenie Európskej komisie

Európska komisia 3. novembra 2016 vydala Oznámenie o niektorých článkoch smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/44/ES o právnej ochrane biotechnologických vynálezov (2016/C 411/03)⁹, v ktorom na základe analýzy prípravných prác súvisiacich so smernicou zastala názor, že napriek tomu, že konečné znenie smernice nezahŕňa ustanovenie o patentovateľnosti produktov získaných v podstate biologickými spôsobmi, „zámerom zákonodarcu EÚ pri prijímaní smernice 98/44/ES bolo vylúčiť z patentovateľnosti produkty (rastliny/zvieratá a časti rastlín/zvierat), ktoré sa získavajú v podstate biologickými spôsobmi.“

Napriek nezáväznému charakteru oznámenia Komisie z 3. novembra 2016¹⁰ prezident EPÚ 24. novembra 2016, po predchádzajúcej diskusii s členskými štátmi EPO o potenciálnom vplyve oznámenia na patentovateľnosť rastlín a zvierat získaných konvenčnými spôsobmi podľa EPD, rozhodol o prerušení všetkých prieskumových a námietkových konaní pred EPÚ, v ktorých rozhodnutie záviselo od posúdenia patentovateľnosti rastlín alebo zvierat získaných v podstate biologickými spôsobmi.

7 Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 25. marca 2015 vo veci G 2/12; https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200002%2F12&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10

8 Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 25. marca 2015 vo veci G 2/13; https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200002%2F13&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10

9 Úradný vestník Európskej únie, C 411/3, 8. november 2016

10 Názor Komisie poskytnutý v oznámení z 3. novembra 2016 nemá záväzný charakter. Ako sa uvádza aj v samotnom oznámení: „Účelom oznámenia je pomôcť pri uplatňovaní smernice, pričom sa nepredukuje žiadne budúce stanovisko Komisie v tejto veci. Právomoc vykladať právo Únie má len Súdny dvor Európskej únie.“

Zmena pravidiel 27 a 28 Vykonávacieho predpisu k EPD

V reakcii na oznámenie Komisie z 3. novembra 2016 Správna rada EPO rozhodnutím z 29. júna 2017 rozhodla o zmene pravidiel 27(b) a 28 Vykonávacieho predpisu k EPD. Zmenou pravidiel 27(b) a 28 boli z patentovateľnosti výslovne vylúčené aj rastliny a zvieratá získané výlučne v podstate biologickými spôsobmi. Pravidlá 27 a 28 boli zmenené takto:

Pravidlo 27

Biotechnologické vynálezy sú tiež patentovateľné, ak sa týkajú:

- a) *biologického materiálu, ktorý je izolovaný zo svojho prirodzeného prostredia alebo je produktom technického procesu, aj keď sa predtým vyskytol v prírode;*
- b) *rastlín alebo živočíchov, ak technická uskutočniteľnosť vynálezu nie je obmedzená len na určitú odrodu rastlín alebo určité plemeno zvierat; **pravidlo 28 ods. 2 tým nie je dotknuté;***
- c) *mikrobiologického alebo iného technického procesu, alebo produktu získaného takýmto procesom iného ako odroda rastlín alebo plemeno zvierat.“*

Pravidlo 28

Výluky z patentovateľnosti

(1) Podľa článku 53(a) sa európske patenty neudelia vo vzťahu k biotechnologickým vynálezom, ktoré sa týkajú najmä:

- a) *spôsobov klonovania ľudských jedincov;*
- b) *spôsobov úpravy genetickej identity zárodočnej línie ľudských jedincov;*
- c) *využitia ľudských embrií na priemyselné alebo komerčné účely;*
- d) *spôsobov úpravy genetickej identity zvierat, ktoré zvieratám môžu spôsobiť utrpenie, pričom nemajú podstatný medicínsky úžitok pre ľudí alebo zvieratá, a tiež zvierat, ktoré sú výsledkom takýchto spôsobov.*

(2) Podľa článku 53(b) sa európske patenty neudelia na rastliny alebo zvieratá výlučne získané v podstate biologickým spôsobom.¹¹

Zmenené pravidlá 27 a 28 EPD nadobudli účinnosť 1. júla 2017 a mali zabezpečiť súlad EPD s oznámením Komisie z 3. novembra 2018. EPÚ následne pokračoval v konaniach prerušených rozhodnutím prezidenta z 24. novembra 2016 a na základe pravidla 28(2) Vykonávacieho predpisu k EPD považoval rastliny a zvieratá získané výlučne v podstate biologickými spôsobmi za vylúčené z ochrany európskym patentom.

¹¹ Rozhodnutím Správnej rady EPO bolo doplnené znenie pravidla 27(b), text pravidla 28 bol označený ako odsek 1 a do pravidla 28 bol doplnený odsek 2 (text doplnený do pravidiel 27 a 28 je uvedený boldom).

¹² Rozhodnutie Technického sťažnostného senátu z 5. decembra 2018 vo veci T 1063/18; https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?f_dg3CSNCase=T%201063%2F18&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10

Rozhodnutie Technického sťažnostného senátu vo veci T 1063/18

Právnu neistotu a ďalšie prerušenie konaní pred EPÚ, v ktorých rozhodnutie závisí od posúdenia patentovateľnosti rastlín a zvierat získaných výlučne v podstate biologickými spôsobmi, vyvolalo rozhodnutie Technického sťažnostného senátu vo veci T 1063/18¹² z 5. decembra 2018. V rozhodnutí T 1063/18 Technický sťažnostný senát rozhodol o odvolaní proti rozhodnutiu prieskumovej divízie o zamietnutí európskej patentovej prihlášky č. EP 12 756 468.0 s názvom „Nové rastliny a plody papriky so zlepšenými nutričnými hodnotami“. Prieskumová divízia považovala predmety nárokov 1 a 2 prihlášky za vylúčené z patentovateľnosti podľa článku 53(b) a pravidla 28(2) EPD.

Technický sťažnostný senát však konštatoval, že „z rozhodnutí G 2/12 a G 2/13 nemôže vyvodit' žiaden iný výklad článku 53(b) EPD ako ten, že rastliny nie sú vylúčené z patentovateľnosti ani vtedy, ak môžu byť získané len v podstate biologickým spôsobom. Pretože pravidlo 28(2) EPD vylučuje rastliny alebo zvieratá získané výlučne pomocou v podstate biologických spôsobov z patentovateľnosti, jeho podstata je v rozpore s podstatou článku 53(b) EPD interpretovaného Veľkým sťažnostným senátom.“

V rozhodnutí z 5. decembra 2018 Technický sťažnostný senát uznal právomoc Správnej rady EPO prijímať prostredníctvom zmeny Vykonávacieho predpisu k EPD aj ustanovenia týkajúce sa hmotného práva. Odvolávajúci sa na rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu G 2/07 však poukázal na to, že zákonodarná moc Správnej rady je obmedzená článkom 164(2) EPD, podľa ktorého „v prípade konfliktu medzi ustanoveniami Dohody a Vykonávacieho predpisu majú prednosť ustanovenia Dohody.“ Senát sa stotožnil aj so záverom z rozhodnutia T 39/93, podľa ktorého „podstata článku EPD...“, podľa jeho právoplatného výkladu stanoveného rozhodnutím Veľkého sťažnostného senátu nemôže... byť zmenená novo navrhnutým pravidlom Vykonávacieho predpisu, dôsledok ktorého má byť v rozpore s týmto výkladom.“

Právne otázky postúpené Veľkému sťažnostnému senátu prezidentom EPÚ

V reakcii na rozhodnutie T 1063/18 prezident EPÚ, po predchádzajúcej konzultácii s členskými štátmi EPO, v súlade s článkom 112(1)(b) EPD 4. apríla 2019 postúpil Veľkému sťažnostnému senátu nasledujúce právne otázky:

1. *S ohľadom na článok 164(2) EPD môžu byť podstata a rozsah článku 53 EPD objasnené vo Vykonávacom predpise k EPD bez toho, aby bolo takéto objasnenie a priori obmedzené výkladom tohto článku poskytnutým v skoršom rozhodnutí Sťažnostného senátu alebo Veľkého sťažnostného senátu?*
2. *Ak je odpoveď na prvú otázku áno, je výluka rastlín a zvierat získaných výlučne v podstate biologickými spôsobmi z patentovateľnosti podľa pravidla 28(2) EPD v súlade s článkom 53(b) EPD, ktorý výslovne nevylučuje, ani nepovoľuje uvedené predmety?*

Podľa Veľkého sťažnostného senátu sú otázky, ktoré mu boli postúpené prezidentom EPÚ, vzájomne prepojené, pričom otázka kompetencie Správnej rady prijímať sekundárnu legislatívu je predbežnou otázkou, ktorá musí byť zodpovedaná predtým, ako sa bude senát zaoberať otázkou rozsahu výlučky podľa článku 53(b) EPD. Z podania prezidenta EPÚ ako celku (otázok a podporného zdôvodnenia) podľa senátu vyplýva, že skutočným zámerom podania bolo zistiť odpovede na nasledujúce otázky:

- i. *Pokiaľ ide o výlučku z patentovateľnosti „v podstate biologických spôsobov“, pripúšťa článok 53(b) EPD len jediný výklad alebo by mohol poskytnúť širší rozsah výkladu?*
- ii. *Umožňuje článok 53(b) EPD dynamický výklad v tom zmysle, že sa jeho podstata môže v priebehu času meniť?*
- iii. *A ak áno, môže zmena Vykonávacieho predpisu uviesť do platnosti zmenu podstaty vyplývajúcu z dynamického výkladu článku 53(b) EPD?“*

Na základe uvedeného Veľký sťažnostný senát preformuloval otázku prezidenta EPÚ zo 4. apríla 2019 takto:

„Berúc do úvahy udalosti, ktoré nastali po tom, ako Veľký sťažnostný senát poskytol výklad rozsahu výlučky z patentovateľnosti v podstate biologických spôsobov získavania rastlín a zvierat podľa článku 53(b) EPD, mohla by mať táto výlučka negatívny vplyv na prípustnosť nárokov na produkty a nárokov na produkty definované spôsobom, zameraných na rastliny, rastlinný materiál alebo zvieratá, ak je nárokovaný produkt získaný výlučne prostredníctvom v podstate biologického spôsobu, alebo ak nárokované znaky spôsobu definujú v podstate biologický spôsob?“

Stanovisko Veľkého sťažnostného senátu

Veľký sťažnostný senát vo svojom stanovisku zo 14. mája 2020 potvrdil závery týkajúce sa výkladu rozsahu výlučky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD, ku ktorým

dospel v rozhodnutí G 2/12. Zároveň však poukázal na skutočnosť, že rozhodnutím G 2/12 nebola podstata výlučky z patentovateľnosti podľa článku 53(b) EPD stanovená „raz a navždy“. Ako uviedol, najavo môžu vyjsť skutočnosti, ktoré neboli známe v čase vydania rozhodnutia, boli irelevantné vo vzťahu k prejednávanému prípadu alebo neboli vzaté do úvahy z iných dôvodov. Výklad výlučky podľa článku 53(b) EPD stanovený rozhodnutím G 2/12 sa teda môže postupom času meniť alebo vyvíjať.

Výklad článku 53(b) EPD uskutočnený podľa článkov 31 a 32 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve, ani pri zohľadnení následného vývoja v členských štátoch¹³, podľa senátu nevedie k jasnemu a jednoznačnému záveru, že výraz „v podstate biologické spôsoby získavania rastlín a zvierat“ v článku 53(b) EPD má zahŕňať aj produkty definované alebo získané týmito spôsobmi. Senát však súčasne pripustil, že článok 53(b) EPD takýto široký výklad spôsobovej výlučky ani nevylučuje. Veľký sťažnostný senát ďalej konštatoval, že právna a skutková situácia, na základe ktorej boli vydané rozhodnutia G 2/12 a G 2/13, sa zavedením pravidla 28(2) EPD podstatne zmenila.

Zavedením pravidla 28(2) EPD členské štáty EPO jasne demonštrovali úmysel vylúčiť z patentovateľnosti aj rastliny, rastlinný materiál a zvieratá, ak sú získané výlučne v podstate biologickými spôsobmi alebo ak nárokované spôsobové znaky definujú v podstate biologický spôsob¹⁴. Berúc do úvahy jasný legislatívny úmysel členských štátov a s ohľadom na článok 31(4) Viedenského dohovoru o zmluvnom práve¹⁵ Veľký sťažnostný senát dospel k záveru, že „pravidlo 28(2) EPD umožňuje a v skutočnosti vyžaduje dynamický výklad článku 53(b) EPD.“ Senát teda opustil výklad článku 53(b) EPD poskytnutý v rozhodnutí G 2/12 a na základe pravidla 28(2) EPD stanovil, že výraz „v podstate biologické spôsoby získavania rastlín a zvierat“ v článku 53(b) EPD má byť chápaný a aplikovaný tak, že **zahŕňa produkty získané výlučne v podstate biologickými spôsobmi**. Nové chápanie článku 53(b) EPD, ktoré je výsledkom dynamického výkladu tohto ustanovenia, „má negatívny vplyv na prípustnosť nárokov na produkty a nárokov na produkty definované spôsobom, zameraných na rastliny, rastlinný materiál alebo zvieratá, ak je nárokovaný produkt získaný výlučne prostredníctvom v podstate biologického spôsobu, alebo ak nárokované znaky spôsobu definujú v podstate biologický spôsob.“

Výklad výlučky podľa článku 53(b) EPD poskytnutý Veľkým sťažnostným senátom v stanovisku zo 14. mája 2020 nemá retroaktívny účinok – nevzťahuje sa na európske patenty udelené pred 1. júlom 2017, kedy nadobudlo

13 Prezident EPÚ sa vo svojom podaní zo 4. apríla 2019 o. i. odvolal na vývoj v členských štátoch po vydaní rozhodnutí G 2/12 a G 2/13. V 10 z 38 členských štátov EPO boli k 4. aprílu 2019 rastliny a zvieratá získané v podstate biologickými spôsobmi vylúčené z patentovateľnosti, pričom v troch štátoch (v Nemecku, Holandsku a Taliansku) boli tieto z patentovateľnosti vylúčené už pred vydaním rozhodnutí G 2/12 a G 2/13 a 7 štátov (Belgicko, Francúzsko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko a Srbsko) zmenilo svoje národné právne predpisy po vydaní uvedených rozhodnutí.

14 Za zmenu pravidiel 27 a 28 EPD na zasadnutí Správnej rady EPO hlasovala veľká väčšina zúčastnených členských štátov (35 členských štátov hlasovalo za zmenu pravidiel, jeden štát hlasoval proti, jeden štát sa zdržal hlasovania a jeden štát nebol v čase hlasovania prítomný).

15 Podľa článku 31(4) Viedenského dohovoru o zmluvnom práve sa pri výklade zmluvy bude výraz chápať v osobitnom zmysle, ak sa potvrdí, že to bolo úmyslom strán.

účinnosť pravidlo 28(2) EPD, ani na európske patentové prihlášky podané pred týmto dňom, alebo nárokuje si prioritu pred tohto dňa.

Záver

Prezident EPÚ uvítal stanovisko Veľkého sťažnostného senátu v tejto, ako uviedol, „*citlivej a komplikovanej otázke, ktorá má právne, spoločenské a ekonomické dôsledky.*“ EPÚ implementoval závery stanoviska zo 14. mája 2020 do svojej prieskumovej praxe a postupne obnovil konania prerušené na základe rozhodnutia prezidenta EPÚ z 9. apríla 2019.

Viacere organizácie však naďalej považujú súčasnú prax EPÚ pri udeľovaní európskych patentov, ktorých predmetom sú rastliny a zvieratá, za kontroverznú. Približne 40 organizácií sa obrátilo na nemeckú spolkovú ministerku spravodlivosti Christine Lambrechtovú s výzvou, aby zastavila nežiaduci vývoj v danej oblasti. Organizácie žiadajú, aby bola patentová ochrana rastlín a zvierat získaných metódami génového inžinierstva obmedzená tak, aby sa nevzťahovala na všetky ostatné rastliny a zvieratá so zhodnými charakteristikami a aby boli všetky šľachtiteľské materiály a konvenčné metódy šľachtenia vylúčené z patentovateľnosti.

Organizácie, ktoré podpísali výzvu, žiadajú aj o preskúmanie, či je stanovisko Veľkého sťažnostného senátu zo 14. mája 2020 v súlade s princípmi patentového práva. Signatárske organizácie poukazujú hlavne na to, že stanovisko zaviedlo prechodné pravidlo, podľa ktorého sa vylúka rastlín a zvierat získaných výlučne v podstate biologickými spôsobmi z patentovateľnosti nevzťahuje na európske patentové prihlášky podané pred 1. júlom 2017, čo by znamenalo, že v platnosti zostanú desiatky už udelených európskych patentov, ktorými sú chránené produkty konvenčných šľachtiteľských spôsobov. Navyše, na základe už podaných európskych patentových prihlášok by mohlo byť udelených ďalších až niekoľko stoviek takýchto patentov.

Literatúra

Stanovisko Veľkého sťažnostného senátu G 3/19 zo 14. mája 2020 týkajúce sa právnej otázky postúpenej prezidentom Európskeho patentového úradu podľa článku 112(1) (b) EPD (<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/g190003ex1.html>)

Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 20. decembra 1999 vo veci G 1/98 (https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200001%2F98&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10)

Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 9. decembra 2010 vo veci G 2/07 (https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200002%2F07&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10)

Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 9. decembra 2010 vo veci G 1/08 (https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200001%2F08&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10)

Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 25. marca 2015 vo veci G 2/12 (https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200002%2F12&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10)

Rozhodnutie Veľkého sťažnostného senátu z 25. marca 2015 vo veci G 2/13 (https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=G%200002%2F13&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10)

Rozhodnutie Technického sťažnostného senátu z 5. decembra 2018 vo veci T 1063/18 (https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/advanced-search.html?rf_dg3CSNCase=T%201063%2F18&dateRangeSelect=%20&dg3MetaData=on&resultsPerPage=10)

Oznámenie Komisie o niektorých článkoch smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/44/ES o právnej ochrane biotechnologických vynálezov (2016/C 411/03)

Dohovor o udeľovaní európskych patentov (Európsky patentový dohovor)

Smernica 98/44/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 6. júla 1998 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov

Viedenský dohovor o zmluvnom práve

Označenia pôvodu a zemepisné označenia – návrh novely zákona

Indications of Origin and Geographical Indications – Legislative Changes Proposed

Jitka MIKULIČOVÁ¹

ABSTRAKT

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky začal legislatívny proces smerujúci k novelizácii zákona č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Článok stručne opisuje doterajší priebeh legislatívneho procesu a dôvody a ciele navrhovaných zmien právnej úpravy.

ABSTRACT

The Industrial Property Office of the Slovak Republic commenced a legislative procedure aiming at revision of the Act No. 469/2003 Coll. on designations of origin for products and geographical indications for products and on amendment of some acts as amended. The article briefly summarises present legislative steps and reasons and goals of the legislative changes proposed.

Kľúčové slová

označenie pôvodu; zemepisné označenie; nepoľnohospodárske výrobky; poľnohospodárske výrobky a potraviny; liehoviny; vína, aromatizované vínne výrobky; zákon č. 469/2003 Z. z.

Keywords

designation of origin; geographical indication; non-agricultural products; agricultural products and food; spirit drinks; wines; aromatised wines; Act No. 469/2003 Coll.

Informácia o doterajšom priebehu legislatívneho procesu

Pracovná skupina Úradu priemyselného vlastníctva SR zložená zo zástupcov legislatívno-právneho odboru, odboru

známok a dizajnov² a oddelenia medzinárodných vzťahov začala analýzu problematiky a právnej úpravy označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov približne v polovici roka 2019. Diskusia o podobe a obsahu samotného novelizáčného návrhu sa otvorila začiatkom roka 2020.³

1 Jitka Mikuličová pôsobí ako riaditeľka legislatívno-právneho odboru Úradu priemyselného vlastníctva SR, jitka.mikulicova@indprop.gov.sk, 048/43 00 269

2 Odbor známkov a dizajnov plní v zmysle Organizačného poriadku ÚPV SR úlohy úradu vo veciach konania o prihláškach označení pôvodu výrobkov, zemepisných označení výrobkov a rozhoduje o ich zápise do registra.

3 Návrh bol interne sfinalizovaný a schválený v priebehu mesiaca jún 2020 potom, čo boli východiská, ciele a predbežná podoba navrhovaných zmien komunikované zástupcom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré je v zmysle § 9a ods. 11 zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách súčinným orgánom na ochranu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia poľnohospodárskych výrobkov a potravín. Od 1. júla 2020 prebieha legislatívny proces v úzkej súčinnosti ÚPV SR a Úradu vlády SR (sekcia vládnej legislatívy, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy); v dôsledku zmeny zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorá sa uskutočnila zákonom č. 134/2020 Z. z., prešla s účinnosťou od 1.7.2020 pôsobnosť ÚPV SR v oblasti plnenia legislatívnych činností spojených s prípravou, prerokovaním a schvaľovaním ústavných zákonov, zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov na Úrad vlády Slovenskej republiky. Ustanovenie § 37 zákona č. 575/2001 Z. z. však zostalo nedotknuté, tzn. ÚPV SR je naďalej povinný starať sa o náležitú právnu úpravu vecí patriacich jeho pôsobnosti. Pripravuje návrhy zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zverejňuje ich a po prerokovaní v pripomienkovom konaní predkladá vláde.

Legislatívny proces sa začal zverejnením predbežnej informácie k návrhu na portáli Slov-Lex 16. júna 2020.⁴ Návrh nebol predmetom predbežného pripomienkového konania, keďže neboli identifikované vplyvy na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. V období od 7. do 27. augusta 2020 sa uskutočnilo medzirezortné pripomienkové konanie; pripomienkujúcimi subjektmi bolo uplatnených 39 pripomienok, prevažne legislatívno-technického charakteru.⁵

Návrh bol 22. septembra 2020 prerokovaný Legislatívnou radou vlády SR, ktorá odporučila vláde SR návrh zákona schváliť.

Návrh zákona by mal byť prerokovaný vládou SR ešte v mesiaci september 2020 a následne bude predložený ako vládný návrh zákona Národnej rade SR.

Účinnosť zmien sa navrhuje k 25. máju 2021.⁶

Podpredseda ÚPV SR so zástupkyňami legislatívno-právneho odboru ÚPV SR po rokovaní na Legislatívnej rade vlády SR

Východiská a ciele navrhovaných zmien

Systém ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov je v Európskej únii charakterizovaný existenciou rôznych a rozdielnych úrovni právnej ochrany. Pri určitých druhoch výrobkov je **ochrana zabezpečená na úrovni EÚ** prostredníctvom nariadení, tzn. prostredníctvom právnych aktov EÚ, ktoré majú všeobecnú platnosť, sú záväzné vo svojej celistvosti a sú priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch⁷. Konkrétne ide o tieto nariadenia, resp. výrobky:

- **poľnohospodárske výrobky a potraviny** [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny v platnom znení],
- **víno** [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení],
- **aromatizované vínne výrobky** [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91],
- **liehoviny** [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch a o zrušení nariadenia (ES) č. 110/2008].

Pre iné druhy výrobkov, ktoré sú súhrnne označované ako **tzv. nepoľnohospodárske výrobky** (non-agricultural goods), v súčasnosti **neexistuje ochrana označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov na úrovni EÚ**. Tieto sú v niektorých členských štátoch chránené prostredníctvom špecifických právnych noriem týkajúcich sa konkrétnych výrobkov, resp. prostredníctvom národných

4 Predbežná informácia je dostupná na https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy?p_p_id=processDetail_WAR_portletset&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&processDetail_WAR_portletset_cisloLP=PI%2F2020%2F103&processDetail_WAR_portletset_action=files.

5 Samotný legislatívny materiál, jeho sprievodné dokumenty, vznesené pripomienky, ako aj vyhodnotenie pripomienok je dostupné na portáli Slov-Lex <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2020/316>. Rovnako je dostupná informácia o jednotlivých štádiách legislatívneho procesu, ktorému bolo pridelené číslo LP/2020/316.

6 Dátum navrhovanej účinnosti sa odvíja od účinnosti ustanovení nariadenia (EÚ) 2019/787 týkajúcich sa inštitútu zemepisného označenia liehovín tak, aby opatrenia na vnútroštátnej úrovni k tomuto nariadeniu k relevantnému dátumu dotvárali funkčný právny rámec ochrany zemepisných označení. Bližšie pozri aj časť tohto príspevku venovanú východiskám a cieľom novelizácie.

7 Pozri článok 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

právnych predpisov súhrnne upravujúcich oblasť označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov. Druhá z uvedených možností platí aj pre SR; v súčasnosti je ochrana na vnútroštátnej úrovni zabezpečená prostredníctvom zákona č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov⁸. Ochrana označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov na vnútroštátnej úrovni má v SR dlhodobú tradíciu a existovala už pred pristúpením SR k EÚ, a to bez obmedzenia na určité druhy výrobkov.

Je však potrebné poznamenať, že Európska komisia už od roku 2011 zvažuje možnosť rozšírenia ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov aj na oblasť nepoľnohospodárskych výrobkov⁹. Hodnotenie oblasti zemepisných označení je predmetom pracovného programu Európskej komisie na rok 2020¹⁰. Rovnako v návrhu Akčného plánu pre duševné vlastníctvo 2020 Európska komisia zdôrazňuje, že na úrovni EÚ systém sui generis ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov pre nepoľnohospodárske výrobky neexistuje a jeho zavedenie bude predmetom úvah.¹¹

Pristúpenie SR k EÚ, ako aj vývoj v oblasti ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov zabezpečovanej na úrovni EÚ v ostatnom období obmedzili, resp. obmedzujú možnú ochranu poskytovanú na vnútroštátnej úrovni členských štátov len na určité typy výrobkov (tzv. nepoľnohospodárske výrobky, na ktoré nie je možné udeliť ochranu podľa existujúcich nariadení EÚ).

Napríklad nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny poskytujúce ochranu pre poľnohospodárke výrobky a potraviny výslovne pripúšťa možnosť ochrany len na úrovni EÚ (pozri body 19 a 24 preambuly nariadenia EÚ/1151/2012, v zmysle ktorých *zabezpečenie jednotného dodržiavania práv duševného vlastníctva na celom území Únie týkajúcich sa názvov chránených v Únii je prioritou, ktorú možno efektívnejšie dosiahnuť na úrovni Únie, resp. aby boli označenia pôvodu a zemepisné*

označenia na území členských štátov chránené, mali by byť zapísané do registra iba na úrovni Únie). V prípade ostatných nariadení upravujúcich vína, aromatizované vínné výrobky a liehoviny takéto jednoznačné konštatovanie síce absentuje, ale z preambuly rozhodnutia Rady (EÚ) 2019/1754 zo 7. októbra 2019 o pristúpení Európskej únie k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach je možné vyvodit', že členské štáty by nemali mať vnútroštátne systémy na ochranu označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov ani v prípade vína, aromatizovaných vínných výrobkov a liehovín [pozri bod 5 preambuly rozhodnutia (EÚ) 2019/1754, v zmysle ktorého *„pokial' ide o určité poľnohospodárske výrobky, Únia zaviedla jednotné a komplexné systémy na ochranu zemepisných označení pre vína (1970), liehoviny (1989), aromatizované vína (1991) a ďalšie poľnohospodárske výrobky a potraviny (1992). Na základe výlučnej právomoci Únie podľa článku 3 ZFEÚ by členské štáty nemali mať vnútroštátne systémy ochrany na ochranu poľnohospodárskych označení pôvodu a zemepisných označení tretích členských krajín Osobitnej únie.“*] V súvislosti s uvedenými druhmi výrobkov je potrebné zmienit' aj vyhlásenie Komisie 2019/C 360/02, konkrétne: *„Komisia by ďalej chcela pripomenúť, že vzhľadom na to, že Únia uplatňuje v oblasti poľnohospodárskych zemepisných označení svoju vnútornú právomoc, členské štáty EÚ nemôžu mať vlastné vnútroštátne systémy ochrany zemepisných označení.“*¹²

V nadväznosti na uvedené je možné konštatovať, že **jedným z cieľov** návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je

– jednoznačné vymedzenie pôsobnosti právnej úpravy označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov v právnom poriadku Slovenskej republiky. Konkrétne ide o poskytnutie ochrany na vnútroštátnej úrovni kategórii výrobkov, pri ktorej právo EÚ existenciu ochrany na vnútroštátnej úrovni členských štátov pripúšťa, tzn. kategórii tzv. nepoľnohospodárskych výrobkov.

8 Predchodcom zákona č. 469/2003 Z. z. bol zákon č. 159/1973 Zb. o ochrane označení pôvodu výrobkov, ktorý bol s účinnosťou od 1. decembra 2003 zrušený.

9 *Bližšie informácie sú dostupné napríklad na: <https://ec.europa.eu/growth/industry/intellectual-property/geographical-indications/non-agricultural-products/>*

10 *Bližšie pozri iniciatívu v rámci programu REFIT – hodnotenie zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít pomôže posúdiť súlad medzi rôznymi časťami právneho rámca pre systémy kvality EÚ a poskytne príležitosť na zváženie potreby jeho zlepšenia (modernizácia, zjednodušenie a zefektívnenie). Jeho výsledky môžu slúžiť ako základ pre úvahy o potrebe regulačných zmien týkajúcich sa systémov kvality EÚ.*

11 *Pozri napr. <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12510-Intellectual-Property-Action-Plan>.*

12 *Porovnaj aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-478/07 z 8. septembra 2009, v ktorom Súdny dvor poukázal na základný cieľ nariadenia upravujúceho oblasť označení pôvodu a zemepisných označení v prípade poľnohospodárskych výrobkov a konštatoval, že *riziko ohrozenia základného cieľa, ktorým je zaručiť kvalitu dotknutých poľnohospodárskych výrobkov, je o to väčšie, že na rozdiel od ochranných známk nebolo paralelne prijaté nijaké opatrenie na úrovni Spoločenstva, ktoré by harmonizovalo prípadné vnútroštátne režimy ochrany zemepisných označení. Z toho je potrebné vyvodit' záver, že cieľom nariadenia č. 510/2006 nie je upraviť popri vnútroštátnych úpravách, ktoré môžu ďalej existovať, doplnkový režim ochrany kvalifikovaných zemepisných označení, ako je napríklad režim zavedený nariadením Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke spoločenstva, ale stanovit' jednotný a výlučný režim ochrany týchto označení.**

Ďalšie nemenej dôležité ciele predkladaného návrhu zákona je možné definovať ako

- reflektovanie zmien vyplývajúcich z prístúpenia EÚ k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach pri rešpektovaní kompetencií Komisie ustanovených nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1753 z 23. októbra 2019 o činnosti Únie po jej prístúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach;¹³
- potrebu úpravy tzv. „národných“ fáz postupov, ktorých vykonávanie je v systéme ochrany označení výrobkov a zemepisných označení výrobkov ponechané nariadeniami EÚ na členské štáty, a to predovšetkým v súvislosti s novým nariadením (EÚ) 2019/787 o liehovinách.¹⁴

Záver

Navrhovaný zákon zabezpečuje prehľadnú právnu úpravu v oblasti ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov na národnej úrovni a poskytuje ucelený a všeobecne použiteľný rámec opatrení na vnútroštátnej úrovni k relevantným nariadeniam EÚ.

Literatúra

Zákon č. 436/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zmluva o fungovaní Európskej únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny v platnom znení

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch a o zrušení nariadenia (ES) č. 110/2008

Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-478/07 z 8. septembra 2009

Rozhodnutia Rady (EÚ) 2019/1754 zo 7. októbra 2019 o prístúpení Európskej únie k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1753 z 23. októbra 2019 o činnosti Únie po jej prístúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach

¹³ Predsedovi ÚPV SR bolo uznesením vlády SR č. 4 zo dňa 15. januára 2020 uložené prijať opatrenia na vnútroštátnej úrovni k uvedenému nariadeniu (EÚ) 2019/1753, ako aj k samotnému Rozhodnutiu Rady (EÚ) zo 7. októbra 2019 o prístúpení Európskej únie k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach.

¹⁴ Predsedovi ÚPV SR bolo uznesením vlády SR č. 4 zo dňa 15. januára 2020 uložené prijať opatrenia na vnútroštátnej úrovni k uvedenému nariadeniu (EÚ) 2019/787, ktoré je v časti týkajúcej sa zemepisných označení v gescii Úradu priemyselného vlastníctva SR.

K posudzovaniu existencie pravdepodobnosti zámeny prihlasovaného označenia

To the Assessment of the Probability of Applied Designation Substitution

Samuel RYBNÍKÁR¹

ABSTRAKT

Autor v príspevku prezentuje právne závery rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2020 sp. zn. 3 Spv 1/2019, vec Soare sekt, a. s., v ktorom Najvyšší súd SR pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. septembra 2018 č. k. 23 S 44/2018-203 zaujal stanovisko k posudzovaniu pravdepodobnosti zámeny prihlasovaného označenia Úradom priemyselného vlastníctva SR v konaní o námietkach proti zápisu kombinovaného označenia „VITIS MOSCATO“ do registra ochranných známk.

ABSTRACT

In the contribution, the author presents legal conclusions of the decision of the Supreme Court of the Slovak Republic of 26 February 2020, Case No. 3 Spv 1/2019, Soare sekt a.s., on the cassation complaint against the judgment of the Regional Court in Banská Bystrica of 19 September 2018, Case No. 23 S 44/2018-203. In the aforementioned decision the Supreme Court of the Slovak Republic has delivered its opinion to the assessment of the probability of applied designation substitution by the Industrial Property Office of the Slovak Republic in the opposition procedure against the registration of the combined designation „VITIS MOSCATO“ in the Trade Mark Registry.

Kľúčové slová

ochranné známky, pravdepodobnosť zámeny prihlasovaného označenia, potraviny, konanie o námietkach, správne súdnictvo, kasačná sťažnosť

Key words

Trademarks, Probability of Applied Designation Substitution, Food, Opposition Procedure, Administrative Judiciary, Cassation Complaint

Úvod

Súdny prieskum rozhodnutí a opatrení Úradu priemyselného vlastníctva SR predstavuje v rámci správneho súdnictva pomerne úzku a špecifickú agendu. Najčastejšie ide o správny súdny prieskum rozhodnutí Úradu priemyselného vlastníctva SR v konaniach podľa zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako zákon č. 506/2009 Z. z.). Aj z uvedeného dôvodu

zákonodarca pri rekonštrukcii civilného a správneho súdneho procesu pristúpil k „zúženiu“ pôvodnej kauzálnej príslušnosti vo veciach priemyselného vlastníctva z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Košiciach na jeden správny súd pre celé územie SR, a to Krajský súd v Banskej Bystrici – ustanovenie § 16 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako SSP).

¹ Mgr. Samuel Rybníkář, PhD., je asistentom sudcu Najvyššieho súdu SR (Správne kolégium) a asistentom sudcu Kompetenčného senátu, pôsobí tiež na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, Katedre správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva. Je externým spolupracovníkom Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy (správne právo); e-mail: samuel.rybnikar@nsud.sk.

Rozhodovanie Najvyššieho súdu SR o kasačných sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako kauzálnu príslušného súdu vo veciach priemyselného vlastníctva, predstavuje rovnako pomerne úzku, až zanedbateľnú časť agendy Správneho kolégia. Tá je v zmysle rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR vedená v samostatnom registri „Spv“ a jej vybavovanie je pridelené šiestim senátom (z celkovo desiatich). Aj preto sa s touto agendou možno stretnúť pri práci asistenta sudcu Najvyššieho súdu SR skôr ojedinele. O to viac sú však tieto veci tak po skutkovej, ako aj právnej stránke zaujímavejšie. Ďalej je prezentované najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veciach priemyselného vlastníctva – rozsudok z 26. februára 2020 sp. zn. 3 Spv 1/2019, vec Soare sekt, a. s. Cieľom tohto príspevku však nie je podať právnu analýzu či kritiku tohto rozhodnutia. Napokon s právnymi závermi uvedeného rozhodnutia sa možno stotožniť.

1 Rozhodnutie správneho súdu

Rozsudkom č. k. 23 S 44/2018-203 z 19. septembra 2018 Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako krajský súd) podľa ustanovenia § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca (obchodná spoločnosť Soare sekt, a. s.) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného (Úradu priemyselného vlastníctva SR) č. POZ 5811-2014/II-86-2017 z 20. decembra 2017, ktorým žalovaný podľa ustanovenia § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako SP) v spojení s ustanovením § 7 písm. a) a písm. f) zákona č. 506/2009 Z. z. zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie zn. POZ 5811-2014/N-4-2016 z 21. januára 2016.

Prvostupňovým rozhodnutím zn. POZ 5811-2014/N-4-2016 z 21. januára 2016 žalovaný v zmysle ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 506/2009 Z. z. zamietol námietky proti zápisu kombinovaného označenia „VITIS MOSCATO“ z dôvodu, že neboli naplnené podmienky podľa ustanovenia § 7 písm. a) zákona č. 506/2009 Z. z., pretože na strane relevantnej verejnosti nebude dochádzať k pravdepodobnosti zámény medzi prihláseným označením a staršou ochrannou známkou ani v prípade tovarov, ktoré sú zhodné, resp. podobné, a rovnako nebolo preukázané používanie nezapísaného označenia „MOSCATO de Luxe“ ani nadobudnutie jeho rozlišovacej spôsobilosti v zmysle ustanovenia § 7 písm. f) zákona č. 506/2009 Z. z.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že bolo nesporné, že dominantným prvkom kolíznych označení je slovný prvok „MOSCATO“, ale tento nebolo možné posudzovať z hľadiska vizuálnej podobnosti samostatne, keďže kolízne označenia obsahujú ďalšie odlišujúce prvky, a to najmä odlišné erby v záhlaví označení, obsahujúce odlišné prvky „Vitis“ a „S“, spolu s ďalšími prvkami, a to „Viva la Vita“ a „BIANCO DEMI SEC“ vs. „Originale“ a „de Luxe“. Bol toho názoru, že tieto prvky majú nesporný vplyv na celkové vizuálne vnímanie kolíznych označení, a to najmä z pohľadu relevantnej skupiny spotrebiteľov označovaných

tovarov v triede 33. Z tohto dôvodu skonštatoval, že takéto odlišnosti nemožno oddeliť od celkového vnemu z prihláseného označenia, a preto z hľadiska vizuálneho posúdenia považoval kolízne označenia iba za čiastočne podobné.

Krajský súd sa ďalej stotožnil s právnym posúdením sémantickej podobnosti kolíznych označení žalovaným. Slovný prvok „Moscato“ u relevantnej skupiny spotrebiteľov vyvoláva vnem druhovosti vína takto označeného aj v tom prípade, ak spotrebiteľ pre neznalosť talianskeho jazyka si vnútorne nepriraduje k tomuto druhu vína konkrétne odrodu viniča. Samotný slovný prvok „Moscato“ krajský súd považoval za opisný a z pohľadu spotrebiteľa bez dištingtívnej spôsobilosti.

Krajský súd považoval odlišné prvky „Vitis“ a „S“ za tú časť označení, na ktoré priemerný spotrebiteľ kladie najväčší dôraz. A to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že dizajn výrobkov „vínnych fliaš“ je vzhľadom na ich úžitkové vlastnosti daný, čo do tvaru a množstva obsahu, a tým aj veľkosti ich označení, t. j. etikety sú limitované ich veľkosťou. Uviedol, že zo samotnej povahy označení, čo do veľkosti ich vyhotovenia, vyplýva, že tieto sú založené na čiastočnej podobnosti, a to najmä vzhľadom na fonetickú aj sémantickú podobnosť. Zaužívanou praxou v oblasti označovania vín je ich označovanie druhom odrody, resp. typom vína. Práve vizuálne nízka zameniteľnosť nemusí byť rozhodujúcou v posudzovaní zameniteľnosti, resp. zhodnosti označení, pretože majoritný prvok označenia má opisnú povahu a pre rozlišovacuú spôsobilosť sú relevantné ďalšie prvky označení.

Krajský súd na záver skonštatoval, že pripustením dominantnej ochrany opisného označenia by mohlo dôjsť k deformácii trhu v oblasti spotrebných vín, čím by následne nastala situácia, kedy by právo priority k takémuto označeniu nemotivovalo majiteľov k zvyšovaniu kvality svojich výrobkov a zároveň by ich nemotivovalo k ovplyvňovaniu rozhodovacej činnosti celej spotrebiteľskej verejnosti formou budovania všeobecného povedomia o kvalite ich výrobkov.

2 Kasačná sťažnosť

Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S 44/2018-203 z 19. septembra 2018 podal sťažovateľ (žalobca) v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Žiadal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Sťažovateľ uviedol dôvody, ktoré už boli použité v administratívnom konaní a v podanej správnej žalobe, z ktorej vyplývalo, že žalovaný a krajský súd nesprávne vyhodnotili úroveň pozornosti priemerného spotrebiteľa a neprihliadli na európskou judikatúrou uznávané princípy, čo ovplyvnilo nesprávnosť právneho posúdenia nebezpečenstva zámény dotknutých ochranných známk krajským súdom a žalovaným, a to najmä vo vnímaní dominantného

slovného prvku MOSCATO, VITIS a erbu na celkový dojem spotrebiteľa. Namietal záver krajského súdu, že dominantný prvok „MOSCATO“ vyvoláva vnem druhovosti vína, pretože priemerného spotrebiteľa nemôže naviesť na druhovosť vína ani vizuálny vnem, ale naopak, evokuje názov či identitu výrobku. Bol toho názoru, že priemerný spotrebiteľ sa orientuje podľa slova „MOSCATO“, ktoré je zhodné na ochranných známkach a neskúma detaily erbov predstavujúcich nedominantný, doplňujúci prvok. K aplikácii tzv. kompenzačného princípu poukázal na to, že ani skutočnosť, ktorú uviedol krajský súd, neopravňuje znižovať požiadavky na originalitu prihlasovaného označenia. Rovnako spochybnil aj odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu o existencii známkového radu ďalšieho účastníka a začlenení napadnutého označenia do tohto známkového radu z dôvodu, že ďalší účastník má chránené staršou ochrannou známkou slovo „VITIS“ a staršou kombinovanou ochrannou známkou erb. Dôvody napadnutého rozsudku krajského súdu považoval za vytrhnuté z kontextu princípov známkovo-právnej ochrany, ktorá je postavená na ochrane zapísaných ochranných známk ako celkov a nie ich jednotlivých prvkov. Sťažovateľ sa domáhal ochrany svojej staršej ochrannej známky, nie ochrany samostatného slovného prvku MOSCATO proti napádanému prihlásenému označeniu ďalšieho účastníka. Na záver namietal čiastočnú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu z toho dôvodu, že krajský súd sa nezaoberal replikou sťažovateľa k otázke pravdepodobnosti zámény, ktorá bola reakciou na vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe.

3 Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 3. januára 2019 a navrhol, aby ju kasačný súd ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že vzhľadom na nepreukázanie dôvodu kasačnej sťažnosti podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f) SSP sa týmto nebude zaoberať. Žalovaný uviedol, že sťažovateľ v replike, na ktorú poukazuje, išiel nad rámec podanej žaloby a predložil nové dôkazy, preto na takúto argumentáciu nemožno prihliadať. Žalovaný bol toho názoru, že napadnutý rozsudok je v plnom súlade s postupom Úradu priemyselného vlastníctva SR, ktorý považoval za relevantnú verejnosť nie odbornú verejnosť, ale priemerného spotrebiteľa, ktorý má síce nižšiu mieru pozornosti ako odborník, ale stále je primerane informovaný. V ďalšom žalovaný odkázal na svoju argumentáciu uvedenú v jeho predchádzajúcich podaniach.

Žalovaný sa stotožnil s namietaným názorom krajského súdu, že slovný prvok „MOSCATO“ vyvolá u spotrebiteľskej verejnosti vnem druhovosti vína aj napriek neznalosti talianskeho jazyka. Je bežné, že producenti vína označujú fľaše etiketami, na ktorých je najvýraznejšie uvedená odroda vína, a preto priemerný spotrebiteľ neočakáva, že by slovo „MOSCATO“ umiestnené v strede etikety malo byť odkazom na obchodný pôvod výrobku. Žalovaný trval na tom, že prvky (erb, „Vitis“, písmeno „S“) aj napriek tomu,

že nie sú dominantné, sú nositeľom rozlišovacej spôsobilosti, a práve ony budú slúžiť spotrebiteľovi na rozlíšenie obchodného pôvodu tovarov. K námietke sťažovateľa o kompenzačnom princípe uviedol, že ho nemožno vnímať a aplikovať tak, že by zhodnosť tovarov vyriešila nepodobnosť označení alebo podobnosť označení založenú len na prvku bez rozlišovacej spôsobilosti.

Žalovaný predpokladal, že konštatovanie o existencii známkového radu nijakým spôsobom nepopiera základné zásady posudzovania pravdepodobnosti zámény označení, len poukazuje na súvislosť viacerých ochranných známk jedného majiteľa prostredníctvom spoločných prvkov, ktoré sú nositeľom rozlišovacej spôsobilosti. Na záver uviedol, že súhlasí s názorom sťažovateľa o základe známkovo-právnej ochrany, ale nesúhlasí s tým, že by bolo odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v rozpore s princípmi známkového práva. Zmysel videl v tom, že poskytnutím ochrany nedištinktívnemu prvku by sa nedôvodne zamedzila možnosť používať takýto nedištinktívny prvok iným výrobcom, čo by malo neželaný negatívny účinok na ich pôsobenie na vymedzenom trhu. Pretože každé použitie takto chráneného prvku by predstavovalo porušenie práva majiteľa.

4 Posúdenie veci kasačným súdom

Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že zamietnutie námietok proti zápisu kombinovaného označenia „VITIS MOSCATO“ do registra ochranných známk bolo založené na správnej úvahe žalovaného vzhľadom na nenaplnenie podmienok podľa ustanovenia § 7 písm. a) a písm. f) zákona č. 506/2009 Z. z., pretože na strane relevantnej verejnosti nebude dochádzať k pravdepodobnosti zámény medzi prihláseným označením a staršou ochrannou známkou.

Kasačný súd konštatoval, že podstatným bolo posúdenie možnosti zameniteľnosti dominantného prvku na ochrannej známke označenia „MOSCATO“, pre bežného spotrebiteľa označenie moscato priamo evokuje jeho druhový význam, odrodu muškátového vína. Toto označenie nemá dištinktívnu spôsobilosť, a preto naň nemožno pri skúmaní zameniteľnosti prihliadať.

Po dôkladnom porovnaní prihlasovaného označenia a staršej ochrannej známky nebolo podľa kasačného súdu možné dospieť k názoru, že tieto vykazujú vyššiu pravdepodobnosť zámény. Dištinktívnymi prvkami sú najmä erb v záhlaví označení, obsahujúci odlišné prvky „Vitis“ a „S“ spolu s „Viva la Vita“ a „BIANCO DEMI SEC“ vs. „Originale“ a „de Luxe“. Vzhľadom na to, že bežný spotrebiteľ vníma označenia ako celok, a ak teda označenie obsahuje ďalšie dištinktívne prvky, je nutné konštatovať, že nehrozí pravdepodobnosť zámény označení.

Pravdepodobnosť zámény prihlasovaného označenia s ochrannými známkami so skorším právom prednosti treba posudzovať celkovo podľa toho, ako vníma príslušná skupina verejnosti označenia a predmetné tovary alebo služby so zohľadnením všetkých rozhodujúcich skutočností prerokovávanej veci. Celkové posúdenie pravdepodobnosti

zámeny vo vzťahu k vizuálnej, fonetickej alebo sémantickej podobnosti porovnávaných označení sa má zakladať na celkovom dojme, ktorý tieto označenia vytvárajú so zohľadnením najmä ich rozlišovacích a prevládajúcich prvkov. Je potrebné skúmať, aká zložka prihlasovanej ochrannej známky môže na základe svojich vizuálnych, fonetických a sémantických vlastností vytvoriť dojem pri tejto ochrannej známke, ktorý si príslušná verejnosť uchováva vo svojej pamäti tak, že jej ďalšie zložky sa javia ako zanedbateľné v tejto súvislosti. Pri porovnávaní predmetných ochranných známok je potrebné hodnotiť každú v rámci celku. Celkový dojem, ktorý vytvára kombinovaná ochranná známka v pamäti príslušnej verejnosti, môže za určitých okolností prevládať na základe jednej alebo viacerých zložiek.

Pri porovnaní staršej ochrannej známky a prihlasovanej známky je zjavné, že tieto okrem namietaného označenia „MOSCATO“ obsahujú aj iné prvky, ktoré sú schopné ich od seba dostatočne odlíšiť. Ako správne uviedli žalovaný a krajský súd, pre bežného spotrebiteľa označenie moscato priamo evokuje jeho druhový význam, odrodu muškátového vína. Rovnako uviedol, že slovné prihlásené označenie možno považovať za označenie známkového radu ďalšieho účastníka, pretože ďalší dominantný prvok, a to erb a označenie „Vitis“, je možno z hľadiska známkovo-právnej ochrany považovať za prvky označujúce identitu ďalšieho účastníka. Prihlasovaná ochranná známka „VITIS MOSCATO“ proti staršej ochrannej známke „Originale MOSCATO de Luxe“ obsahuje aj ďalšie prvky, ktoré odlišujú prihlásenu ochrannú známku od staršej ochrannej známky. Kombinované označenie ochrannej známky je nutné chápať ako

celok a súčasne aj z hľadiska jeho jednotlivých prvkov, pričom nie je možné uprednostniť alebo opomenúť niektorý z prvkov označenia a posudzovať jeho zameniteľnosť oddelene od ostatných prvkov. Z uvedeného vyplýva záver, že erb, prvky „VITIS“, „Viva la Vita“, „BIANCO DEMI SEC“ sú prevládajúcimi zložkami ochrannej známky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemožno preto súhlasiť s vizuálnou, fonetickou alebo sémantickou podobnosťou staršej ochrannej známky s prihlásenou ochrannou známkou a neexistuje pravdepodobnosť zámeny medzi predmetnými ochrannými známkami.

Kasačný súd preto dospel k záveru, že hodnotiac celkový dojem prihlasovanej ochrannej známky, porovnávajúc ho s namietanou ochrannou známkou so skorším právom prednosti, práve výrazné grafické zobrazenie umiestnené nad slovným prvkom označenia, erb, ako i ďalší slovný prvok v označení, iný charakter písma, treba považovať za silný rozlišovací prvok, sledujúci účel nezameniteľnosti ochrannej známky na relevantnom trhu príslušnou skupinou verejnosti.

Literatúra

Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2020 sp. zn. 3 Spv 1/2019, vec Soare sekt, a. s.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. septembra 2018 č. k. 23 S 44/2018-203.

OLOMOUCKÉ PRÁVNICKÉ DNY 2020

§§§

XIV. ročník mezinárodní vědecké konference

konference bez poplatku
<https://www.pf.upol.cz/opd/>

OPD V ON-LINE PODOBĚ
16. ŘÍJNA 2020

Právnická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

Zuzana Adamová

P R Á V O DUŠEVNÉHO V L A S T N Í © T V A

Kniha Právo duševného vlastníctva je súčasťou moderného právnického vzdelávania v oblastiach autorského práva, patentového práva, práva priemyselných dizajnov, či ochranných známk. Dôraz sa v nej kladie aj na licenčné zmluvy a iné aspekty zmluvného práva, zamestnanecký a školský režim, ochranu a vymožiteľnosť, otázky medzinárodného práva a vybrané aplikačné problémy. Pozornosť sa tak venuje aj témam ako kolektívna správa, právne aspekty plagiátorstva, sprístupňovanie záverečných a kvalifikačných prác, obmedzenie prístupu k informáciám a ďalším.

Text tejto učebnice vychádza primárne z platnej slovenskej právnej úpravy zohľadňujúc veľkú reformu priemyselných práv a nový Autorský zákon. Do veľkej miery však reflektuje aj európske a medzinárodné právo, najmä bohatú judikatúru Súdneho dvora.

Kniha má slúžiť primárne potrebám študentov vysokoškolského štúdia práva. Zaiste ju však využijú aj účastníci rozličných kurzov práva duševného vlastníctva a nájde si svojich čitateľov aj v iných študijných odboroch.

Relevantné informácie v nej nájdu aj študenti umelecky a mediálne zameraných odborov, študenti žurnalistiky, politológie, priemyselného dizajnu či informačných technológií, ako aj odborníci realizujúci sa profesijne v oblasti práva alebo kreatívneho priemyslu.

Autorka, JUDr. Zuzana Adamová, PhD. je odborníčkou na právne aspekty v oblasti nových technológií, kyberpriestoru, ochrany osobných údajov a duševného vlastníctva. Má mnohoročné pracovné skúsenosti vo výskume aj aplikácii práva duševného vlastníctva v praxi. Je riaditeľkou Ústavu práva duševného vlastníctva a informačných technológií na Trnavskej univerzite, Právnickej fakulte a pôsobí v advokátskej kancelárii PETKOV & Co. Ako expert rozhoduje spory pre domény „.sk“ v rámci Arbitrážneho centra pre alternatívne riešenie doménových sporov.

Commons spojili s medzinárodnou skupinou výskumníkov, vedcov, akademikov a právnikov s cieľom podporiť urýchlenie vývoja nových metód diagnostiky, vakcín, lekárskeho vybavenia, ako aj softvérových riešení, ktoré by sa mohli použiť na pomoc v boji proti ochoreniu COVID-19. Výsledkom bolo práve spustenie projektu Open COVID Pledge, ktorý univerzitám, spoločnostiam a ostatným ponúka jednoduchý spôsob, ako sprístupniť svoje patenty a autorské práva verejnosti, aby ich bolo možné využiť v súvislosti s riešením aktuálnej nepriaznivej situácie. V súvislosti s projektom bola vytvorená osobitná webová platforma, kde sa môžu prihlásiť rôzne spoločnosti, ako aj jednotlivci so záujmom sprístupniť predmety duševného vlastníctva, ktoré by mohli prispieť k zmierneniu následkov ochorenia COVID-19. Následne budú riešenia sprístupnené prostredníctvom licencie, ktorá podrobne uvádza podmienky, za ktorých je konkrétny predmet ochrany duševného vlastníctva sprístupnený.

V súvislosti s témou Creative Commons nastala tiež zmena vo vedení samotnej organizácie, kde bola za nového CEO určená Catherine Stihler⁶. Catherine pôsobila ako generálna riaditeľka Open Knowledge Foundation (OKF), organizácie, ktorej práca je plne v súlade s hodnotami a poslaním Creative Commons. Počas svojho funkčného obdobia úspešne predefinovala víziu a poslanie OKF a výrazným spôsobom zvýšila jej medzinárodný kredit. V oblasti otvoreného prístupu pôsobí viac ako 20 rokov.

Svetová organizácia duševného vlastníctva spustila nedávno novú službu s označením WIPO PROOF. Ide o online službu, ktorá poskytuje dôkaz o existencii digitálneho súboru v určitom časovom okamihu, odolného proti neoprávneným zásahom.⁷ Výsledkom overenia je WIPO PROOF

token, ktorý si možno stiahnuť a v prípade potreby ho použiť v neskoršom čase ako formu preukázania existencie súboru.

-o0o-

Do pozornosti dávame novú monografiu od Matěja Myška s názvom *Výjimky a omezení autorského práva v prostředí digitálních sítí*. Monografia sa venuje úlohám a záujmom používateľov autorsky chránených statkov, vybraným limitom autorského práva, špecifickým problémom, ktorým systém výnimiek a obmedzení aktuálne čelí, ako aj návrhom de lege ferenda, ako tieto problémy adresovať. Monografia sa snaží nájsť riešenie na základnú výskumnú otázku – ako prispôbiť systém výnimiek a obmedzení autorského práva na nové prostredie digitálnych sietí⁸.

Zaujímavou je tiež monografia s názvom *Vymahatelnost práva pomocí online řešení sporů*, ktorej autorom je Pavel Loutocký. Samostatnou kapitolou monografie je vymedzenie konkrétnych možností online mimosúdneho riešenia sporov a ich podrobný rozbor vrátane úniijného režimu pre mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov online, rozhodovanie sporov o generické doménové mená najvyššieho rádu a prípad eBay a rozhodovanie sporov prostredníctvom uzavretého a komplexného online mimosúdneho riešenia sporov⁹.

JUDr. Richard Bednárík, PhD.¹⁰
Ústav práva duševného vlastníctva
a informačných technológií
Právnická fakulta
Trnavskej univerzity v Trnave

Z prostredia Súdneho dvora EÚ možno venovať pozornosť aj stanovisku generálneho advokáta¹¹ Henrika Saugmandsgaarda Øeho v spojených veciach C-682/18 *Frank Peterson proti Google LLC, YouTube LLC, YouTube Inc., Google Germany GmbH* a C-683/18 *Elsevier Inc. proti Cyando AG*. Žalobu v prvej veci podal proti YouTube a Googlu hudobný producent, keď zistil, že bez jeho súhlasu boli používateľmi na YouTube nahrané zvukové záznamy, ku ktorým mu patria viaceré práva. V druhej zo spojených vecí je predmetom konania spor medzi vydavateľskou spoločnosťou Elsevier a prevádzkovateľom hosťiteľskej platformy „Uploaded“ (Cyando) slúžiacej na nahrávanie a zdieľanie

súborov. Vydavateľská spoločnosť zažalovala platformu za to, že používatelia na ňu nahrali bez súhlasu spoločnosti množstvo diel, ku ktorým je uvedená spoločnosť nositeľom práv. SDEÚ tak bude, pravdepodobne ešte pred transpozíciou čl. 17 smernice 790/2019/EU¹² do právnych poriadkov členských štátov EÚ, posudzovať otázku zodpovednosti prevádzkovateľov on-line platforiem v prípade, ak sú na takéto platformy používateľmi nelegálne nahrané diela. Keďže nový režim zodpovednosti sa zavedie až po implementácii spomenutého článku 17 smernice 790/2019/EU, SDEÚ musí dovedy vychádzať z doterajšieho existujúceho právneho rámca EÚ, čo znamená špecifikovať

6 Pozri <https://creativecommons.org/2020/07/09/announcing-creative-commons-new-ceo-catherine-stihler/> (31.8.2020).

7 Pozri <https://wipoproof.wipo.int/wdts/how-it-works.xhtml?fbclid=IwAR1snmFkroaU95rR8G9Rx1q7jNggut1q1s0CM492jXundG-J31RQsYsYu1U> (29.8.2020).

8 Pozri <https://www.muni.cz/en/research/publications/1675417> (31.8.2020).

9 Pozri <https://obchod.wolterskluwer.cz/cz/vymahatelnost-prava-pomoci-online-reseni-sporu.p5612.html> (31.8.2020).

10 Tento článok bol vytvorený v rámci projektu VEGA č. 1/0556/17 Creative Commons ako nástroj pre sprístupnenie a použitie kreatívneho obsahu, informácií a dát.

11 Celé stanovisko generálneho advokáta v spojených veciach C-682/18 a C-683/18 je dostupné: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=228712&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=11351260>

12 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES.

zodpovednosť prevádzkovateľov platforiem podľa smernice 2001/29/ES o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, smernice 2000/31/ES o elektronickom obchode a smernice 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva. Okrem zodpovednosti platforiem by mal SDEÚ v zmysle prejudiciálnych otázok určiť, či tieto platformy uskutočňujú verejný prenos podľa smernice 2001/29/ES a ako sa má vykladať čl. 14 smernice 2000/31/ES, v ktorom je zakotvený princíp tzv. bezpečného prístavu (safe harbour). V rozsiahlom 256-bodovom stanovisku generálneho advokáta skonštatoval, že keď používatelia nelegálne nahrávajú na platformu chránené diela, prevádzkovatelia platforiem ako YouTube a Cyando nie sú primárne zodpovední za porušenie výhradného práva na verejný prenos. Podľa jeho názoru prevádzkovatelia platforiem totiž nevykonávajú verejný prenos, ale vystupujú len v úlohe sprostredkovateľov, t. j. poskytujú priestor, ktorý umožňuje používateľom vykonávať verejný prenos. Primárnu zodpovednosť nesú teda výlučne používatelia. Prevádzkovatelia platforiem podľa generálneho advokáta zároveň obsah používateľov netriedia a ani neurčujú, ktorý zverejnia a ktorý nie. Z toho dôvodu by mohli dokonca prevádzkovatelia platforiem spadať pod vylúčenie zodpovednosti – tzv. bezpečný prístav v zmysle čl. 14 smernice 2000/31/ES, pretože nehrajú aktívnu rolu, t. j. súbory a informácie len ukladajú na žiadosť používateľov, ale nevedia o nezákonnej činnosti alebo si nie sú vedomí skutočností alebo okolností, z ktorých by bolo zrejmé, že ide o nezákonnú činnosť alebo informácie. Ak je však naplnená podmienka vedomosti, vylúčenie zodpovednosti sa aplikovať nebude. Bez ohľadu na zodpovednosť prevádzkovateľov platforiem však môžu nositelia práv požadovať vydanie súdneho príkazu proti prevádzkovateľom. Každopádne, stanovisko generálneho advokáta má iba odporúčací charakter. Ostáva na SDEÚ, či bude pri rozhodovaní nasledovať názory generálneho advokáta alebo posúdi spojené veci z iného pohľadu.

-o0o-

Populárna platforma a aplikácia TikTok, ktorá sa stáva najnovším trendom v oblasti sociálnych médií, je známa predovšetkým tým, že používatelia na nej môžu tvoriť a zdieľať krátke niekoľkosekundové videonahrávky správané úryvkami hudobných skladieb. Väčšinou ide o rôzne internetové výzvy alebo napríklad o vtipné napodobňovanie rôznych tancov alebo choreografií. Práve úryvky hudobných skladieb boli predmetom nezhôd medzi

TikTokom a zástupcami hudobného priemyslu, resp. organizáciami kolektívnej správy (ďalej len OKS) spravujúcimi práva k hudobným dielam a k zvukovým záznamom. TikTok vo svojich podmienkach uvádzal, že keď používateľ nahrá určitý obsah, akoby tým automaticky dával súhlas ostatným ho zadarmo opakovane použiť. Autori, skladatelia, hudobníci, nahrávacie spoločnosti i hudobné vydavateľstvá preto žiadali zaplatenie odmien za použitie hudobných diel a zvukových záznamov a začali proti platforme dokonca zvažovať právne kroky za porušovanie autorského práva. V júli 2019 sa autorskoprávny „hub“ ICE, ktorý združuje tri veľké organizácie kolektívnej správy (britskú OKS PRS, nemeckú OKS GEMA a švédsku OKS STIM), spravujúce on-line práva k rozsiahlemu európskemu hudobnému repertoáru, obrátil na Autorskoprávny tribunál Spojeného kráľovstva, kde namietal, že TikTok používa obsah bez uzavretých licenčných zmlúv. ICE totiž dojednáva a udeľuje multiteritoriálne licencie pre digitálny trh v mene týchto troch OKS. V decembri 2019 ale ICE podanie stiahol a rozhodol sa s TikTokom dohodnúť prostredníctvom arbitráže. Výsledok arbitrážnych rokovaní však dosiaľ nie je známy. V tomto roku začal naopak TikTok aktívne rokovať s nadnárodnými spoločnosťami a organizáciami. Hoci Národná asociácia hudobných vydavateľov (National Music Publishers' Association – NMPA) v USA, pokrývajúca americký repertoár, už hrozila TikToku, že by ho za porušovanie autorských práv mohol začať vyšetrovať Kongres USA, v júli 2020 sa nakoniec TikTok s NMPA dohodol na viacročnej licenčnej zmluve. Zmluva má retroaktívny efekt, čiže platforma tak vysporiada práva za použitie hudby aj spätne za obdobie pred uzavretím zmluvy. Rovnako v júli 2020 TikTok oznámil, že viacročnú licenčnú dohodu podpísal aj s veľkým svetovým distribútorom digitálnej hudby Believe. TikTok sa tak očividne snaží získať licencie ešte pred dátumom transpozície smernice 790/2019/EU do právnych poriadkov členských štátov EÚ, ktorý je stanovený na 7. júna 2021. Smernicou 790/2019/EU, konkrétne jej čl. 17, by sa mal pre platformy, ktoré zverejňujú obsah tvorený používateľmi, zaviesť nový režim zodpovednosti. Zaujímavosťou by však bolo z autorskoprávneho hľadiska aj preskúmanie, či by použitie hudobných úryvkov v niektorých krátkych videonahrávkach na TikToku nemohlo patriť pod tzv. citačnú výnimku alebo pod výnimku týkajúcu sa paródií, čiže by sa nevyžadoval súhlas nositeľov práv.

*JUDr. Jakub Slovák
Odbor autorského práva
Sekcia médií, audiovizie a autorského práva
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky*

Z GALÉRIE TVORCOV

Pavol Mikuláš – Drevený bicykel Re pello model 16

O projekte dreveného bicykla Re pello model 16 sme sa rozprávali s jeho konštruktérom, víťazom Národnej ceny za dizajn v kategórii opraviteľný dizajn, Pavlom Mikulášom. Pavol verí, že dizajn zameraný na človeka môže spraviť našu planétu lepším miestom na život.

Vítazov národnej ceny za dizajn pravidelne oslovujeme na rozhovor do nášho časopisu. Vy ste získali cenu za opraviteľný dizajn. Prosím, predstavte nám ho.

Cenu za opraviteľný dizajn sme získali za bicykel model 16, ktorý sme vyvíjali spolu s výrobcom Jiřím Marjánom. Je to ľahký drevený celoodpružený bicykel vhodný pre troj- až sedemročné deti. Brezová preglejka, ktorú sme použili na rám konštrukcie, má veľmi dobrý pomer váhy a pevnosti. Systém odpruženia obidvoch kolies patentovaným systémom LVS sa nám osvedčil už na predchádzajúcom modeli odrážadla. Vytvorili sme detský bicykel z krásneho materiálu, funkčný a príjemný na užívanie.

Model 16 je nielen celoodpružený bicykel pre deti, ale je aj vyrobený z brezovej preglejky. Spočíva jeho pridaná hodnota práve v tejto kombinácii?

Kombinácia prírodného materiálu a odpruženia je pridanou hodnotou bicykla model 16. Pri jeho navrhovaní

sme mali na pamäti radosť detí z pohybu. Vytvorili sme ľahký bicykel, s ktorým dieťa ľahko manipuluje a ktorý vie rodič v prípade potreby bez väčšej námahy odnieť.

Čím ste sa inšpirovali pri tvorbe dizajnu bicykla? Môžete nám priblížiť, v čom spočíva „opraviteľnosť“ vášho modelu?

Pri tvorbe dizajnu bicykla som sa inšpiroval detskou hrovosťou. Opraviteľnosť modelu spočíva v jeho jednoduchej montáži a demontáži. Je z 90 % tvorený nahraditeľnými súčiastkami, čo umožňuje ľahkú výmenu poškodeného alebo opotrebovaného dielu.

Získané ocenenie bolo zadostučiniením vašej práce alebo to bol len odrazový mostík k ďalšej tvorbe?

Teším sa, že si porota Národnej ceny za dizajn a Repairably, n. o., všimli a ocenili našu prácu. Je to pre nás povzbudením.

Slováci sú podľa vás pripravení nahradiť klasické bicykle vašim inovatívnym riešením?

Celoodpružený bicykel pre deti model 16 vyrobený z brezovej preglejky

Výstavný stánok Re pello, designblok 2015

Celoodpružené odrážadlo model J určené pre deti vo veku 2 až 4 rokov

Neviem, či by ľudia mali nahrádzať kovové bicykle drevenými. Model 16 má svoje špecifické miesto na trhu, ide o to, čo dané dieťa a spolu s ním aj jeho rodičia preferujú. Keď rodič skúsi, aký je bicykel ľahký a dieťa zažije pocit z jazdy s odpružením, tak sa nadchnú. Aspoň v Dúbravke, kde s dcérkou chodíme na ihrisko, máme iba pozitívne ohlasy.

S akými problémami ste sa stretli pri vašom projekte?

Na projekte sme pracovali s výrobcom a konštruktérom Jiřím Marjánom jeden rok. Bol to proces plný overovania hypotéz, tvorby a testovania prototypov. Najväčšou výzvou bol návrh dreveného rámu, ktorý by bol dostatočne tuhý a nekrútil sa.

Máte konkurenciu na slovenskom či zahraničnom trhu?

Detský drevený celoodpružený bicykel je raritou.

Kedže sme časopis zaoberajúci sa duševným vlastníctvom, nedá sa mi neopýtať, ako si chránite tvorbu, respektíve či ste sa stretli niekedy s tým, že vám niekto nápad odkopíroval.

S výrobcami podpisujem pred každou spoluprácou zmluvu o dielo a licenčnú zmluvu, tak si chránim autorské práva. Zatiaľ som sa s odkopírovaním svojich návrhov nestretol.

Radi sa pýtame na budúcnosť, v akom smere by ste chceli rozvíjať tú vašu?

Mojím snom je navrhovať a vyrábať drevené hračky pre deti.

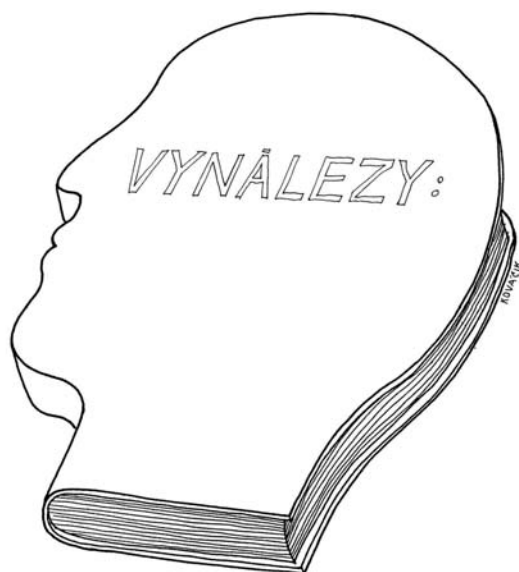
Prosím, uveďte svoje motto, ktorým sa riadite.

Kniha anglického dizajnéra Jaspera Morrisona Super Normal mi zmenila pohľad na dizajn, na produkty a predmety, ktoré nás obklopujú.

„Sensations of the Ordinary“ sa stalo mojím heslom. Obdivujem predmety, ktoré sú tak obyčajné, že sa stanú samozrejmovou súčasťou nášho života. Vyzerajú, akoby ich nikto nenavrhol, také by som chcel tvoriť.

Spracovala Ing. Erika Kundratová
Foto: Pavol Mikuláš

Spektrum dobrých nápadov a riešení

Technológia pre budúce energeticky úplne nezávislé budovy

Číslo patentovej prihlášky	5040-2013
Prihlasovateľ/majiteľ	doc. Ing. Michal Bartko Dr. Ing. Jaroslav Jerz*
Pôvodca	doc. Ing. Michal Bartko Dr. Ing. Jaroslav Jerz
Číslo patentu	288724

Energeticky nezávislá budova musí byť navrhnutá tak, aby bola jej prevádzka možná nezávisle od všetkých podporných infraštruktúrnych služieb, akými sú napr. prívod elektrickej energie, plynu a pitnej vody z rozvodných sietí, napojenie na externé systémy čistenia odpadových vôd, udržiavanie dažďovej vody pri silných búrkach v bezprostrednej okolitej krajine a pod. Je málo pravdepodobné, že v blízkej dobe vznikne naliehavá potreba nové budovy stavať tak, aby boli absolútne energeticky nezávislé od všetkých inžinierskych sietí, lebo takéto technické riešenia sú často spojené so zbytočne veľmi vysokými investičnými aj prevádzkovými nákladmi. Sú však príklady, keď je nevyhnutné energeticky absolútne nezávislé budovy postaviť, a preto sa hľadajú spôsoby, aké technológie pri ich stavbe a prevádzke použiť, aby sa náklady na ich stavbu investorovi vrátili čo najskôr.

V tomto článku je predstavený vynález, na ktorý bol udeľený slovenský patent SK 288724 s názvom **Energetické zariadenie na vykonávanie spôsobu prevádzkovania energeticky autonómnych stavieb**, pôvodcami ktorého sú Michal Bartko a Jaroslav Jerz [1]. Článok sa zaoberá významom

a využiteľnosťou tohto vynálezu v priemyselnej praxi z pohľadu hľadania vhodných technických riešení, ktoré by dokázali efektívne využívať krátkodobu akumulovanú energiu v podobe stlačeného vzduchu a nízkopotenciálneho tepla na účely zníženia nákladov na udržiavanie dostatočného tepelného komfortu, ohrevu vody a výroby elektrickej energie potrebnej pri prevádzke budov a domov, ktoré nepotrebujú žiadne napojenie na energetické rozvodné siete.

Ľudstvo si žiaľ od začiatku priemyselnej revolúcie vytvára stále vyššiu závislosť od spaľovania fosílnych palív (uhlia, ropy či zemného plynu) ako zdroja tepla, ktoré pomerne ľahko, hoci s veľkými energetickými stratami, premieňa na elektrickú energiu alebo ním poháňa mechanické zariadenia. V súčasnosti sa už takmer 90 % vo svete spotrebovanej energie získava z tepla vzniknutého horením fosílnych palív, pričom sa teplo využíva buď priamo, alebo sa ďalej premieňa na inú formu energie. Podstatnou výnimkou je energia vodného cyklu, ktorú síce ľudstvo využívalo už od nepamäti, no využívanie tejto prírodnej energie sa stalo rozšírenejším až na začiatku 19. storočia, keď bola vyvinutá prvá vodná turbína. V súčasnej dobe sa zásoby fosílnych palív, ktoré sa v prírode vytvorili za milióny rokov, spotrebúvajú už takým tempom, že by sa pri súčasnej rýchlosti ich spotreby vyčerpali v priebehu relatívne veľmi krátkeho času (možno o 2 až 3 storočia). Hoci ešte dnes nie je nevyhnutné používať výhradne technológie, ktoré by umožnili stavať príbytky absolútne nezávislé od dodávky zemného plynu a elektrickej energie vyrábanej stále ešte prevažne spaľovaním fosílnych palív v elektrárňach, vhodné riešenia efektívneho využívania obnoviteľných zdrojov energie priamo v mieste ich spotreby sú z hľadiska trvale udržateľného spôsobu života budúcich generácií na našej planéte nevyhnutnosťou.

Štúdie premeny tepla na mechanickú energiu, ktoré začali byť aktuálne najmä po objavení parného stroja

* Dr. Ing. Jaroslav Jerz; Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV; Dúbravská cesta 9/6319, 845 13 Bratislava; 0905 746 553, ummsjerz@savba.sk

premieňajúceho teplo v dôsledku tlaku ohriatej vodnej pary na mechanickú prácu, viedli k novým poznatkom o možnostiach akumulácie energie a k ďalšiemu dôkladnému skúmaniu základných aspektov fyziky energie. Napriek tomu, že sa v súčasnosti najmä teplo využíva ako prostriedok na poháňanie mechanických zariadení alebo výrobu elektrickej energie, mnohé v súčasnosti používané technické riešenia sú z hľadiska nevyhnutnosti znižovať spotrebu fosílnych palív skôr samoúčelnými. Viac ako tretinu v súčasnosti spotrebovanej energie ľudstvo využije na ohrev a chladenie svojich príbytkov, vody, potravín, strojov a prístrojov. Vzniká preto naliehavá potreba dôkladne analyzovať niektoré základné pojmy týkajúce sa tepla, tepelnej kapacity či výhrevnosti palív na účely analýzy prechodu tepla v rôznych materiáloch a z neho vyplývajúcich nevyhnutných požiadaviek na udržiavanie dostatočného tepelného komfortu, ohrev vody a zabezpečenie dostatočnej energie na prevádzku budov.

1 Akumulácia energie z obnoviteľných zdrojov

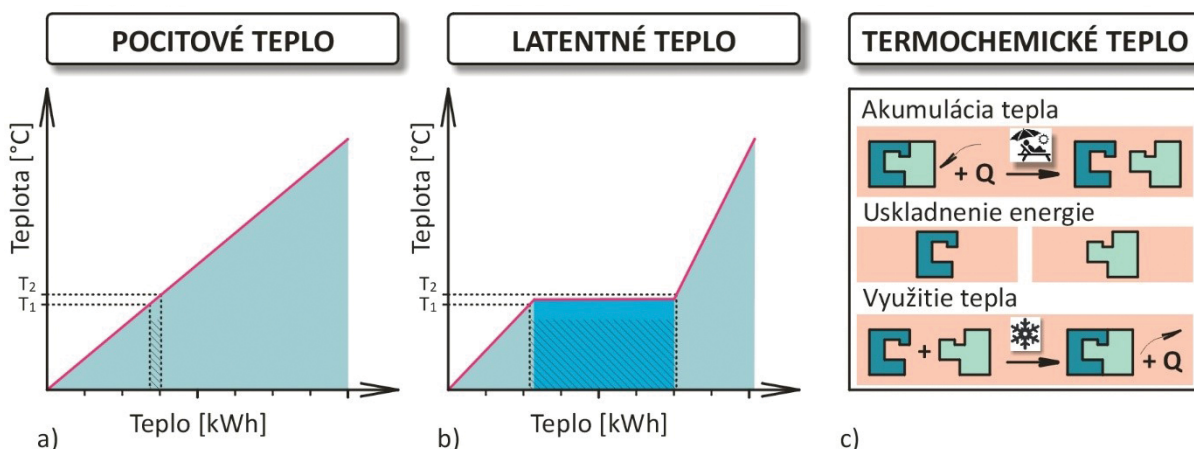
Rôzne spôsoby získavania energie, jej uskladňovania a v prípade potreby aj transformácie na iné formy energie sa môžu využiť, aby sa energia dostupná priamo v bezprostrednej blízkosti budovy čo najefektívnejšie využila na jej prevádzku, a aby boli pritom straty súvisiace najmä so zbytočnou premenou nevyužiteľnej energie na odpadové teplo čo najmenšie. Obnoviteľné zdroje energie využívajúce slnečné žiarenie, vietor či geotermálne teplo zemskej kôry sú všade okolo nás veľmi ľahko dostupné. Ak však majú pokryť súčasné veľmi vysoké energetické nároky na prevádzku budov, vyžaduje sa kombinovať rôzne, možno aj nekonvenčné spôsoby uskladňovania energie, ktoré umožnia jej neskoršie využívanie v tej istej forme, no v čase zvýšenej energetickej potreby. To umožní výrazne znížiť straty pri rôznych zbytočných premenách energie z jedného druhu na iný a eliminovať aj energetické straty vo forme odpadového tepla.

Na účely krátkodobej akumulácie tepla počas niekoľkých hodín sa v súčasnosti úspešne využívajú materiály, pri ktorých k zmene skupenstva z tuhého do kvapalného stavu dochádza pri konštantnej teplote (Phase Change Materials – PCM). Tieto dokážu naakumulované latentné teplo fázovej premeny neskôr uvoľniť do svojho okolia počas svojho opätovného tuhnutia. Prakticky sa schopnosť PCM dá využiť nielen na účely akumulácie veľkého množstva tepla počas obdobia, keď je zdroj tepla neúčinný, ale aj napr. pri udržiavaní interiérov v letnom období v prijateľnom chlade, keďže sa nežiaduce teplo naakumulované v interiéri počas horúceho dňa môže rozptýliť do okolia budovy pomaly počas celej chladnejšej letnej noci. Prednosťou PCM na báze organických voskov je, že fázová premena prebieha pri konštantnej teplote, v dôsledku čoho sa veľké množstvo tepla môže uskladniť bez toho, aby sa výmenník tepla prehrial zdrojom tepla na nežiaducu teplotu. Na obr. 1 je znázornený rozdiel medzi množstvom tepla, ktoré sa dá uskladniť formou zvýšenia teploty klasického napr. zásobníka vody alebo zemného kolektora, ak sa jeho

teplota zvýši z teploty T_1 na T_2 v porovnaní s latentným teplom fázovej premeny, ktoré sa dá uskladniť do spomínaného PCM. Ak v rozsahu týchto teplôt dochádza k fázovej premeny tohto materiálu (napríklad k roztopeniu parafínového vosku), množstvo latentného tepla, ktoré sa dá opakovateľne akumulovať pri jeho topení a spätne uvoľňovať pri jeho tuhnutí, je mnohonásobne väčšie. Na obr. 1 a) a b) predstavuje šírka vyšrafovej časti diagramu porovnanie množstva tepla uskladňovaného formou citelného a latentného tepla fázovej premeny pri rovnakom zvýšení teploty. Intenzívny výskum sa v posledných rokoch venuje aj tretiemu spôsobu uskladňovania energie, ktorý spočíva v akumulácii entalpie (reakčného tepla) reverzibilnej chemickej reakcie, obr. 1 c). Hoci sa v priemyselnej praxi dnes na uskladňovanie tepla používajú takmer výhradne veľmi málo účinné systémy so zásobníkmi vody alebo zemnými kolektormi, tieto sú určené len na krátkodobé, niekoľkohodinové uskladňovanie tepla. Technológie uskladňovania sorpčného tepla termochemickej reakcie sa vyvíjajú z dôvodu, aby umožnili sezónne uskladniť obrovské letné energetické prebytky zo solárnych ziskov a využívať ich v zimnom období, keď nie je dostupné požadované množstvo tepla na ohrev vody a udržiavanie dostatočného tepelného komfortu. Možnosti praktického využitia tejto technológie sú však dnes ešte len v počiatočnom štádiu svojho vývoja. Predpokladá sa však, že v dohľadnom čase sa prvé technické riešenia založené na princípe sezónneho uskladňovania tepla formou termochemickej reakcie objavia a nájdu aj svoje uplatnenie v priemyselnej praxi. Princípy využitia tepla opakovateľne uskladňovaného formou citelného, ako aj latentného tepla však už v dnešnom stavebníctve svoje uplatnenie nachádzajú. Aby sa ich technický potenciál mohol efektívne využiť na účely zníženia nákladov na výstavbu a prevádzku budúcich budov, je často nevyhnutné vhodným spôsobom využiť a skombinovať do jedného technického riešenia prednosti rôznych spôsobov získavania, uskladňovania a využívania energie dostupnej priamo v mieste stavby alebo jej bezprostrednom okolí.

V súčasnosti sa veľmi intenzívne hľadajú rôzne spôsoby, ako krátkodobu uskladňovať väčšie množstvo energie, ktorá by sa dala využívať v čase so zvýšenou energetickou spotrebou. Pri elektromobiloch sa na tieto účely používajú najmä lítiovo-iónové batérie, hoci vzhľadom na nepriaznivé ekologické aspekty ich výroby a recyklácie sa nedá predpokladať ich budúce trvalo udržateľné využívanie v priemyselnej praxi. V krátkych dávkach sa energia dá uskladniť aj do zotrvačiek (Flywheels), čo sa využíva napr. pri akumulácii energie získanej pri brzdení rýchlolakov na účely zníženia energetickej spotreby pri odjazde vlaku zo stanice. Zotrvačníky sa bežne používajú aj na vyhladenie rýchlych uhlových výkyvov otáčok kľukového hriadeľa pri piestových spalovacích motoroch. Zotrvačník kľukového hriadeľa v tomto prípade ukladá energiu vždy vtedy, keď naň pôsobí krútiaci moment v dôsledku tlaku piesta a naopak energiu do piesta vracia, aby stlačil zmes čerstvého vzduchu a v ňom rozptýleného paliva. Od samého počiatku rozvoja energetického priemyslu inžinieri hľadali vhodné spôsoby, ako energiu dlhodobo uskladniť tak, aby sa čo s najmenšími stratami dala využiť neskôr. Aj v súčasnej

Obr. 1 Spôsoby uskladňovania tepla: ohrevom materiálu – zvýšením jeho teploty (a); akumuláciou latentného tepla fázovej premeny materiálu pri jeho izotermickej premene z tuhého do kvapalného stavu (b) a princíp uskladňovania energie vo forme sorpcného tepla reverzibilnej chemickej reakcie.

dobe máme na výber predovšetkým medzi dvomi hlavnými spôsobmi uskladňovania energie, a to pomocou vodných prečerpávacích elektrární (Pumped Storage Hydroelectric Power) alebo akumuláciou energie do tlakového vzduchu (Compressed Air Energy Storage). Keďže však prečerpávacie elektrárne sú veľmi špecifickým technickým riešením pre danú lokalitu, predovšetkým uskladňovanie energie zvýšením tlaku vzduchu v klasických kompresoroch sa v súčasnosti ukazuje ako jeden z mála praktických spôsobov, ako efektívne uskladňovať energiu získanú z decentralizovaných obnoviteľných zdrojov v prípade, ak miesto spotreby nie je pripojené k žiadnej energetickej distribučnej sieti.

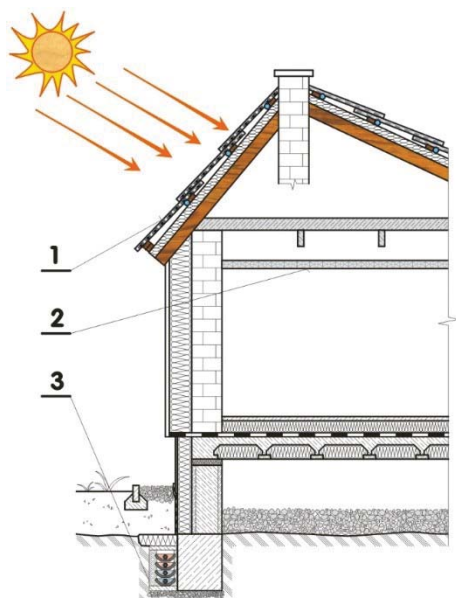
2 Koncept budov a domov s minimálnymi nákladmi na prevádzku

V lete je v okolí budov a domov k dispozícii dostatok solárnej energie, ktorú je vhodné optimálnym spôsobom uskladňovať a využívať aj v čase vyššej energetickej spotreby. Teplota, požadovaná na udržiavanie dostatočnej tepelnej pohody v interiéroch budov a na ich prevádzku, sa využíva najmä na účely priestorového vykurovania a ohrevu vody. Pri koncepte stavby pasívnych budov, používanom v súčasnom stavebníctve, sa často vonkajšia fasáda a strecha budovy rieši tak, aby teplo z letných solárnych ziskov nepreniklo cez izoláciu obálky budovy a len zriedka sa obalová stavebná konštrukcia využíva ako nízko teplotný zdroj energie. Súčasný poznatky o možnostiach krátkodobého uskladňovania veľkého množstva tepla v interiéroch budov formou latentného tepla fázovej premeny PCM umožňujú použiť v stavebníctve nový koncept, ktorý vedie vďaka značným energetickým úsporám k výstavbe nových budov a domov s minimálnymi nákladmi na ich prevádzku. Hlavným dôvodom, prečo sa tento spôsob výstavby doposiaľ v stavebnej praxi nepoužíva, je skutočnosť, že väčšina komerčne používaných materiálov s fázovou premenou na báze parafínových voskov má veľmi nízku tepelnú vodivosť ($\sim 0,22 \text{ W}/(\text{m}\cdot\text{K})$). Keďže aj väčšina pórovitých materiálov

používaných v stavebníctve, akými sú napr. pórobeton, tehla, sadra a pod., má tepelnú vodivosť veľmi malú ($\sim 0,4 - 0,8 \text{ W}/(\text{m}\cdot\text{K})$), využívať ich na účely akumulácie väčšieho množstva tepla by bolo neefektívne. Situácia v tejto oblasti sa však diametrálne zmenila, keď sa výmenníky tepla začali vyrábať z penového hliníka [4]. Do penového hliníka vyrobeného práškovou metalurgiou sa vďaka mikrotrhlinám v stenách jeho pórov môžu parafínové vosky naimpregnovávať tak, že vyplnia až 80 % jeho pórovitej štruktúry. Tepelná vodivosť hliníkových stien pórov, dosahujúca až viac ako $220 \text{ W}/(\text{m}\cdot\text{K})$, preto predurčuje penový hliník, aby výrazným spôsobom zvýšil potenciál využitia PCM v stavebníctve pri dostatočne efektívnejšom využití energie dostupnej priamo v mieste jej spotreby. Princíp takto postaveného domu [3] je schematicky znázornený na obr. 2. Jeho obrovskou prednosťou je, že v lete sa môže značná časť nežiaducich prebytkov tepla rozptýliť počas chladnejších letných nocí do okolia prostredníctvom tepelne aktívnej strešnej krytiny z penového hliníka pokrývajúcej aj severnú časť šikmej strechy.

3 Technológia umožňujúca prevádzkovať energeticky autonómne stavby

Nedostatkým spomínaného konceptu je, že elektrickú energiu používanú pri prevádzke budovy alebo domu je nutné zabezpečiť prostredníctvom energetických distribučných sietí z centrálného zdroja. Spotreba elektrickej energie je pri tejto koncepcii veľmi nízka, keďže sa takmer vôbec nepoužíva na vykurovanie, ohrev teplej vody, klimatizáciu interiéru a pod. Spotreba elektrickej energie na LED osvetlenie a napájanie nízkoenergetických domácich spotrebičov je natoľko nízka, že investičné náklady na stavbu domu alebo budovy, efektívne využívajúce energie dostupné v ich blízkosti, by boli zbytočne vysoké v prípade, ak by sa vyžadovala absolútna energetická autonómnosť pri ich prevádzke. Dá sa preto predpokladať, že uvedený koncept sa bude môcť v stavebnej praxi ešte dlho využívať. V čase, keď

Obr. 2 Systém umožňujúci efektívne využívať teplo získané zo solárnych ziskov a zemskej kôry obsahuje:

1 – tepelne aktívnu strešnú krytinu z penového hliníka zabezpečujúcu efektívnu výmenu tepla medzi okolím budovy a teplotonosným kvapalným médiom udržiavajúcim dostatočnú tepelnú pohodu v interiéri, ohrievajúcim teplú vodu a krátkodobo aj uskladňujúcim nežiaduce teplo zo solárnych ziskov,

2 – interiérové veľkoplôšné vykurovacie/chladiace stropné panely z penového hliníka impregnované parafínovým voskom schopné efektívne akumulovať veľké množstvo latentného tepla fázovej premeny pri konštantnej teplote,

3 – podzemný kolektor, ktorý je súčasťou základov budovy, jeho súčasťou sú tiež výmenníky tepla z penového hliníka, a umožňuje uskladňovať prípadné prebytky tepla na účely ich neskoršieho využitia predovšetkým na ohrev teplej vody v čase s prechodným nedostatkom slnečného svitu.

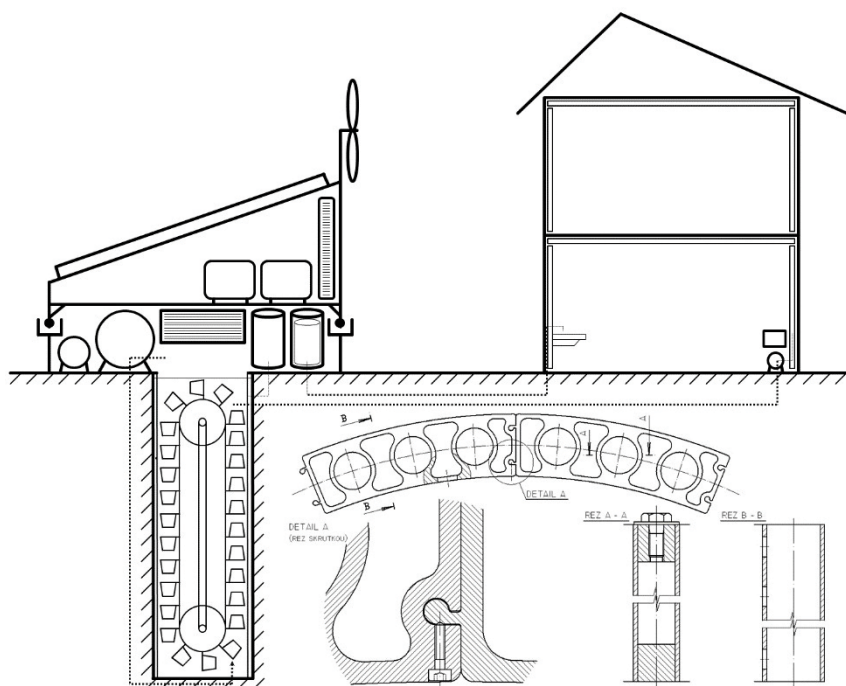
bude už energetická sebestačnosť stavieb nevyhnutnosťou a využívanie energie získanej spaľovaním fosílnych palív bude neakceptovateľné, sa budú však musieť hľadať technické riešenia, ktoré pomerne s nízkymi investičnými nákladmi požadovanú energetickú autonómiu zabezpečia. Jedným z takých je aj vynález, na ktorý bol udelený slovenský patent SK 288724 s názvom Energetické zariadenie na vykonávanie spôsobu prevádzkovania energeticky autonómnych stavieb, pôvodcami ktorého sú Michal Bartko a Jaroslav Jerz [1].

Podstatou vynálezu je zariadenie, ktoré využíva energiu získanú výhradne z obnoviteľných zdrojov priamo v mieste jej spotreby tak, že kombinuje rôzne spôsoby ich efektívneho krátkodobého uskladňovania včítane akumulácie tepla do výmenníkov tepla napustených materiálom s fázovou premenou a ukladania energie formou tlakového vzduchu do kompresora, a využíva aj zotrvačník na zabezpečenie stabilizácie otáčok mechanického zariadenia, ktoré v prípade potreby cez generátor zabezpečuje výrobu požadovanej elektrickej energie (obr. 3). Nespotrebovaná časť prebytočnej energie získanej pomocou fotovoltaických panelov, tepelného čerpadla, prípadne aj veternej turbíny v čase priaznivých klimatických podmienok sa ukladá formou tlakového vzduchu do kompresora, umiestneného v malej v zime vykurovanej a v lete klimatizovanej miestnosti, umiestnenej v tesnej blízkosti budovy. V podlahe miestnosti je vybudovaná studňa, v ktorej je pod hladinou vody umiestnený mechanický systém, ktorý v dôsledku vztlačovej sily vzduchu vypúšťaného cez dýzy zo dna studne poháňa pomocou lopatiek elektrický generátor, ktorý v prípade potreby vyrába elektrickú energiu potrebnú na prevádzku budovy. Lopatky mechanického systému pritom počas zimnej prevádzky efektívne odovzdávajú teplo do vody v studni a počas letnej prevádzky ho naopak z vody odoberajú, v čom im pomáha aj materiál s fázovou premenou na báze parafínového vosku, ktorý je napustený v stenách opláštenia studne vytvoreného z dutých hliníkových profilov. Tento systém sa dá okrem regiónov v mierne podnebnom pásme, v ktorom leží aj stredná Európa,

využívať aj v subtropickom podnebnom pásme so zvýšenými energetickými nárokmi na letné chladenie, ako aj v drsnom arktickom podnebnom pásme, kde sú naopak kladené obrovské energetické nároky na vykurovanie a ohrev teplej vody v zimnom období. V každom prípade je však dôležitá správna voľba technických parametrov fotovoltaických panelov, tepelného čerpadla, kompresora, veľkoplôšných vykurovacích/chladiacich stropných, stenových alebo podlahových výmenníkov tepla a mechanického systému tvoriaceho účinnú kogeneračnú jednotku, ktorá nielen vyrába elektrickú energiu v čase jej potreby, ale aj udržiava teplotu vody v studni na teplote vhodnej na udržiavanie dostatočnej tepelnej pohody v interiéri budovy.

Príspevok sa zaoberá možnosťami efektívnejšieho využívania tepla získaného pomocou obnoviteľných zdrojov energie na účely udržiavania dostatočnej tepelnej pohody a ohrevu vody pri prevádzke budúcich budov a domov. Veľkoplôšné stropné vykurovacie/chladiace panely impregnované materiálom s fázovou premenou na báze parafínových voskov v kombinácii s tepelne aktívnou strešnou krytinou z penového hliníka majú obrovský potenciál znížiť náklady na prevádzku budov. Ich prednosťou je najmä schopnosť efektívnejšie využívať ľahko dostupné nízkoenergetické zdroje tepla a doposiaľ veľmi málo využívaný efekt vysokého rozdielu teplôt v okolí budovy cez deň a v noci. Pórovitá štruktúra veľmi dobre tepelne vodivého penového hliníka umožňuje do seba naakumulovať a neskôr do okolia rozptýliť obrovské množstvo tepla pri konštantnej teplote v prípade, ak sú jeho póry vyplnené materiálom s fázovou premenou (PCM) na báze parafínového vosku, ktorý sa dokáže opakovateľne topiť a tuhnuť v teplotnom rozsahu napr. od 23 °C do 28 °C. Vlastnosti panelov z penového hliníka v kombinácii s inteligentnými systémami regulácie teploty umožňujú preto výrazne znížiť energetické nároky na udržiavanie dostatočnej tepelnej pohody a ohrev vody potrebnej na prevádzku v porovnaní s technológiami používanými v súčasnosti pri stavbe budov s takmer nulovou spotrebou energie.

Systém akumulácie energie založenej na kombinácii

Obr. 3 Schematické znázornenie základného princípu vynálezu, na ktorý bol udelený slovenský patent SK 288724 s názvom Energetické zariadenie na vykonávanie spôsobu prevádzkovania energeticky autonómnych stavieb (dátum podania prihlášky vynálezu: 18. 12. 2013) [1].

krátkodobého uskladňovania tepla vo forme latentného tepla fázovej premeny PCM a skladovaní energie stlačeného vzduchu, ktorý je predmetom vynálezu, na ktorý bol udelený slovenský patent SK 288724 [1], má predpoklady, aby aj v prípade energeticky absolútne autonómnych malých rodinných domov nepresiahol čas návratnosti investícií do použitých technológií viac ako 10 až 15 rokov, čo sa pri technológiách používaných dnes, žiaľ, dosiahnuť ešte nedá.

Podakovanie

Autor príspevku ďakuje za finančnú podporu Agentúry na podporu výskumu a vývoja, APVV-17-0580 (projekt: Výskum strešnej krytiny s integrovanou funkciou výmenníka tepla, akronym: RoofFoam).

Literatúra

- [1] Bartko, M.; Jerz, J. (2019) Patent SK 288724, Energetické zariadenie na vykonávanie spôsobu prevádzkovania energeticky autonómnych stavieb.
- [2] Lizana, J.; Chacartegui, R.; Barrios-Padura, Á.; Valverde, J. M. (2017) Characterization of thermal energy storage materials for building applications, In: *Proceedings of the 3rd International Congress on Sustainable Construction and Eco-Efficient Solutions, 27-29 March 2017, Sevilla, Spain*, p. 606-620, ISBN: 978-84-617-8428-8.
- [3] Jerz, J.; Simančík, F.; Šebek, J.; Kováčik, J. (2018) Využitie penového hliníka pri efektívnom uskladňovaní tepla. In: *Alternatívne zdroje energie - ALER 2018: Zborník príspevkov na 14. ročníku konferencie. - Liptovský Ján: SES - pobočka v Liptovskom Mikuláši*, p. 56-63. ISBN 978-80-89456-33-8.
- [4] Simančík, F.; Jerz, J. (2007) EP 1611262 B1, Method for strengthening a component consisting of a deformable cellular material, said component and the use thereof.
- [5] Jerz, J.; Šebek, J.; Simančík, F.; Španielka, J. (2018) Aluminium foam heat exchangers for future zero-energy buildings. In: *EnInnov 2018, 15. Symposium Energieinnovation. Graz, Austria, 14-16 Februar 2018, TU Graz, IEE*. ISBN 978-3-85125-584-3.
- [6] Jerz, J.; Simančík, F.; Tobolka, P. Highly efficient storage of solar gains using aluminum foam heat exchangers. In: *Advanced Materials Letters (2019), 10(5), 351-354*. doi:10.5185/amlett.2019.2227
- [7] Jerz, J.; Simančík, F.; Španielka, J.; Šebek, J.; Kováčik, J.; Tobolka, P.; Dvorák, T.; Orovčík, L. (2018) Energy Demand Reduction in Nearly Zero-Energy Buildings by Highly Efficient Aluminium Foam Heat Exchangers. In: *Materials Science Forum, 919, 236-245*. <https://www.scientific.net/MSF.919.236>, ISSN: 1662-9752.
- [8] Jerz, J.; Kováčik, J.; Gopinathan, A. (2020) Energy-Efficient Maintaining of Thermal Comfort in Buildings by Thermo-Active Aluminium Foam Roofing. In: *EnInnov2020: 16. Symposium Energieinnovation. - Graz, Austria, 12-14 February 2020, TU Graz, IEE*. ISBN 978-3-85125-734-2.
- [9] Gopinathan, A.; Jerz, J.; Simančík, F.; Kováčik, J.; Pavlík, L. (2019) Assessment of the aluminium foam panel on PCM based thermal energy storage. In: *9th International Conference Proceedings Mechanical Technologies and Structural Materials. - Split: Croatian Society for mechanical technologies, 26-27 September 2019, p. 53-60*. ISSN 1847-7917.
- [10] Jerz, J.; Simančík, F.; Gopinathan, A.; Puškár, A.; Szabó, D.; Španielka, J. (2019) Aluminium foam based roofing for energy efficient heat recovery from solar gains and maintaining of sufficient thermal comfort in building interiors. In: *9th International Conference Proceedings Mechanical Technologies and Structural Materials. - Split: Croatian Society for mechanical technologies, 26-27 September 2019, p. 89-95*. ISSN 1847-7917.

Kyjatické hračky (chránené označenie pôvodu)

Znenie označenia pôvodu	Kyjatické hračky
Región	Gemersko-malohontský región
Dátum zápisu	04. 09. 2019
Prihlasovateľ	Kyjatické hračky, občianske združenie Rimavské Zalužany 161 980 53 Rimavské Zalužany

Kvalita a rozmanitosť výroby, či už v oblasti poľnohospodárskych výrobkov a potravín, vín a liehovín, alebo aj remesiel, významne **prispieva** vďaka zručnostiam a odhodlaniu výrobcov, ktorí zachovávajú tradície a zároveň zohľadňujú vývoj nových spôsobov výroby a materiálov, **ku kultúrnemu a gastronómickému dedičstvu**.

Zapísané označenie pôvodu alebo zemepisné označenie by malo byť nástrojom na lepšiu identifikáciu a presadzovanie výrobkov so špecifickými vlastnosťami a územnými hodnotami v súlade so zemepisným prostredím, a zároveň by malo chrániť týchto výrobcov pred nekalými praktikami.

Označenie pôvodu alebo zemepisné označenie, ktoré bolo pôvodne nástrojom na ochranu výrobku, teraz slúži na zvýšenie hodnoty kultúrnej jedinečnosti celého regiónu. Typický výrobok môže ako **kultúrna vizitka** prispievať k hospodárskemu rozvoju vidieckych, najmä znevýhodnených oblastí.

Tento článok je zameraný na prezentáciu výrobkov, ktoré už boli zapísané do registra ÚPV SR alebo ktorých konanie pred ÚPV SR bolo ukončené v roku 2019 a pokračuje konanie na úrovni Európskej únie, a príspevky zo strany výrobcov, prípadne ich skúsenosti s pomocou zamestnancov úradu v rámci prediagnostiky priemyselných práv.

***

Kyjatické hračky, ako už aj ich názov prezrádza, pochádzajú z obce Kyjatice nachádzajúcej sa v gemersko-malohontskom regióne v okrese Rimavská Sobota. Prvá písomná zmienka o dedine učepenej na Rudohorskej vrchovine, neďaleko potoka Papča, je z roku 1413. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom, prácou v lese a boli známi výrobou drevených obilníc (súsekov) a nábytku, ktoré sa vyvážali aj za hranice regiónu.

Popri výrobe nábytku a súsekov (prvá písomná zmienka 1810) začali vyrábať starí majstri aj prvé hračky, ktoré zdobili motívmi používanými pri výzdobe nábytku. Práve takto okrášlené hračky sa pre Kyjatice stali charakteristickým výrobkom, ktorým sa stali známe v širokom okolí. Podobne ako nábytok aj hračky sa vyrábali z bukoveho dreva, ktorého štiepaním vznikli doštičky charakteristického trojuholníkového prierezu.

Rýchlym vysušením štiepov vznikol polotovar, z ktorého majstri vypilovali hračky rôznych tvarov a veľkostí. Častým motívom boli zvieratká, napr. koník, kohútik, pesík, prasiatko, kravička, ryбка a pod. Zhotovovali aj zmenšeniny

nábytku, ako bola kolíska, postieľka, súsek, stolička, stôl, ale aj pracovné náradie, ktoré používali pri svojej práci, napr. fúrik, kónský záprah a volský záprah.

Po vypílení hračky ju namorili vývarom z dubovej kôry a následne ju vyzdobili pomocou kružidla a dláta. Po vypílení obrysu sa hračka namorila prírodným moridlom (ako boli dubová kôra, trnky, slivky) a z oboch strán sa vyzdobila. Najpoužívanejším prvkom bola pri zdobení snečná ružica v rôznych variáciách. Takmer celá ornamentika mala lineárny charakter, jej prvky boli prevzaté zo starých kultúr a mali väčšinou ochranný charakter. Po namorení a vyhotovení rytého ornamentu sa jednotlivé časti hračky (kolieska, podstava) spájali pomocou lícovaných kolíkových spojov bez použitia kovových spojovacích prvkov.

Výroba v Kyjaticiach bola pre jej obyvateľov významným zdrojom príjmu až do roku 1918, kedy nastal jej útlm z dôvodu nástupu továrenskej výroby nábytku. Zanikajúcu výrobu sa v rokoch 1925 až 1926 podarilo oživiť vďaka Štátnemu ústavu pre zvelaďovanie živností (ŠÚZZ). Ten v spomínanom období v Kyjaticiach usporiadal remeselný kurz s cieľom zachovať a rozšíriť sortiment hračiek. Podobný kurz sa zopakoval ešte v roku 1935.

Po smrti zástupcu ŠÚZZ pána Šipicha v roku 1935, ktorý okrem kurzov zabezpečoval aj odbyť výrobkov, nastal útlm výroby. Po roku 1945 organizovaná podoba výroby hračiek zanikla. Jednotliví majstri hračky vyrábali sporadicky až do sedemdesiatych rokov, kedy zomrel posledný absolvent Šipichových kurzov pán Július Beňo.

V tomto období vytvoril kolekciu kyjatických hračiek pre ÚLUV pán Anton Oboňa z Lazian a neskôr sa výrobou zaoberal pán Rudolf Stehlík, pochádzajúci priamo z regiónu, kde kyjatické hračky vznikli.

V súčasnosti v gemersko-malohontskom regióne zhotovuje kyjatické hračky pán Ladislav Hedvigi z Rimavských Zalužian, ktorý je zároveň aj zakladateľom občianskeho združenia Kyjatické hračky. Jedným z hlavných cieľov tohto občianskeho združenia je zachovať tradičné technologické postupy pri výrobe hračiek, a to z dôvodu, aby zostali nezmenené charakteristické znaky výrobku, ako sú používaný materiál, ručne vyhotovená ornamentálnosť a spájanie jednotlivých častí kolíkovými spojmi bez lepidla a kovových častí.

Na zabezpečenie pôvodnej výroby hračiek a zachovanie charakteru kyjatických hračiek aj v budúcnosti občianske združenie Kyjatické hračky v roku 2019 požiadalo Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky o **zápis označenia pôvodu výrobku**. Vzhľadom na to, že zástupcovia občianskeho združenia nemali žiadne skúsenosti s takouto registráciou, uvítali profesionálny prístup zamestnancov úradu, ktorí im poskytli odborné konzultácie k jednotlivým častiam prihlášky. Odborná pomoc zamestnancov úradu urýchlila celý proces, ktorý bol úspešne ukončený zápisom do registra ÚPV SR.

Okrem zachovania pôvodnej technológie výroby je ďalším benefitom zápisu aj to, že hračky s prívlastkom kyjatické môžu vyrábať majstri len vo vymedzenej zemepisnej oblasti, ktorou je gemersko-malohontský región. Toto zvýhodnenie regionálnych výrobcov by v budúcnosti mohlo zvýšiť ich počet, čo podporí zachovanie tradičnej ľudovej kultúry aj pre ďalšie generácie.

Foto: Kujatické hračky, o.z.

ZAUJALO NÁS

Dopad brexitu na práva priemyselného vlastníctva

Spojené kráľovstvo (ďalej aj UK) 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie (ďalej aj EÚ) a stalo sa „tretou krajinou“. Dohoda o vystúpení stanovuje prechodné obdobie, ktoré má skončiť 31. decem-

bra 2020. Do tohto dátumu sa právo EÚ vzťahuje na UK v celom rozsahu a je v ňom aplikovateľné. Od 1. januára 2021 sa prestane na UK vzťahovať primárne a sekundárne právo Únie. Osoby, ktoré budú mať záujem získať ochranu, si potom budú musieť svoje práva v UK prihlasovať **národnou cestou**.

Počas prechodného obdobia EÚ a UK rokujú o dohode o novom partnerstve, najmä o zóne voľného obchodu. Nie je však isté, či takáto dohoda bude uzavretá a nadobudne platnosť na konci prechodného obdobia.

Podľa existujúcej podoby dohody bude po uplynutí prechodného obdobia stav týkajúci sa práv priemyselného vlastníctva nasledujúci.

Ochranné známky a dizajny

Čo ak si chcem registrovať ochrannú známku alebo dizajn v UK pred 31. decembrom 2020 a po ňom?

Do 31. decembra 2020 môžete využiť buď komunitárny systém a registrovať si ochrannú známku EÚ alebo dizajn Spoločenstva, prostredníctvom ktorých získate ochranu zároveň aj na celom území EÚ, alebo podáte prihlášku ochrannej známky/prihlášku dizajnu priamo Úradu Spojeného kráľovstva pre duševné vlastníctvo.

Ak sa do 31. decembra 2020 nestihne ochranná známka EÚ zapísať do registra EÚ, bude v prípade požiadavky ochrany potrebné podať žiadosť o zhodnú ochrannú známku v UK, a to v priebehu deviatich mesiacov od konca prechodného obdobia. V takom prípade bude mať ochranná známka rovnaký dátum podania a dátum priority ako v podanej prihláške ochrannej známky EÚ. Prihlasovateľ bude povinný zaplatiť poplatok za podanie prihlášky.

Podat' žiadosť o zápis ochrannej známky alebo dizajnu po 31. decembri 2020 bude možné už len priamo úradu duševného vlastníctva UK (národnou cestou) alebo prostredníctvom medzinárodných systémov ochrany Svetovej organizácii duševného vlastníctva.

- Praktickým dôsledkom brexitu bude zmenšenie teritoriálnej platnosti ochranných známk EÚ a dizajnov Spoločenstva.
- Majitelia ochranných známk EÚ a dizajnov Spoločenstva, ktoré boli zapísané pred koncom prechodného obdobia, t. j. do 31. decembra 2020, automaticky získajú zhodné zapísané a vymáhateľné práva v Spojenom kráľovstve. Zachovanie ochrany nebude podmienené žiadnym poplatkom. Majitelia týchto ochranných známk a dizajnov nebudú povinní počas troch rokov po uplynutí prechodného obdobia mať v Spojenom kráľovstve korešpondenčnú adresu.
- Majitelia ochranných známk EÚ, ktorí nebudú mať záujem vlastníť zhodnú ochrannú známku v UK, môžu kedykoľvek po skončení prechodného obdobia podať oznámenie o svojom rozhodnutí Úradu Spojeného kráľovstva pre duševné vlastníctvo.
- Pokiaľ budú ochranná známka EÚ alebo dizajn Spoločenstva vyhlásené za neplatné alebo zrušené v EÚ v dôsledku správneho alebo súdneho konania, ktoré k poslednému dňu prechodného obdobia ešte prebiehalo, zodpovedajúce právo zapísané v Spojenom kráľovstve bude tiež vyhlásené za neplatné alebo zrušené. Spojené kráľovstvo však nemá povinnosť vyhlásiť príslušnú ochrannú známku alebo dizajn v Spojenom kráľovstve za neplatné alebo ich zrušiť, pokiaľ sa príslušné dôvody nevzťahujú na Spojené kráľovstvo.
- Pre ochrannú známku v Spojenom kráľovstve bude platiť rovnaký dátum podania alebo rovnaký dátum práva prednosti ako pre príslušnú ochrannú známku EÚ (takisto aj seniorita ochrannej známky v Spojenom kráľovstve, ak bola uplatňovaná pri zápise v EÚ). Okrem toho nemožno príslušný zápis ochrannej známky v Spojenom kráľovstve zrušiť z dôvodu, že ochranná známka nebola na území Spojeného kráľovstva skutočne používaná pred koncom prechodného obdobia.
- Pre zapísaný dizajn v Spojenom kráľovstve platí rovnaký dátum podania a dátum práva prednosti ako pre dizajn Spoločenstva.
- Majitelia ochranných známk EÚ sa môžu dovoliavať dobrého mena svojej ochrannej známky získaného v EÚ (napr. v námietkovom konaní alebo konaní o porušení v Spojenom kráľovstve) až do konca prechodného obdobia. Po jeho skončení bude používanie dobrého mena založené na používaní ochrannej známky v Spojenom kráľovstve.
- Medzinárodné zápisy ochranných známk a dizajnov s vyznačením EÚ, ktoré boli zapísané pred koncom prechodného obdobia, budú naďalej požívať ochranu v Spojenom kráľovstve na základe opatrení, ktoré Spojené kráľovstvo prijme.

- Práva k nezapísanému dizajnu Spoločenstva, ktoré existujú už pred koncom prechodného obdobia, sa stanú vymáhateľným právom priemyselného vlastníctva podľa práva Spojeného kráľovstva, a to po dobu rovnajúcu sa najmenej zostávajúcej dobe ochrany nezapísaného dizajnu Spoločenstva.
- Prihlášky ochranných známok EÚ alebo dizajnov Spoločenstva podané na konci prechodného obdobia sa automaticky nestávajú národnými prihláškami Spojeného kráľovstva ako v prípade už existujúcich zápisov. Prihlasovateľ má v takýchto prípadoch právo podať v Spojenom kráľovstve prihlášku zhodnej ochrannej známky pre zhodné tovary alebo služby a prihlášku zhodného dizajnu do deviatich mesiacov od konca prechodného obdobia, pričom takejto prihláške bude priznaný rovnaký deň podania a dátum práva prednosti ako pri zodpovedajúcej prihláške podanej v EÚ (pri ochranných známkach tiež seniorita).

Realita v číslach

Momentálne je v registroch Úradu priemyselného vlastníctva SR zapísaných **1156** platných ochranných známok zo Spojeného kráľovstva a 4 dizajny. Prostredníctvom medzinárodného zápisu v Svetovej organizácii duševného vlastníctva (WIPO) je na území SR chránených **888** medzinárodných ochranných známok zo Spojeného kráľovstva. Prostredníctvom registrácie v Úrade Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) sa na územie SR vzťahuje ochrana ďalších 683 427 ochranných známok EÚ a 118 000 dizajnov Spoločenstva.

Zo Slovenska bolo v roku 2019 podaných do UK 6 prihlášok ochranných známok.

Patenty a dodatkové ochranné osvedčenia

Čo ak chcem získať patent v UK pred 31. decembrom 2020 a po ňom?

V tomto prípade nedochádza k žiadnej zmene. Ochranu patentu môžete získať prostredníctvom podania európskej patentovej prihlášky ÚPV SR, resp. priamo Európskemu patentovému úradu, alebo môžete využiť možnosť podania patentovej prihlášky priamo Úradu Spojeného kráľovstva pre duševné vlastníctvo.

Odchod Spojeného kráľovstva z EÚ nebude mať vplyv na súčasný európsky patentový systém, ktorý sa riadi Európskym patentovým dohovorom (nie je súčasťou práva EÚ).

Vzhľadom na to, že systém tzv. jednotného patentu (európsky patent s jednotným účinkom) a Jednotný patentový súd nie sú dosiaľ funkčné, dohoda ich budúcu podobu tiež neupravuje.

Na žiadosti o dodatkové ochranné osvedčenia a o predĺženie doby ich platnosti podané úradu v Spojenom kráľovstve pred koncom prechodného obdobia sa uplatňujú príslušné nariadenia EÚ (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 469/2009). Takto udelené osvedčenia budú poskytovať rovnakú úroveň ochrany, aká je stanovená v príslušných nariadeniach EÚ.

Zemepisné označenia a označenia pôvodu

Osoby oprávnené používať zemepisné označenia, označenia pôvodu, zaručenú tradičnú špecialitu alebo tradičný výraz pre víno, ktoré sú v EÚ chránené k poslednému dňu prechodného obdobia, budú oprávnené ich používať aj v Spojenom kráľovstve bez akéhokolvek preskúmania a bude im poskytnutá prinajmenšom rovnaká úroveň ochrany, ktorú majú podľa práva EÚ. Táto ochrana bude poskytovaná, kým nenadobudne platnosť a nebude použiteľná dohoda upravujúca budúci vzťah medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Spojené kráľovstvo zavedie vlastný systém ochrany zemepisných označení (GIs), ktorý bude v súlade s Dohodou o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS). Mal by zodpovedať systému EÚ a plniť záväzky Spojeného kráľovstva v Svetovej obchodnej organizácii (WTO).

Správu ochrany, vedením registra chránených GIs a spracovaním nových prihlášok by sa malo zaoberať Ministerstvo životného prostredia, výživy a vidieckych záležitostí (DEFRA).

Nový systém bude rovnako ako systém EÚ obsahovať chránené označenie pôvodu (CHOP), chránené zemepisné označenie (CHZO) a zaručené tradičné špeciality (ZTS). Za dodržiavanie práv budú zodpovedné miestne orgány na kontrolu dodržiavania obchodných štandardov.

Vyčerpanie práv duševného vlastníctva

V súčasnosti je Spojené kráľovstvo súčasťou systému regionálneho vyčerpania práv Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), čo znamená, že práva duševného vlastníctva sa považujú za vyčerpané potom, čo boli so súhlasom vlastníka práva uvedené na trh kdekoľvek v rámci EHP.

Práva týkajúce sa duševného vlastníctva, ktoré boli na území EÚ a UK vyčerpané pred koncom prechodného obdobia za podmienok práva EÚ, zostanú vyčerpané na oboch územiach. Po skončení prechodného obdobia už nebude UK súčasťou Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a vyčerpanie práv v rámci EHP sa automaticky nebude vzťahovať na tovary uvedené na trh v UK. Podobne sa práva na tovary uvedené na trh v EHP nebudú považovať za vyčerpané v UK.

Povinnosť zastúpenia v konaniach pred úradmi priemyselného vlastníctva

Vystúpením UK z Európskeho hospodárskeho priestoru zároveň vyplýva pre prihlasovateľov zo Spojeného kráľovstva aj zo Slovenska, ktorí majú záujem o ochranu svojho priemyselného vlastníctva na území danej krajiny, povinnosť zastúpenia v konaniach pred úradmi priemyselného vlastníctva.

NÁRODNÁ STRATÉGIA OTVORENEJ VEDY

Národná stratégia otvorenej vedy – viditeľnejšie výsledky a transparentnejšie procesy slovenskej vedy

Riešenia, ktoré hľadá spoločnosť pre rôzne oblasti, potrebujú aktuálne a relevantné informácie. Význam zohráva aj zainteresovanosť a spolupráca rôznych subjektov. Platí to i pre vedu a výskum. Otvorený prístup k vedeckým výstupom a lepšia technická infraštruktúra – aj to sú ciele pripravovanej Národnej stratégie otvorenej vedy.

Národná stratégia otvorenej vedy vznikla ako jedna z úloh Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2020 – 2021. Jej cieľom je zlepšiť dostupnosť výsledkov slovenskej vedy v záujme zvýšenia medzinárodnej viditeľnosti vedeckých výstupov, reprodukovateľnosti a efektivity, rovnako ako aj transparentnosti výskumných procesov.

Dostupnosť aktuálnych vedeckých informácií zo spoľahlivých zdrojov a spolupráca všetkých aktérov pri ich získavaní, zdieľaní a sprostredkovaní verejnosti sa ukazuje ako kľúčový faktor pri úspešnom prekonávaní výziev, ktorým spoločnosť čelí: od epidemiologických až po klimatické.

Rozvoj slovenskej vedy je ťažko predstaviteľný bez kontaktu s európskym výskumným priestorom. Tam sa otvorenosť prijíma ako štandard. Európska komisia, ktorá presadzuje a finančne podporuje otvorený model vedy a výskumu, odporúča členským štátom zaviesť národné stratégie v tejto oblasti.

Medzi strategické ciele Národnej stratégie otvorenej vedy patrí otvorený prístup k vedeckým publikáciám financovaným z verejných zdrojov, otvorený prístup k vedeckým dátam, rozvoj technickej infraštruktúry pre otvorenú vedu, systém financovania otvorenej vedy, ochrana autorských práv a práva duševného vlastníctva, vzdelávanie v oblasti otvorenej vedy, otvorené vzdelávacie zdroje, miesto otvorenej vedy v hodnotení vedy a výskumu, ako aj občianska veda. Cieľovými skupinami stratégie sú vedecké a akademické inštitúcie, vedecko-výskumní a akademickí pracovníci, študenti, organizácie vedy a výskumu, vláda a výkonná moc, školy, knižnice, archívy, múzeá a galérie, vydavatelia publikácií vo forme otvoreného prístupu a verejnosť.

Pridelovanie verejných licencií, ktoré zjednodušujú a otvárajú prístup k vedeckým informáciám a vedeckým dátam, je neoddeliteľnou súčasťou princípov otvorenej vedy. Distribúcia autorského vedeckého obsahu prebieha v online prostredí a vlastníci autorských práv majú k dispozícii množstvo verejných licencií, ktoré definujú podmienky jeho opätovného využitia a šírenia.

Tlak Európskej komisie na uverejňovanie výsledkov vedeckých projektov prostredníctvom otvoreného prístupu spôsobuje nárast počtu vedeckých výstupov publikovaných formou otvoreného prístupu. Zvýšil sa i záujem o problematiku otvorenej vedy zo strany akademických a vedeckých pracovníkov, študentov a knihovníkov. Slovensko sa tiež zapojilo do medzinárodných projektov, ako OpenAIRE, SCOAP3 a iniciatívy EOSC.

Z okolitých krajín majú národné politiky v platnosti Česko a Rakúsko – líšia sa svojím rámcovým vymedzením, typom politiky, aj definíciou kontrolného mechanizmu. Poľsko pod záštitou Ministerstva pre vedu a vyššie školsťvo vyvíja mnohé aktivity pre prijatie národnej politiky a Maďarsko zatiaľ prijalo oficiálny záväzok o pripojení sa k hnutiu Open Science.

Súčasťou Národnej stratégie otvorenej vedy je Akčný plán otvorenej vedy 2021 – 2022, ktorý bližšie špecifikuje úlohy, ktoré vyplývajú pre jednotlivých aktérov z Národnej stratégie otvorenej vedy. Možnosť dozvedieť sa viac o tejto iniciatíve nájdete na stránke <https://openaccess.cvtisr.sk/>

Finančná správa Slovenskej republiky

Colný úrad Žilina

Na vyclievaciu poštu do Žiliny príde hlavne z Číny denne okolo 3 500 zásielok. Príslušníci finančnej správy ich kontrolujú nielen kvôli dovozným platbám, ale aj na ochranu vnútorného trhu pred nelegálnym tovarom.

Poštové zásielky z tretích krajín určené adresátom zo Žilinského a sčasti aj Trenčianskeho kraja prechádzajú colnou kontrolou na vyclievacej pošte v Žiline. Najčastejšie sú dopravené cez Slovenskú poštu, ktorá dovozcu po dopravení zásielky do jej skladu o tom informuje a ponúka možnosť nechať sa ňou zastupovať v colnom konaní. Ak súhlasí, doložiť musí všetky potrebné doklady, ako sú faktúra, doklad o platbe a podobne, a tiež podpísané splnomocnenie. Slovenská pošta potom adresátovi zabezpečí prerokovanie zásielky a doručenie na požadovanú adresu. Inak si všetko musí vybaviť sám alebo najst' iného zástupcu. Za zásielky z tretích štátov musia adresáti zaplatiť dovozné platby. Sú však výnimky na tovar do hodnoty 22 eur, ktoré sú oslobodené od cla aj DPH. To sa však od júla budúceho roka ruší a aj takýto tovar bude podliehať DPH a podaniu elektronického colného vyhlásenia. Príslušníci finančnej správy kontrolujú poštové zásielky nielen kvôli fiškálnej úlohe, ale tiež na ochranu vnútorného trhu, aby zabránili nelegálnemu dovozu neregistrovaných liekov, liečiv, chránených zvierat a rastlín, falzifikátov, neoznačených tabakových výrobkov a pod. Najčastejšie sa tamojší pracovníci stretávajú s dovozom falzifikátov hlavne oblečenia a športovej obuvi. Len za tento rok zaistili 940 kusov rôzneho tovaru a 107 párov obuvi, ktoré boli napodobeniami svetoznámych značiek. Počas svojej praxe sa stretli aj s niekoľkými prekvapeniami. V zásielke zo Singapuru našli vypreparované mláďa krokodíla olivového. Viackrát ich v balíkoch prekvapila koža z medveďa a z Thajska namiesto očakávaného trička prišlo sedem živých pavúkov.

Príslušníci finančnej správy apelujú na ľudí, aby si pred dovozom špecifického tovaru z tretích krajín zistili, či nepodlieha zákazom alebo obmedzeniam, alebo či ním nemôže dôjsť k porušovaniu práv duševného vlastníctva. Tovar bez potrebných dokladov alebo porušujúci predpisy nemôžu odovzdať a zaistia ho. Všetky potrebné informácie môžu najst' na internetovom portáli finančnej správy.

Pri colnej kontrole zásielok na pošte v Žiline odhalili príslušníci finančnej správy desiatky kusov filtrov do respirátorov, ktoré javili znaky falzifikátov. Výrobky zaistili – pre spotrebiteľa predstavujú potencionálne riziko, keďže ich kvalita a bezpečnosť nie je zaručená.

Za posledné mesiace sa cez pobočky colného úradu doviezlo do Žilinského kraja viac ako 1 250 000 kusov ochranných rúšok, respiračných masiek či filtrov do nich. Ide o výrobky, ktoré majú ochrániť zdravie. Nie vždy sa však možno na ne spoľahnúť, najmä ak ide o výrobky, pri ktorých nie je garantovaná ich bezpečnosť a zdravotná neškodnosť. Príkladom je prípad balíka s 201 filterami do respirátorov, ktorý sa dostal na vyclievaciu poštu do Žiliny. Tamojší príslušníci finančnej správy ho zaistili pre podozrenie, že obsahuje napodobeniny svetoznámej obchodnej značky. Oslovili osobu, ktorá je kompetentná vyjadriť sa k posudzovanému tovaru a tá potvrdila, že filtre sú označené reprodukciami ochrannej známky a sú falzifikátmi. Tie sa zvyknú vyznačovať zníženou kvalitou a častokrát nielenže nie sú vhodné na použitie, ale môžu byť aj zdravotne škodlivé a nebezpečné.

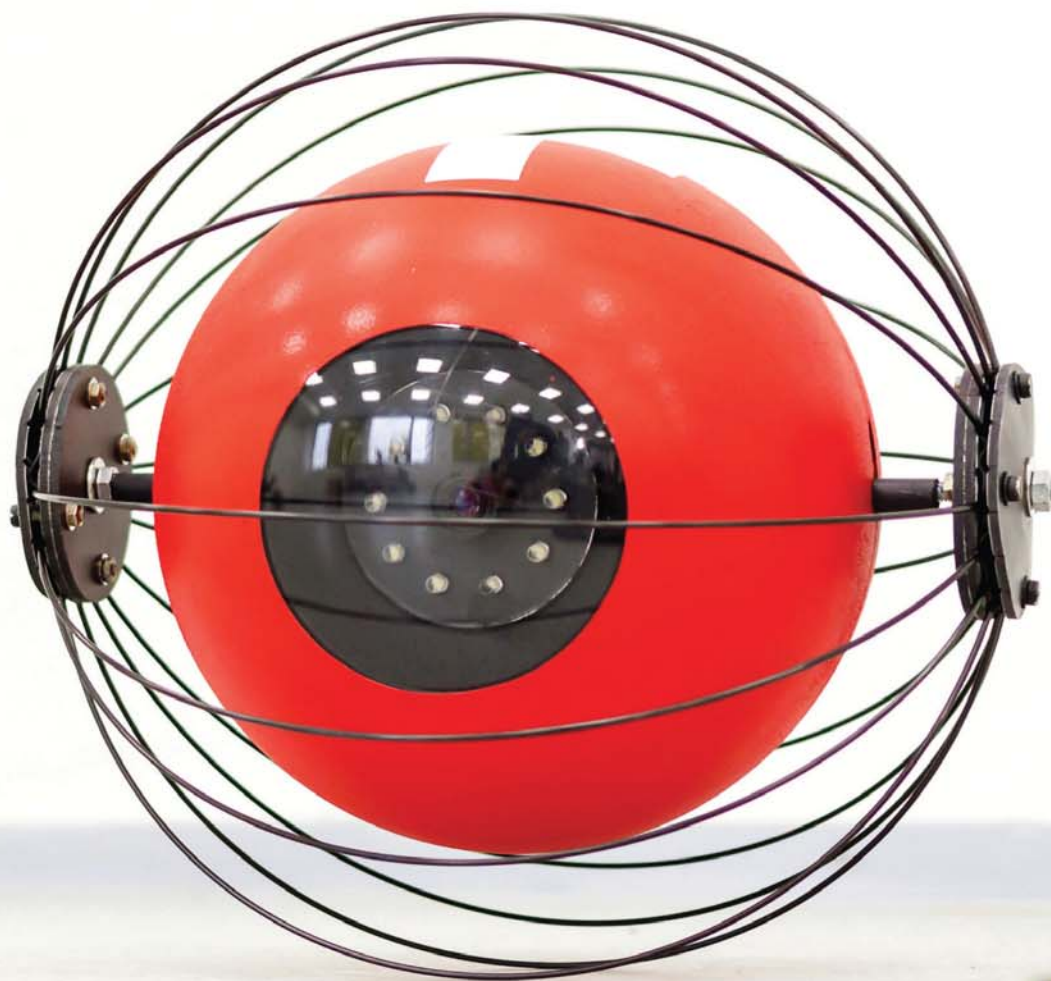
Foto: archív FS SR

-o0o-

TRANSFER TECHNOLÓGIÍ BULLETIN

PRVÉ ČÍSLO
POLROČNÍKA TTB
VYCHÁDZA
V OKTÓBRI 2020

NAJNOVŠIE VYDANIE
NÁJDETE AJ NA
WEBSTRÁNKE
TTB.CVTISR.SK

EFEKTÍVNY TRANSFER TECHNOLÓGIÍ
A LEGISLATÍVNE PREKÁŽKY NA SLOVENSKU

CERN A JEHO AKCELERÁTOR INOVÁCIÍ
PRÍLEŽITOSŤ AJ PRE STREDNÚ EURÓPU

KYBERNETIKA A TRANSFER TECHNOLÓGIÍ
ROBOTY S KOMERČNÝM POTENCIÁLOM

1/2020

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK II
Investícia do Vašej budúcnosti / Tento projekt je podporený
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja / www.opii.gov.sk

Z rozhodnutí ÚPV SR

Námietky proti zápisu zverejneného označenia do registra ochranných známk

Zverejnené označenie:

Staršia ochranná známka namietateľa:

Trei

(rozhodnutie zn. POZ 2550-2018/N-19-2020 z 30.3.2020 o zamietnutí námietok, právoplatnosť 30.4.2020)

Úradu boli doručené námietky proti zápisu obrazového označenia **JTRE** (ďalej aj „zverejnené označenie“) do registra ochranných známk, podané v zmysle § 30 v nadväznosti na § 7 písm. a) bod 2. zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov, ktoré sa týkali všetkých prihlásených služieb zverejneného označenia v triedach 35, 36, 37 a 42 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Namietateľ odôvodnil podanie námietok tým, že je majiteľom staršej slovnej medzinárodnej ochrannej známky č. 1378165 „Treí“ (ďalej aj „staršia ochranná známka“) s právom prednosti od 2. 5. 2017 a zapísanej pre služby v triedach 35, 36, 37 a 42 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Namietateľ posúdil dotknuté označenia z vizuálneho hľadiska ako v strednej až vo vysokej miere podobné vzhľadom na skutočnosť, že ich dominantné slovné prvky „TREI“ vs. „JTRE“ sa zhodujú v troch písmenách „TRE“ z celkového počtu štyroch písmen a líšia sa len vo vizuálne veľmi podobných písmenách „I“ vs. „J“. Ďalej namietateľ uviedol, že všetky písmená zverejneného označenia sú v miernej grafickej úprave a jeho farebné vyhotovenie nemožno brať do úvahy, pretože v súlade so zaužívanou praxou chránené čiernobiely označenie umožňuje aj jeho farebné vyhotovenie. K ďalším slovným prvkom „J & T“ a „REAL ESTATE“ namietateľ uviedol, že uvedené slovné prvky sú vo vzťahu k dominantnému slovnému prvku „JTRE“ zverejneného označenia nesporne menšie, a ak ich spotrebiteľia vôbec postrehnú, budú ich veľmi pravdepodobne vnímať ako opisné prvky vzťahujúce sa na osobu prihlasovateľa a jeho činnosti, pretože slovné spojenie „REAL ESTATE“ sa často používa v realitnej činnosti na označovanie nehnuteľností a s tým súvisiacich činností, čím táto časť zverejneného

označenia má podľa namietateľa veľmi nízku rozlišovaciu spôsobilosť. Namietateľ dodal, že je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, že spotrebiteľia spravidla nemajú možnosť porovnať označenia vedľa seba, ale musia sa spoliehať na zapamätaný nedokonalý vnem, kedy im rozdiel v písmenách „I“ vs. „J“ s najväčšou pravdepodobnosťou vôbec neutkvie v pamäti. Uvedené podľa namietateľa platí aj o slovných prvkoch „J & T“ a „REAL ESTATE“, ktoré sú graficky nevýrazné a pri letmom pohľade takmer neviditeľné. Čo sa týka fonetického hľadiska, dotknuté označenia podľa namietateľa vykazujú strednú mieru podobnosti z dôvodu, že spotrebiteľia staršiu ochrannú známku prečítajú skrátene len ako „treí“ a zverejnené označenie ako „jtre“, čiže rozdiel medzi nimi bude spočívať len v odlišnej reprodukcii hlások „i“ vs. „j“. V súvislosti so sémantickým hľadiskom namietateľ konštatoval, že dotknuté označenia nemožno porovnať z tohto hľadiska, pretože ich dominantné slovné prvky „TREI“ vs. „JTRE“ sú fantazijné. Rovnako fantazijný je podľa namietateľa aj slovný prvok „J & T“ zverejneného označenia a jeho slovné spojenie „REAL ESTATE“ si budú spotrebiteľia spájať s nehnuteľnosťami alebo službami spojenými s nimi.

Ďalej namietateľ porovnal prihlásené služby v triedach 35, 36, 37 a 42 so zapísanými službami pre staršiu ochrannú známku v rovnakých triedach a konštatoval ich zhodnosť, podobnosť alebo vzájomnú súvislosť. Podľa namietateľa tak bude dochádzať k vysokej pravdepodobnosti zámeny dotknutých označení na strane spotrebiteľskej verejnosti a tiež k ich asociácii, pretože spotrebiteľia budú považovať zverejnené označenie len za ďalší variant staršej ochrannej známky, a to na základe skutočnosti, že ich dominantné slovné prvky sú takmer zhodné.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietateľ navrhol, aby úrad prihlášku zverejneného označenia zamietol pre všetky prihlásené služby v triedach 35, 36, 37 a 42 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Prihlasovateľ uviedol, že spolu s námietkami mu nebola doručená plná moc, ktorú udelil namietateľ svojmu právnenému zástupcovi na podanie námietok v jeho mene. Podľa prihlasovateľa úrad pri rozhodovaní o námietkach by mal tiež zohľadniť niektoré skutočnosti, a to, že obdobné slovné a obrazové označenie k zverejnenému označeniu používal už od 6. 3. 2006 na marketingové a propagačné účely, kedy došlo k zmene jeho obchodného mena z „J & T GLOBAL, a. s.“ na „J & T REAL ESTATE, a. s.“, čo vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, ďalej z propagačných materiálov reprezentujúcich jeho činnosť a dôkazu o registrácii jeho domény www.jtre.sk. Následne prihlasovateľ vysvetlil význam jednotlivých slovných prvkov zverejneného označenia. Uviedol, že zverejnené označenie **JTRE** tvorí jeho aktuálne obchodné meno bez uvedenia právnej formy jeho spoločnosti, tiež obsahuje celé znenie slovného prvku jeho zapísanej obrazovej

ochrannej známky č. 232731 , ktorej pôvod je založený na spojitosti s finančnou skupinou „J & T“, v ktorej názve písmená „J“ a „T“ predstavujú iniciály zakladateľov tejto skupiny. Prihlasovateľ dodal, že spojenie písmen „JTRE“ v slovnom prvku „JTRE J & T REAL ESTATE“ zverejneného označenia je vytvorené zo zvýraznených úvodných písmen nachádzajúcich sa v jeho obchodnom mene „J & T REAL ESTATE, a. s.“. Ďalej prihlasovateľ uviedol, že namietateľ (Trei Real Estate GmbH) je členom nadnárodnej skupiny Tengelmann Group a vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v Poľsku, v USA, v Českej republike a aj na Slovensku prostredníctvom spoločnosti Trei Real Estate Slovakia, s. r. o., od 4. 1. 2012, t. j. podľa prihlasovateľa so značným časovým odstupom od začatia používania označenia ním nielen na Slovensku, ale aj v Českej republike. Prihlasovateľ dodal, že uvedená skupina pôsobí na Slovensku najmä pod označeniami „Vendo“ alebo „Vendo park“, či „Vendo center“, ktoré sú zapísané aj ako ochranné známky. Podľa prihlasovateľa z uvedeného vyplýva, že namietateľ poskytoval a poskytuje svoje služby na území Slovenska pod iným označením ako „Trei“, a že on svoje obchodné meno a zverejnené označenie používal v súvislosti so svojou činnosťou skôr, ako bola zapísaná ochranná známka namietateľa, t. j. pred 7. 6. 2017.

Čo sa týka porovnania dotknutých označení z vizuálneho hľadiska, tu prihlasovateľ uviedol, že zverejnené označenie je obrazovým označením, kým staršia ochranná známka je slovná. Podľa prihlasovateľa slovný prvok zverejneného označenia poskytuje informáciu o tom, od ktorej spoločnosti pochádzajú poskytované služby označené týmto označením a tiež, akou činnosťou sa jeho majiteľ reálne zaoberá. Prihlasovateľ sa nestotožnil ani s argumentom namietateľa, že slovné spoje „REAL ESTATE“ nachádzajúce sa vo zverejnenom označení má veľmi nízku rozlišovaciu spôsobilosť a spotrebiteľia ho budú vnímať ako vzťahujúce sa na jeho činnosť. Podľa prihlasovateľa rozlišovaciu spôsobilosť zverejneného označenia je potrebné posudzovať nielen v súvislosti s jeho výraznejším slovným prvkom „JTRE“, ale aj v súvislosti so slovným spojením „J & T REAL ESTATE“, ktoré nadobudlo vysokú rozlišovaciu spôsobilosť jeho dlhodobým používaním ako obchodného mena, ako aj tým, že je slovným vyjadrením jeho zapísanej ochrannej známky

č. 232731 s právom prednosti od 6. 2. 2012. Vzhľadom na uvedené skutočnosti prihlasovateľ konštatoval, že dotknuté označenia nie sú podobné z vizuálneho hľadiska.

Ďalej prihlasovateľ uviedol, že použitie rovnakej farby v obidvoch označeniach môže tiež viesť k vizuálnej podobnosti. Keďže zverejnené označenie je vo farebnom vyhotovení modrej farby a staršia ochranná známka v čiernobielym vyhotovení, nie je podľa prihlasovateľa namieste argument namietateľa, že v súlade so zaužívanou praxou čiernobiele vyhotovenie označenia umožňuje aj jeho farebné vyhotovenie, pretože vizuálnou kontrolou internetovej stránky www.treirealestate.com namietateľa bolo zistené, že na účely reklamy a propagácie (ale nie na území Slovenska) používa označenie , ktoré je veľmi podobné zverejnenému označeniu a vzdialené od staršej ochrannej

známky. Podľa prihlasovateľa skutočným dôvodom na podanie námietok bolo to, že namietateľ používal staršiu ochrannú známku v takej podobe, ktorá je vo vysokej miere podobná s obrazovou časťou zverejneného označenia . Prihlasovateľ dodal, že zvláštny prístup je treba venovať označeniam, ktorých súčasťou je meno, obchodné meno, pretože verejnosť v nich vníma a hodnotí dominantnosť prvkov inak ako pri ostatných označeniach. Ďalej prihlasovateľ poukázal na účelové porovnanie slovného prvku „JTRE“ so slovným prvkom „Trei“ staršej ochrannej známky, pri ktorom namietateľ upriamil pozornosť na zhodu troch písmen z celkového počtu štyroch písmen a na vysokú mieru podobnosti písmen „J“ vs. „I“. Podľa prihlasovateľa, aj keď existuje určitá vizuálna podobnosť medzi písmenami „J“ vs. „I“, tieto sú však v slovných prvkoch „JTRE“ vs. „Trei“ umiestnené na opačnom mieste, t. j. vo zverejnenom označení v úvode slovného prvku „JTRE“ a v slovnom prvku „Trei“ staršej ochrannej známky na jeho konci, čo značne prispieje k odlíšaniu dotknutých označení. Prihlasovateľ konštatoval, že aj malé odlišnosti v krátkych označeniach, za predpokladu, že vedú k odlišnému celkovému dojmu, sú postačujúce na konštatovanie odlišnosti dotknutých označení. Ďalej prihlasovateľ poznamenal, že jeho služby sú poskytované pod označením, ktoré obsahuje najskôr písmeno „J“ a za ním ihneď písmeno „T“, pričom tieto písmená sú často rozdelené symbolom „&“, a tak spotrebiteľia ľahko identifikujú ním poskytované služby od služieb namietateľa, pretože staršia ochranná známka „Trei“ takúto kombináciu písmen, vrátane ich poradia, neobsahuje. Podľa prihlasovateľa všetky uvedené skutočnosti prispievajú k odlíšaniu dotknutých označení z vizuálneho hľadiska. Prihlasovateľ pri posúdení fonetického hľadiska uviedol, že spotrebiteľia slovný prvok „JTRE“ zverejneného označenia prečítajú z dôvodu prítomnosti spoluhlások „JTR“, ktoré sa veľmi ťažko vyslovujú, tak, že ho vyhlásujú, tiež vyhlásujú aj slovný prvok „J & T“ a slovné spojenie „REAL ESTATE“ prečítajú bez hláskovania. Podľa prihlasovateľa, vzhľadom na skutočnosť, že v slovnom prvku zverejneného označenia sa nachádza znak „&“, ktorý indikuje, že nejde o slovenský výraz a tiež slovné spojenie „REAL ESTATE“ je v anglickom jazyku, spotrebiteľia slovný prvok zverejneného označenia môžu tiež prečítať po anglicky ako „J“ (džei), „T“ (tí), „R“ (ár), „E“ (í), „J“ (džei), „&“ (end), „T“ (tí), „REAL“ (ríl), „ESTATE“ (istejt). Staršiu ochrannú známku prečítajú ako jednoslabičné slovo „trei“. Ďalej prihlasovateľ uviedol, že aj pri vyslovení slovných prvkov dotknutých označení je intonácia odlišná. V prípade vyslovovania skupiny písmen „JTRE“ je rovnaká pri každom písmene, kým pri slovnom prvku „Trei“ je výrazná na jeho začiatku. Prihlasovateľ pri posudzovaní sémantického hľadiska dotknutých označení uviedol, že súhlasí s tvrdením namietateľa, že si spotrebiteľia pod slovným spojením „REAL ESTATE“ predstavia nehnuteľnosti, kým zo slovného prvku staršej ochrannej známky takéto spojenie s nehnuteľnosťami nevyplýva, a preto sú dotknuté označenia podľa neho zo sémantického hľadiska odlišné. Prihlasovateľ dodal, že slovný prvok „Trei“ staršej ochrannej známky je v rumunskom jazyku výrazom pre číslicu „tri“.

Na porovnanie služieb prihlasovateľ uviedol, že nemožno konštatovať zhodnosť alebo podobnosť služieb dotknutých označení, keďže staršia ochranná známka, ktorá je zapísaná len pre služby v triedach 35, 36, 37 a 42, nie je zapísaná aj pre služby v triedach 38, 39, 41 a 43, pre ktoré je zverejnené označenie prihlásené, čím je podľa neho zdôraznená skutočnosť, že jednotlivé služby pochádzajú od rôznych subjektov. Prihlasovateľ dodal, že používa zverejnené označenie v spojení s činnosťou v oblasti developmentu, pričom jeho produkty sú všeobecne známe verejnosti. Mnohé z prihlásených služieb sú určené náročnejším spotrebiteľom, ktorí im budú venovať vyššiu pozornosť, následkom čoho sa predpokladá nižšia miera podobnosti so službami ponúkanými iným subjektom.

Podľa prihlasovateľa nebude dochádzať k pravdepodobnosti zámery dotknutých označení a ani k ich asociácii na strane verejnosti, ktorú namietateľ založil na slovných prvkoch „JTRE“ vs. „Trei“ dotknutých označení, a preto navrhol, aby úrad námietky zamietol ako nedôvodné.

Z odôvodnenia rozhodnutia

Podľa § 7 písm. a) bod 2. zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov sa označenie nezapíše do registra na základe námietok podaných podľa § 30 majiteľom staršej ochrannej známky, ak z dôvodu zhodnosti alebo podobnosti označenia so staršou ochrannou známkou a zhodnosti alebo podobnosti tovarov alebo služieb, na ktoré sa označenie a staršia ochranná známka vzťahujú, existuje pravdepodobnosť zámery na strane verejnosti; za pravdepodobnosť zámery sa považuje aj pravdepodobnosť asociácie so staršou ochrannou známkou.

V konaní o námietkach sa preukázalo, že zverejnené označenie **JTRE** bolo prihlásené pre služby v triedach 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42 a 43, pričom námietky smerovali proti všetkým prihláseným službám v triedach 35, 36, 37 a 42. Staršia ochranná známka „Trei“ je zapísaná pre služby v triedach 35, 36, 37 a 42 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Porovnanie služieb

V triede 35 bolo zverejnené označenie prihlásené pre službu „reklama“, ktorá bola zároveň obsiahnutá aj v zozname služieb zapísaných v triede 35 pre staršiu ochrannú známku, a preto úrad konštatoval, že ide o zhodnú službu.

Pri porovnaní prihlásených služieb „reklamné agentúry; prenájom reklamných materiálov; marketing; organizovanie obchodných alebo reklamných výstav; rozširovanie reklamných oznamov; rozširovanie reklamných materiálov zákazníkom (letáky, prospekty, tlačoviny, vzorky); vzťahy s verejnosťou (public relations); on line reklama na počítačovej komunikačnej sieti; platené reklamné služby typu „klikni sem““ v triede 35 pre zverejnené označenie so zapísanou službou „reklama“ v triede 35 pre staršiu ochrannú známku úrad aj bez podrobnej analýzy konštatoval ich zhodnosť, pretože služba „reklama“, ako širšia všeobecná kategória,

zahŕňa aj konkrétne špecifické druhy prihlásených služieb súvisiace s reklamou.

Zverejnené označenie bolo prihlásené v triede 35 aj pre službu „prenájom kancelárskych strojov a zariadení“, ktorá bola obsiahnutá v širšej všeobecnej kategórii služieb „kancelárske práce“ zapísaných v triede 35 pre staršiu ochrannú známku, a preto ich úrad vyhodnotil ako zhodné služby.

Ďalej bolo zverejnené označenie prihlásené v triede 35 aj pre služby „komerčné informačné kancelárie; odborné obchodné alebo podnikateľské poradenstvo; pomoc pri riadení obchodných alebo priemyselných podnikov; obchodné odhady; obchodné informácie a rady spotrebiteľom pri výbere tovarov a služieb; riadenie obchodnej činnosti v stavebníctve; obchodné sprostredkovateľské služby“, ktoré úrad posúdil ako zhodné so zapísanou službou „obchodný manažment“ v triede 35 pre staršiu ochrannú známku, vzhľadom na skutočnosť, že pod obchodný manažment možno zahrnúť činnosti spojené s riadením spoločnosti, ako je napr. kontrola, vedenie, monitorovanie, organizácia a plánovanie, pričom tieto služby zahŕňajú aj akékoľvek poradenské a pomocné činnosti, ktoré môžu byť užitočné pri riadení podniku.

Ďalšie prihlásené služby v triede 35 „administratívna správa hotelov; administratívne spracovanie obchodných objednávok“ boli úradom vyhodnotené ako podobné so zapísanou službou „obchodná administratíva“ pre staršiu ochrannú známku v tej istej triede 35, pretože uvedené prihlásené služby a aj zapísaná služba sledujú rovnaký cieľ, t. j. týkajú sa obchodnej administratívy. Tiež majú zhodných poskytovateľov a sú určené rovnakým konečným spotrebiteľom.

Ostatné prihlásené služby „dražby“ v triede 35 pre zverejnené označenie úrad posúdil ako nie podobné so žiadnymi zapísanými službami pre staršiu ochrannú známku, pretože predmetné služby sú špecifickými službami zahŕňajúcimi vyhlásenie aukcie a kontrolovanie ponuky na kúpu, majú teda odlišnú povahu, účel, spôsob poskytovania, nekonkurujú si a nie sú ani navzájom doplnkové, tiež sú obvykle poskytované odlišnými subjektmi.

Služby zverejneného označenia „prenájom bytov; oceňovanie nehnuteľností; vyberanie nájomného; správa nehnuteľností; správa nájomných domov; prenájom kancelárskych priestorov; prenájom nehnuteľností; sprostredkovanie nehnuteľností“ prihlásené v triede 36 boli zhodne obsiahnuté v zozname služieb zapísaných v triede 36 pre staršiu ochrannú známku, a preto boli úradom vyhodnotené ako zhodné služby.

Ďalšia prihlásená služba v triede 36 „realitné kancelárie“ pre zverejnené označenie bola úradom posúdená ako zhodná so zapísanou službou „služby realitných kancelárií“ pre staršiu ochrannú známku v rovnakej triede 36, keďže ide o synonymický termín.

Služby zverejneného označenia prihlásené v triede 36 „bankové hypotéky; finančné analýzy; finančné poradenstvo; klíring (bezhotovostné zúčtovávanie vzájomných pohľadávok a záväzkov); správcovstvo majetku (pre tretie osoby)“ úrad považoval za zhodné, resp. vysoko podobné so všeobecne definovanými službami „služby v oblasti

finančnícva“ zapísanými v triede 36 pre staršiu ochrannú známku. Predmetné porovnávané služby majú rovnaký charakter, tiež majú zhodných poskytovateľov, ako napr. bankové alebo úverové inštitúcie, a sú určené rovnakým konečným spotrebiteľom, teda nemožno na trhu vylúčiť stret uvedených služieb namietateľa s uvedenými službami prihlasovateľa.

Prihlásené služby v triede 37 zverejneného označenia „*prenájom stavebných strojov a zariadení; stavebníctvo (stavebná činnosť); stavebný dozor*“ sú zhodne obsiahnuté v zozname služieb zapísaných v triede 37 pre staršiu ochrannú známku alebo sa s nimi prekrývajú, a preto ich úrad vyhodnotil ako zhodné služby.

Čo sa týka prihlásených služieb v triede 37 „*výstavba tovární*“, úrad aj bez podrobnej analýzy konštatoval ich zhodnosť so zapísanými službami „*stavba a výstavba priemyselných stavieb*“ pre staršiu ochrannú známku v triede 37 medzinárodného triedenia tovarov a služieb.

Ďalšie prihlásené služby v triede 37 „*stavba a opravy skladov; izolovanie proti vlhkosti (stavebníctvo); izolovanie stavieb; murovanie, murárske práce; stavebné informácie*“, týkajúce sa výstavby a opráv rôznych budov a pomocných služieb v oblasti stavebníctva, ktoré boli zahrnuté vo všeobecnej skupine zapísaných služieb „*stavebníctvo; stavebná činnosť; renovácie budov*“ v rovnakej triede pre staršiu ochrannú známku a boli rovnako poskytované pre rovnakých spotrebiteľov za rovnakým cieľom, úrad posúdil ako zhodné služby.

Ďalej úrad bez nutnosti podrobnej analýzy konštatoval, že prihlásené služby „*stavebné poradenstvo*“ zverejneného označenia v triede 37 sú zhodné so zapísanými službami „*stavebné poradenstvo (najmä architektonické poradenstvo)*“ v triede 42 pre staršiu ochrannú známku.

Prihlásené služby v triede 37 „*inštalácie a opravy výtáhov; inštalácie a opravy chladiacich zariadení; inštalácia, údržba a opravy kancelárskych strojov a zariadení; inštalácie a opravy požiarnych hlásičov; inštalácie a opravy poplašných systémov proti vlámaniu; inštalácie a opravy vykurovacích zariadení; klampiarstvo a inštalatérsvo; inštalácia, údržba a opravy strojov; informácie o opravách*“ úrad považoval za zhodné, resp. vysoko podobné so zapísanými službami „*renovácia bytov, bytových domov, samostatných domov a/alebo budov, nákupných centier, obchodov, kancelárií a logistických a priemyselných stavieb, rekreačných nehnuteľností; vnútorné a vonkajšie inštalácie a opravy bytov, bytových domov, samostatných domov a/alebo budov, nákupných centier, obchodov, kancelárií a logistických a priemyselných stavieb, voľnočasových nehnuteľností*“ v triede 37 pre staršiu ochrannú známku, pretože uvedené prihlásené a aj zapísané služby sa zhodne týkajú montážnych a údržbárskych prác, môžu mať zhodných poskytovateľov a sú určené rovnakým konečným spotrebiteľom.

Ostatné prihlásené služby v triede 37 „*čistenie interiérov budov; čistenie exteriérov budov; čistenie okien*“, ktorých cieľom je vyčistenie vnútorných a vonkajších priestorov postavených budov, úrad vyhodnotil ako nie podobné so žiadanými zapísanými službami pre staršiu ochrannú

známku, pretože povaha predmetných služieb, ako aj spôsob ich použitia je odlišný, okrem toho nie sú navzájom komplementárne, a ani by konkurujúci spotrebiteľia neočakávali, že subjekty poskytujúce stavebné služby budú ponúkať aj čistiace služby.

Služby „*architektonické poradenstvo; energetické audity*“ v triede 42 boli obsiahnuté v zozname prihlásených a zároveň aj v zozname zapísaných služieb v rovnakej triede 42, a preto boli úradom posúdené ako zhodné služby.

Ďalšie prihlásené služby „*štúdie technických projektov; expertízy (inžinierske práce)*“ v triede 42 úrad považoval za zhodné, resp. vysoko podobné so zapísanými službami „*služby v oblasti projektovania budov; realizácia technických projektových štúdií; poskytovanie technických expertíz v oblasti bytovej výstavby a geodézie, navrhovania stavieb, technického plánovania, (technického) plánovania realitných projektov; inžinierske služby*“ v triede 42 pre staršiu ochrannú známku, keďže išlo o prelínajúce sa služby, ktoré majú rovnaký účel, tiež majú zhodných poskytovateľov a sú určené rovnakým konečným spotrebiteľom.

Prihlásenú službu v triede 42 „*poradenstvo v oblasti úspory energie*“ úrad považoval za podobnú so zapísanou službou „*energetické audity*“ v triede 42 pre staršiu ochrannú známku, pretože uvedená prihlásená a aj zapísaná služba sleduje rovnaký cieľ a majú rovnakú povahu, t. j. týkajú sa činnosti zameranej na úsporu energie. Tiež majú zhodných poskytovateľov a sú určené rovnakým konečným spotrebiteľom.

Ďalšie prihlásené služby v triede 42 „*tvorba počítačového softvéru; poskytovanie počítačových technológií prostredníctvom internetu (cloud computing)*“ úrad vyhodnotil ako podobné so zapísanou službou „*inžinierske služby*“ v triede 42 pre staršiu ochrannú známku, pretože majú zvyčajne zhodných poskytovateľov, aj distribučné kanály a sú určené rovnakým konečným spotrebiteľom.

Zvyšnú prihlásenú službu v triede 42 „*urbanistické plánovanie*“, ktorej cieľom je rozvoj, tvorba a usmerňovanie vývoja miest, vidieckych osídlení a krajiny, úrad považoval za podobnú so zapísanými službami „*poskytovanie technických expertíz v oblasti bytovej výstavby a geodézie, navrhovania stavieb, technického plánovania, (technického) plánovania realitných projektov; služby v oblasti projektovania budov; architektonické poradenstvo; inžinierske služby*“ v triede 42 pre staršiu ochrannú známku, pretože sú navzájom súvisiace a spotrebiteľ sa môže domnievať, že ich zdroje sú prepojené a navzájom spolupracujúce.

Porovnanie označení

Z vizuálneho hľadiska ide o porovnanie farebného obrazového zverejneného označenia so slovnou staršou ochrannou známku. Úrad zistil, že zverejnené označenie je vyhotovené tak, že pri pohľade naň pozornosť spotrebiteľa prednostne upúta jeho najvýraznejší slovný prvok „JTRE“, ktorý možno považovať za dominantný slovný prvok tohto označenia vzhľadom na jeho veľkosť a jeho grafickú úpravu. Pri porovnaní slovného prvku „JTRE“ zverejneného

označenia so slovným prvkom „Trei“ staršej ochrannej známky ďalej úrad zistil, že pozostávajú zo štyroch písmen, z ktorých tri sú zhodné („TRE“ vs. „Tre-“), ktoré sú však v skladbe slov umiestnené na iných pozíciách. Aj keď dominantný slovný prvok zverejneného označenia a slovný prvok staršej ochrannej známky sa zhodovali v ich väčšej časti, úrad považoval za nutné zdôrazniť, že sa líšia v ich úvodnej časti („J“ vs. „T“), ktorej relevantný spotrebiteľ zvyčajne venuje vyššiu pozornosť, keďže v slovenskom jazyku sa slovné prvky čítajú zľava doprava a zhora nadol. Navyše v prípade slov „JTRE“ vs. „Trei“ išlo o veľmi krátke slovné prvky, ktoré spotrebiteľ ľahko vníma a obsiahne celé pohľadom, a preto úrad v súvislosti s nimi konštatoval, že svojím tvarom výrazne odlišné písmená „J“ vs. „T“ spotrebiteľ v ich úvodnej časti neprehliadne. Rovnako neprehliadne ani odlišné písmená „E“ vs. „i“ v koncovnej časti označení. Ďalej úrad uviedol, že pri porovnaní dotknutých označení z vizuálneho hľadiska nemohol opomenúť ani ďalšie slovné prvky zverejneného označenia, a to „J & T REAL ESTATE“, umiestnené v druhom riadku pod slovným prvkom „JTRE“, ktorý je navyše v štylizovanej farebnej úprave, čo podľa úradu ovplyvnilo v značnej miere celkový vizuálny vnem z tohto označenia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad konštatoval, že dotknuté označenia nie sú podobné z vizuálneho hľadiska.

Z fonetického hľadiska úrad pri staršej ochrannej známke predpokladal, že ju spotrebiteľia prečítajú ako jednoslabičné slovo „trei“ a dominantný slovný prvok zverejneného označenia prečítajú ako „je-te-er-e“, t. j. prostredníctvom jeho jednotlivých hlások, a to z dôvodu, že sa spojenie spoluhlások „JT“ idúcich v slove za sebou veľmi ťažko vyslovuje alebo ho prečítajú ako dvojslabičné slovo „je-tre“. Úrad považoval za potrebné zdôrazniť, že viacslóvné dlhšie označenia spotrebiteľia prirodzene skracujú, a to najmä v takom prípade, ak sú zatižené iným dominantným slovným prvkom, na ktorý spotrebiteľ upriami svoju pozornosť. Úrad preto predpokladal, že spotrebiteľia odkážu na zverejnené označenie len prostredníctvom slovného prvku „JTRE“. Vzhľadom na skutočnosť, že sa spoluhláska „J“ na začiatku dominantného slovného prvku zverejneného označenia a rovnako aj spoluhláska „T“ na začiatku staršej ochrannej známky vyslovujú zreteľne a je na ne kladený prízvuk, ako aj vzhľadom na to, že spotrebiteľ vysloví zverejnené označenie ako štvorslabičné alebo dvojslabičné slovo („je-te-er-e“ alebo „je-tre“) a staršiu ochrannú známku ako jednoslabičné slovo, bude celkový rytmus a dĺžka reprodukcie týchto slovných prvkov odlišná, a tak úrad aj pri zohľadnení skrátenej verzie zvukovej interpretácie zverejneného označenia došiel k záveru o dostatočnej odlišnosti dotknutých označení z fonetického hľadiska. Podľa úradu prípadná reprodukcia aj ostatných slovných prvkov „J & T REAL ESTATE“ zverejneného označenia len prispeje ku konštatovanej odlišnosti sporných označení.

V súvislosti s hodnotením podobnosti dotknutých označení **zo sémantického hľadiska** bolo v rozhodnutí uvedené, že pri vnímaní označení spotrebiteľom je dôležité, či sú tvorené prvkami s konkrétnym významom, alebo sú ich prvky fantazijné. V prípade slovného prvku „Trei“ staršej ochrannej známky úrad vychádzal z toho, že nemá žiaden

význam v slovenskom jazyku ani v inom jazyku bežne používanom slovenskými spotrebiteľmi, a preto je fantazijný. Úrad predpokladal, že aj dominantný slovný prvok „JTRE“ zverejneného označenia bude väčšina spotrebiteľov považovať tiež za umelo vytvorené slovo, teda fantazijné, prípadne ako skratku slovného spojenia „J & T REAL ESTATE“ zverejneného označenia, umiestneného pod dominantným slovným prvkom „JTRE“. Úrad tiež predpokladal, že uvedené slovné spojenie môžu spotrebiteľia so znalosťou anglického jazyka vnímať v súvislosti s dotknutými službami (nehnutelnosti) ako opisný výraz „*J & T nehnuteľnosti, reality*“. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad považoval dotknuté označenia s prihliadnutím na fantazijný charakter staršej ochrannej známky a slovného prvku „JTRE“ zverejneného označenia, a konkrétny význam ďalších slovných prvkov zverejneného označenia, za odlišné aj zo sémantického hľadiska.

Úrad v súvislosti so skutočnosťami, na ktoré poukázal prihlasovateľ, že písmená „J“ a „T“, resp. „J & T“ slovných prvkoch zverejneného označenia predstavujú iniciály zakladateľov spoločnosti (pánov Jakoboviča a Tkáča), uviedol, že ich nemožno považovať v predmetnom konaní za relevantné z dôvodu, že úrad pri rozhodovaní o námietkach v zmysle uplatneného námietkového dôvodu posudzuje len zhodnosť alebo podobnosť dotknutých označení a tovarov a služieb, tak ako sú tieto v registri úradu prihlásené, resp. zapísané, a to ako ich bude najpravdepodobnejšie vnímať relevantný spotrebiteľ na trhu.

Rovnako úrad sa nestotožnil ani s tvrdením prihlasovateľa, že slovný prvok „Trei“ staršej ochrannej známky budú spotrebiteľia spájať s číslicou „tri“, pretože „trei“ v preklade z rumunčiny do slovenského jazyka znamená „tri“, a to z dôvodu, že rumunčina nie je bežne používaným jazykom medzi slovenskou spotrebiteľskou verejnosťou.

Celkové zhodnotenie – pravdepodobnosť zámieny

Pravdepodobnosť zámieny je pravdepodobnosť, že sa spotrebiteľská verejnosť môže domnievať, že tovary alebo služby označené posudzovanými označeniami pochádzajú od jedného podnikateľa alebo od ekonomicky prepojených podnikateľov, pričom pravdepodobnosť zámieny je nutné posudzovať celkovo so zohľadnením všetkých okolností týkajúcich sa konkrétnej veci. Toto celkové posúdenie predpokladá určitú vzájomnú súvislosť medzi zohľadnenými okolnosťami a najmä medzi podobnosťou porovnávaných označení a podobnosťou označovaných tovarov a služieb. Pri posudzovaní označení je potrebné tiež vziať do úvahy skutočnosť, že priemerný spotrebiteľ zvyčajne vníma označenia ako celky a neskúma ich jednotlivé detaily a navyše má len zriedka možnosť vykonať priame porovnanie označení, ale musí sa spoľahnúť na ich nedokonalý obraz, ktorý označenia zanechali v jeho pamäti. Rovnako je potrebné tiež vziať do úvahy aj kompenzačný princíp, ktorý hovorí, že nízka miera podobnosti medzi označovanými tovarmi alebo službami môže byť kompenzovaná vysokou mierou podobnosti medzi porovnávanými označeniami a naopak.

Na účely celkového posúdenia pravdepodobnosti zámieny bolo potrebné vyhodnotiť relevantnú spotrebiteľskú

verejnosť s ohľadom na charakter kolíznych služieb, pričom sa mal relevantný spotrebiteľ považovať za riadne informovaného a primerane pozorného a obozretného, ale miera jeho pozornosti sa môže meniť v závislosti od kategórie predmetných služieb. Čo sa týka všetkých prihlásených, ako aj zapísaných služieb, úrad uviedol, že možno pri nich očakávať z pohľadu relevantnej spotrebiteľskej verejnosti zvýšenú mieru pozornosti pri ich výbere s ohľadom na ich vyššiu finančnú a odbornú náročnosť.

Ďalej úrad uviedol, že služby zverejneného označenia a staršej ochrannej známky boli síce posúdené ako zhodné a/alebo podobné (s výnimkou služieb „dražby“ v triede 35 a „čistenie interiérov budov; čistenie exteriérov budov; čistenie okien“ v triede 37), ale dotknuté označenia boli z vizuálneho, fonetického a sémantického hľadiska posúdené ako odlišné, keďže aj v spojení s vyššou pozornosťou, ktorú budú spotrebiteľia venovať predmetným službám a skutočnosti, že relevantný spotrebiteľ má málokedy možnosť priamo porovnávať dve rozličné označenia, ale musí dôverovať nedokonalej podobe, ktorú si uchoval v pamäti, nedokáže prekonať to, že vzájomné odlišnosti (počet slovných prvkov, grafická úprava, farebnosť) dotknutých označení sa dostatočne výrazne prejavujú najmä pri ich celkovom vizuálnom vnímaní, a preto v predmetnom prípade úrad uviedol, že nebude dochádzať k zámene porovnávaných označení. Úrad tiež došiel k záveru, že aj možnosť asociácie dotknutých označení je nepravdepodobná, pretože porovnávané označenia neobsahujú rovnaký slovný alebo obrazový prvok, ktorý by vo vedomí spotrebiteľskej verejnosti mohol viesť k mylnej predstave o tom, že porovnávané označenia pochádzajú od rovnakého alebo ekonomicky prepojeného subjektu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad konštatoval, že nebezpečenstvo uvedenia spotrebiteľa do omylu tak nehrozí a pravdepodobnosť zámene a aj asociáciu porovnávaných označení je možné vylúčiť. Podľa úradu, keďže neboli naplnené podmienky námietok uplatnených podľa ustanovenia § 7 písm. a) bod 2. zákona o ochranných známkach, nebolo im možné vyhovieť.

V závere rozhodnutia úrad považoval za potrebné vyjadriť sa k niektorým ďalším argumentom a tvrdeniam prihlasovateľa, aj keď nemali vplyv na výsledok rozhodnutia o námietkach.

Čo sa týkalo argumentu prihlasovateľa, že mu spolu s námietkami nebola doručená plná moc, ktorú udelil namietateľ svojmu právnomu zástupcovi na podanie námietok v jeho mene, úrad v súvislosti s ním uviedol, že predmetná plná moc bola úradu doručená 5. 6. 2019, úrad uvedenú plnú moc skontroloval a nemal pochybnosti o predmetnom plnomocenstve, keďže boli v ňom prítomné všetky zákonné obsahové náležitosti, ktoré má plnomocenstvo obsahovať, na jeho základe namietateľ v podobe jednostranného právneho úkonu s určitosťou deklaroval úradu, kto je oprávnený zastupovať ho v predmetnom správnom konaní a v akom rozsahu. Úrad v súvislosti s uvedeným argumentom tiež dodal, že kópiu predmetnej plnej moci nepostupuje ďalšiemu účastníkovi konania, ktorému je však k dispozícii na úrade, s obsahom ktorej sa môže kedykoľvek oboznámiť formou nahliadnutia do spisu.

Ďalej k predloženým dôkazom prihlasovateľa, týkajúcich sa reálneho používania staršej ochrannej známky na trhu, úrad uviedol, že sú pre toto konanie irelevantné, pretože predmetom konania podľa ustanovenia § 7 písm. a) bod 2. zákona o ochranných známkach bolo posúdiť pravdepodobnosť zámene zverejneného označenia a staršej ochrannej známky so skorším právom prednosti v podobe a pre také služby, ako je staršia ochranná známka zapísaná a zverejnené označenie prihlásené, a nie je možné v tomto prípade zohľadňovať používanie zverejneného označenia a staršej ochrannej známky na trhu.

K ďalšiemu argumentu prihlasovateľa, že obdobné slovné a obrazové označenie k zverejnenému označeniu používal už od 6. 3. 2006 na marketingové a propagačné účely, kedy došlo k zmene jeho obchodného mena z „J & T GLOBAL, a. s.“ na „J & T REAL ESTATE, a. s.“, úrad uviedol, že pre úspešné uplatnenie námietok v zmysle § 7 písm. a) bod 2. zákona o ochranných známkach v znení neskorších predpisov je (okrem zhodnosti alebo podobnosti dotknutých označení a zhodnosti alebo podobnosti kolíznych tovarov a služieb) rozhodujúcou skutočnosť, či ochranná známka namietateľa, na ktorej sú podané námietky založené, má skoršie právo prednosti ako prihláška zverejneného označenia, proti ktorej námietky smerujú. Vzhľadom na to, že pre vznik práva prednosti k prihláške zverejneného označenia je rozhodujúci deň jej podania, je prihlasovateľom tvrdená skutočnosť, že obdobné slovné a obrazové označenie k zverejnenému označeniu používal už od 6. 3. 2006 na marketingové a propagačné účely a tiež, že slovný prvok „J & T“, resp. „J & T REAL ESTATE“ používal skôr ako súčasť svojho obchodného mena, z hľadiska posúdenia námietok podaných v zmysle ustanovenia § 7 písm. a) bod 2. zákona o ochranných známkach v znení neskorších predpisov, nepodstatná (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ z 28. júna 2012 v spojených veciach T-133/09 a T-134/09, B. Antonio Basile 1952, bod 67 a rozsudok Všeobecného súdu EÚ z 27. septembra 2012 vo veci T-373/09, Emidio Tucci, bod 47). Pokiaľ práva namietateľa k ochrannej známke, na ktorej sa zakladajú námietky, predchádzajú z časového hľadiska podaniu prihlášky zverejneného označenia, má táto ochranná známka skoršie právo prednosti ako prihláška zverejneného označenia. Podľa úradu z hľadiska posúdenia uplatneného námietkového dôvodu je teda irelevantné, že prihlasovateľ v minulosti (skôr ako podal prihlášku ochrannej známky, číslo spisu POZ 2550-2018) používal obdobné slovné a obrazové označenie k zverejnenému označeniu, prípadne, že toto získalo známosť medzi spotrebiteľmi. Uvedená skutočnosť by mohla byť relevantná len v konaní o neplatnosti iniciovanej proti ochrannej známke namietateľa, ktorá je však v tomto konaní platnou staršou ochrannou známkou.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti **úrad námietky zamietol.**

Spracovala Ing. Mária Štiefelová

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 88/20

Luxemburg 9. júla 2020

Rozsudok vo veci C-264/19

Constantin Film Verleih GmbH/YouTube LLC et Google Inc.

Pri protiprávnom nahratí filmu na on-line platformu, akou je YouTube, môže nositeľ práv podľa smernice o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva požadovať od prevádzkovateľa iba poštovú adresu dotknutého používateľa, nie však jeho e-mailovú adresu, IP adresu či jeho telefónne číslo

V rozsudku Constantin Film Verleih (C-264/19), vyhlásenom 9. júla 2020, Súdny dvor rozhodol, že v prípade nahrania filmu na on-line videoplatformu bez súhlasu nositeľa autorského práva smernica 2004/48¹ neukladá súdnym orgánom povinnosť nariadiť prevádzkovateľovi tejto platformy, aby poskytol e-mailovú adresu, IP adresu alebo telefónne číslo používateľa, ktorý nahral sporný film. Zo smernice sice vyplýva povinnosť poskytnúť „adresy“ osôb, ktoré porušili právo duševného vlastníctva, no táto povinnosť sa týka výlučne poštovej adresy.

V rokoch 2013 a 2014 boli filmy Parker a Scary movie 5 nahraté na videoplatformu YouTube bez súhlasu spoločnosti Constantin Film Verleih, nositeľky výlučných práv na využívanie týchto diel v Nemecku. Tieto filmy tam boli prehraté niekoľko desiatok tisíckrát. Constantin Film Verleih teda vyžadovala, aby jej spoločnosť YouTube spolu so svojou materskou spoločnosťou Google, v ktorej sa používatelia musia najprv zaregistrovať prostredníctvom používateľského účtu, poskytl všetky informácie týkajúce sa každého z týchto používateľov, ktorí vykonali nahranie. Tieto dve spoločnosti odmietli poskytnúť spoločnosti Constantin Film Verleih informácie týkajúce sa daných používateľov, najmä ich e-mailové adresy a telefónne čísla, ako aj IP adresy, ktoré títo používatelia používali tak v čase nahrania dotknutých súborov, ako aj v okamihu posledného prístupu na svoj Google/YouTube účet.

Spor vo veci samej závisí od toho, či sa na takéto informácie vzťahuje pojem „adresy“ v zmysle smernice 2004/48. Táto smernica stanovuje, že súdne orgány môžu nariadiť, aby boli poskytnuté informácie o pôvode a distribučných sieťach tovarov alebo služieb, ktoré porušujú právo duševného vlastníctva. Medzi tieto informácie patria najmä „adresy“ producentov, distributérov a dodávateľov tovarov alebo služieb porušujúcich práva.

Po prvé Súdny dvor konštatoval, že pokiaľ ide o obvyklý význam pojmu „adresa“, tento pojem sa vzťahuje len na poštovú adresu, teda na miesto bydliska alebo obvyklého pobytu určitej osoby. Z toho vyplýva, že tento pojem, pokiaľ sa

používa bez ďalšieho spresnenia, ako v smernici 2004/48, sa netýka e-mailovej adresy, telefónneho čísla alebo IP adresy. Po druhé prípravné práce², ktoré viedli k prijatiu smernice 2004/48, totiž neobsahujú žiadnu indíciu, ktorá by mohla nasvedčovať tomu, že by sa pojem „adresa“ mal chápať tak, že sa týka nielen poštovej adresy, ale tiež e-mailovej adresy, telefónneho čísla alebo IP adresy dotknutých osôb. Po tretie z preskúmania iných aktov práva Únie týkajúcich sa e-mailovej adresy alebo IP adresy vyplýva, že ani jedna z nich nepoužíva pojem „adresa“ bez ďalšieho spresnenia na označenie telefónneho čísla, IP adresy alebo e-mailovej adresy.

Tento výklad je podľa Súdneho dvora v súlade s účelom, ktorý sleduje ustanovenie smernice 2004/48 týkajúce sa práva na informácie. Vzhľadom na minimálnu harmonizáciu týkajúcu sa dodržiavania práv duševného vlastníctva vo všeobecnosti sa totiž táto harmonizácia podľa uvedeného ustanovenia obmedzuje na presne vymedzené informácie. Navyše cieľom tohto ustanovenia je zosúladiť dodržiavanie rôznych práv, najmä práva na informácie nositeľov práv duševného vlastníctva a práva na ochranu osobných údajov používateľov.

Za týchto okolností Súdny dvor rozhodol, že pojem „adresy“ uvedený v smernici 2004/48 sa nevzťahuje, pokiaľ ide o používateľa, ktorý nahral súbory porušujúce právo duševného vlastníctva, na jeho e-mailovú adresu, telefónne číslo, ako ani IP adresu použitú na nahranie týchto súborov či IP adresu použitú pri jeho poslednom prístupe na používateľský účet.

Súdny dvor však spresnil, že členské štáty majú možnosť priznať nositeľom práv duševného vlastníctva právo získať širšie informácie, ale pod podmienkou, že sa zabezpečí spravodlivá rovnováha medzi rôznymi dotknutými základnými právami a dodržiavaním ostatných všeobecných zásad práva Únie, akou je zásada proporcionality.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.
Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA
v deň vyhlásenia rozsudku.*

1 Článok 8 ods. 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 2004, s. 45; mim. vyd. 17/002, s. 32).

2 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o opatreniach a postupoch na zabezpečenie vymožitelnosti práv duševného vlastníctva z 30. januára 2003 [COM(2003) 46 final], stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 29. októbra 2003 (Ú. v. EÚ C 32, 2004, s. 15) a správa Európskeho parlamentu z 5. decembra 2003 (A 5-0468/2003) k tomuto návrhu.

COOPERATION
INNOVATION
TECHNOLOGY
TRANSFER 2020

KONFERENCIA O TRANSFERE TECHNOLOGIÍ, OCHRANE
DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA, INOVÁCIÁCH A PODPORE PODNIKANIA

19. – 20. 10. 2020

www.cointt.sk

GERD HOEFNER
Siemens Healthineers

MIROSLAV HAVLÍK
Evonic Fermas

ANTON ČÍŽMÁR
TUKE

Podujatie sa koná pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva hospodárstva SR.

Z bohatého programu vyberáme bloky, ktoré sa v rámci konferencie budú venovať priemyselno-právnej ochrane.

19. 10. 2020 o 10.45 h – Spájame vedu, výskum a priemysel: služby, produkty a informačné zdroje ÚPV SR

Prezentácia priblíži činnosť Úradu priemyselného vlastníctva SR, jeho produkty a informačné zdroje, ktoré poskytuje odbornej aj laickej verejnosti. Oboznámi auditórium aj so službami úradu a aktivitami, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti, zvyšovaniu povedomia a ochrane duševného vlastníctva.

- Mgr. **Matúš Medvec**, MBA, predseda, ÚPV SR
- Ing. **Lucia Bocková**, vedúca klientskeho centra, ÚPV SR

20. 10. 2020 o 11.00 h – Špecifiká patentovej ochrany a transferu technológií v oblasti „Life Sciences“

11.00 – 12.15 h (panelová diskusia)

- Mgr. Dipl. Ing. **Lenka Litváková**, patentová zástupkyňa
- **Michal Jordán**, patentový zástupca, PatentEnter, s. r. o.
- Ing. **Lukrécia Marčoková**, riaditeľka patentového odboru, ÚPV SR

20. 10. 2020 o 13.30 h – Špecifiká patentovateľnosti biotechnologických vynálezov

13.30 – 14.15 (prezentačný blok)

- Ing. **Lukrécia Marčoková**, riaditeľka patentového odboru, ÚPV SR

Registráciu na konferenciu spolu s ďalšími informáciami nájdete na stránke CONITT.sk

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Podujatie je realizované v rámci implementácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK II
Investícia do Vašej budúcnosti / Tento projekt je podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja / www.opii.gov.sk

SIEA
SLOVENSÁ INOVAČNÁ
A ENERGETICKÁ AGENTURA

SBA
SLOVAK | BUSINESS | AGENCY

Správy z ÚPV SR

Neustále sa zlepšujeme...

Získali sme titul Efektívny užívateľ modelu CAF

Záverečné hodnotenie zamerané na preverenie efektívnosti procesu samohodnotenia, zlepšovania a uplatňovania ôsmich princípov výnimočnosti sa v našom úrade uskutočnilo 14. júla 2020. Titul Efektívny užívateľ modelu

CAF bol úradu udelený 4. augusta 2020 a oficiálne nám ho odovzdali podpredseda ÚNMS SR Ing. Tomáš Peták, PhD., a riaditeľka odboru kvality a projektového riadenia ÚNMS SR JUDr. Mgr. Anna Budiaková, PhD., 20. augusta 2020 v priestoroch úradu v prítomnosti generálneho tajomníka ÚPV SR PaedDr. Jaroslava Ivanča, externého konzultanta CAF Ing. Alexandra Tomčíka a celého tímu CAF.

„Naším cieľom je neustále sa zlepšovať, skvalitňovať a efektívňovať služby úradu pre občanov a klientov, otvárať sa podnikateľskému prostrediu a naplňovať stanovené stratégie, hodnoty a ciele. Implementácia modelu CAF je len jedným z niekoľkých krokov na uskutočnenie transformácie úradu,“ uviedol predseda ÚPV SR Matúš Medvec.

Viac informácií o projekte nájdete na našej webovej stránke v častiach [Aktuality](#) a [Projekty spolufinancované z EÚ](#).

(ep)

Foto: archív ÚPV SR

Odborné skúšky na výkon činnosti patentového zástupcu

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len úrad) oznamuje, že termín odborných skúšok na výkon činnosti patentového zástupcu (§ 6 zákona č. 344/2004 Z. z.) a skúšok spôsobilosti na posúdenie právnych vedomostí patentového zástupcu Európskeho spoločenstva (§ 7 zákona č. 344/2004 Z. z.) sa stanovil na **3. a 4. november 2020**. Žiadosť o odborné skúšky sa podáva v úrade písomne spolu s overeným dokladom o vysokoškolskom vzdelaní, potvrdením o nadobudnutej

praxi (§ 4 zákona č. 344/2004 Z. z.) a dokladom o zaplatení správneho poplatku za odbornú skúšku (§ 6 ods. 5 zákona č. 344/2004 Z. z.).

Žiadosti o vykonanie odbornej skúšky sa podávajú najneskôr **do 8. októbra 2020** na adresu: Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica.

Bližšie informácie:

Ing. Helena Gentileová

tel.: 048/430 0313

e-mail: helena.gentileova@indprop.gov.sk

(hg)

Návšteva Prototypového a inovačného centra Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach

Predseda ÚPV SR **Matúš Medvec** a generálny tajomník služobného úradu **Jaroslav Ivančo** odštartovali začiatok školského roka návštevou **Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach** za účasti rektora TUKE Stanislava Kmeťa, dekana strojníckej fakulty Jozefa Živčáka a Juraja Sinaya.

Navštívili veľmi inšpiratívne priestory, ktoré spájajú vysokoškolskú teóriu s praktickou a tvorivou činnosťou. Ide o [prototypové a inovačné centrum strojníckej fakulty](#), ktoré vo svojej profilácii vychádza z výnimočných daností zkomponovaných už v koncepcii jeho budovania.

V oblasti materiálneho vybavenia ide o najmodernejšiu výrobnú techniku, ktorá je svojou štruktúrou vhodná aj na mimoriadne presnú nástrojársku výrobu. Umiestnená je v nových priestoroch pozitívne ovplyvňujúcich výslednú presnosť i celkovú kvalitu výroby.

V personálnej oblasti je centrum budované na báze optimálneho mixu expertných znalostí, vekovej štruktúry a dôkladného poznania akademického i priemyselného prostredia s využitím výnimočných výskumných kapacít celej univerzity.

Vďaka centru, jeho vývoju a výrobe vznikajú na Slovensku nové vynálezy, inovácie a nové vysoko sofistikované produkty dodávané svetovým dodávateľom.

(ep)

Foto: archív ÚPV SR

Vítame našich srbských používateľov

Memorandum o porozumení medzi Úradom pre duševné vlastníctvo Srbskej republiky a Vyšehradským patentovým inštitútom

Po podpísaní memoranda o porozumení (MoU) medzi Úradom duševného vlastníctva Srbskej republiky (IPOSr) a Vyšehradským patentovým inštitútom (VPI) bol následne v júli 2020 o tom informovaný aj Medzinárodný úrad Svetovej organizácie duševného vlastníctva.

Signatári memoranda o porozumení veria, že táto nová možnosť, ktorá je ponúknutá srbským používateľom, môže prispieť k rozvoju priemyslu založeného na znalostiach a inováciách a mohla by mať pozitívny vplyv na zapojenie sa výskumných inštitúcií a univerzít do inovačného ekosystému v regióne. MoU okrem toho otvára novú oblasť spolupráce, ktorá posilňuje už existujúcu sieť a dobré vzťahy

medzi úradmi duševného vlastníctva nášho regiónu.

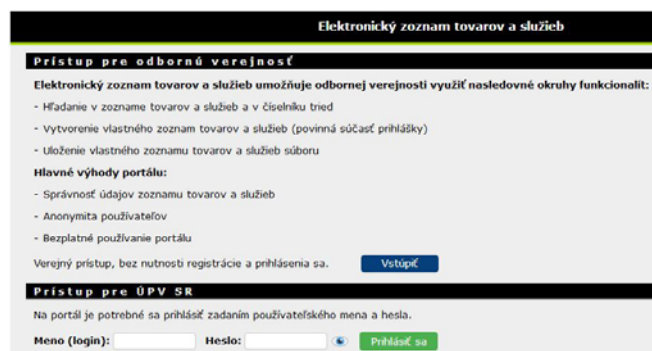
Memorandum o porozumení nadobudlo účinnosť **1. septembra 2020**. Od tohto dátumu si môžu srbskí používatelia zvoliť pre svoje medzinárodné prihlášky podané v rámci PCT Vyšehradský patentový inštitút ako medzinárodný vyhľadávací orgán a medzinárodný orgán predbežného prieskumu.

Vyšehradský patentový inštitút (VPI) začal svoju činnosť 1. júla 2016 ako medzivládna organizácia pre spoluprácu v oblasti patentov, ktorú zriadili štyri vyšehradské krajiny: Česká republika, Maďarsko, Poľská republika a Slovenská republika (krajiny V4). VPI bol menovaný za orgán pre medzinárodnú rešerš (ISA) a orgán pre medzinárodný predbežný prieskum (IPEA) podľa Zmluvy o patentovej spolupráci (PCT), aby sa dosiahlo široké spektrum dôležitých cieľov na rôznych úrovniach (globálnej, európskej, regionálnej a národnej).

(ls)

Webová aplikácia na vytvorenie zoznamu tovarov a služieb

S cieľom uľahčiť prihlasovateľom ochranných známkov vypracovanie žiadosti o zápis ochrannej známky do registra, predovšetkým v časti zoznamu tovarov a služieb, na ktorý sú kladené požiadavky jasnosti a presnosti, Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky dáva do pozornosti internetovú aplikáciu na vytvorenie zoznamu tovarov a služieb podľa aktuálneho medzinárodného triedenia tovarov a služieb, ktorá sa nachádza na externej webovej stránke na adrese: <http://ezts.szm.com/>

Správne vymedziť tovary a služby vo svojej prihláške je veľmi dôležité, pretože práve tým si prihlasovateľ určuje rozsah ochrany svojej ochrannej známky. Zároveň tretie osoby pri vyhľadávaní či porovnávaní ochranných známkov získavajú náležitú informáciu o ochrane prípadných kolíznych označení. V neposlednom rade použitie uvedenej aplikácie umožní rýchlejšie preskúmanie prihlášky ochrannej známky, a tým aj jej skoršie zverejnenie vo vestníku úradu.

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ideme s dobou – konáme rýchlo! Na registráciu ochrannej známky nová služba úradu **Fast Track**

Zrýchlený postup zverejnenia prihlášky ochrannej známky

1

Podanie
elektronickej žiadosti
na portáli elektronických
služieb ÚPV SR
<https://mef.indprop.gov.sk/ipointupv/pages/Default.aspx>

2

Elektronická
schránka
na slovensko.sk
aktivovaná
na doručovanie

3

Zoznam tovarov a služieb
vytvorený
prostredníctvom nástroja
<http://ezts.szm.com>

4

Doklad o práve prednosti
súčasťou podanej prihlášky
(v prípade uplatneného práva
prednosti v prihláške)

5

Poplatok zaplatený najneskôr
do 3 pracovných dní od doručenia
potvrdenia o podaní

Po dodržaní nasledujúcich podmienok a v prípade splnenia všetkých zákonných podmienok na zverejnenie označenia vo vestníku úradu sa prihláška zverejní spravidla v lehote 30 pracovných dní od dátumu jej podania.

V prípade nedodržania stanovených podmienok zrýchleného konania zverejnenia prihlášky ochrannej známky Úrad priemyselného vlastníctva SR nemôže zaručiť, že zverejnenie prihlášky ochrannej známky sa vykoná v uvedenej lehote.

Zrýchlený postup sa môže overiť vo webregistri úradu kliknutím na Protokol príslušnej prihlášky. Ak sa v protokole zobrazí položka „pokyn na zverejnenie“ v lehote 15 pracovných dní od podania prihlášky, znamená to, že predmetná prihláška splnila podmienky zrýchleného postupu zverejnenia prihlášky ochrannej známky a v prípade, že po dátume zverejnenia prihlášky vo vestníku úradu nebudú podané námietky, príp. pripomienky proti zápisu v zákonnej lehote troch mesiacov od zverejnenia, takáto prihláška sa zapíše do registra ochranných známk oveľa rýchlejšie v porovnaní s inými prihláškami.

Správy z WIPO

Hodnotenie Slovenska v rebríčku Globálneho inovačného indexu 2020

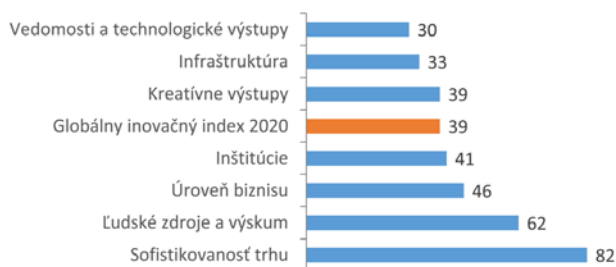
Radi by sme upozornili na nové vydanie [Globálneho inovačného indexu 2020](#), ktorý sa tohto roku venuje téme: **kto bude financovať inovácie?** Informuje o najnovšom rebríčku inovácií, o súčasnom stave financovania a pýta sa, ako pandémia COVID-19 ovplyvňuje prístup podnikateľov k rôznym formám financovania inovácií.

Slovenskej republike v celkovom hodnotení spomedzi 131 ekonomík uvedených v Globálnom inovačnom indexe (GII) patrí **39. miesto**, pričom dosahuje lepšie výsledky v inovačných výstupoch ako vstupoch.

GII radí svetové ekonomiky podľa ich inovačných schopností a skladá sa približne z 80 ukazovateľov, rozdelených do inovačných vstupov a výstupov.

PREHĽAD HODNOTENIA SLOVENSKA v 7 oblastiach Globálneho inovačného indexu 2020

Ako si vedie Slovensko v porovnaní s európskymi ekonomikami?

- Vytvára viac inovačných výstupov napriek slabším finančným možnostiam.
- Napreduje v oblasti infraštruktúry.
- Dosahuje najlepšie výsledky vo vedomostných a technologických výstupoch.
- Dominuje v kreativite tovarov a služieb.

(ap)

WIPO PROOF je aktuálne k dispozícii vo francúzštine a španielčine, do konca roka pribudnú ďalšie jazykové mutácie

V máji Svetová organizácia duševného vlastníctva spustila najnovšiu službu na ochranu duševného vlastníctva s názvom **WIPO PROOF**. Už dnes je služba k dispozícii vo francúzštine a španielčine. Od spustenia navštívili stránku používateľa z viac ako 150 krajín sveta, pričom veľké percento pochádzalo z francúzskej a španielskej hovoriacich krajín. WIPO plánuje do konca roka poskytovať službu v deviatich jazykoch.

Jazykové mutácie predstavujú viac než len nové funkcionality. Keďže sa hospodárska činnosť vo svete čoraz viac globalizuje, zvyšuje sa aj pravdepodobnosť vzniku vnútroštátnych a medzinárodných sporov. S viacerými jazykovými verziami budú môcť používatelia jednoducho získať písomné dôkazy v jazyku, v ktorom prebieha právny spor.

S ďalšími deviatimi jazykmi budú mať používatelia služby možnosť získať tlačené certifikáty, ktoré je možné predložiť súdom v prípade potreby.

Certifikát WIPO PROOF je formálny dokument podpísaný úradníkom WIPO, ktorý obsahuje v jazyku vybranom používateľmi informácie potrebné na preukázanie existencie a držby duševného vlastníctva používateľa v konkrétnom časovom okamihu. Vďaka tejto funkcii sa užívateľ WIPO PROOF vyhýba oneskoreniam, ako je napríklad čas potrebný na vyžiadanie prekladov a čas na overenie ich presnosti a terminológie použitej pri certifikácii.

(ls)

Foto: wipoproof.wipo.int

Nová funkcionality uľahčujúca medzinárodný zápis ochranného známky

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) spustila službu **Madrid Application Assistant**, ktorá automaticky zaznamenáva všetky potrebné informácie požadované na vyplnenie medzinárodnej prihlášky. Služba predstavuje najnovšie vylepšenia Madridského registra ako súčasť úsilia WIPO o zlepšenie zápisu a správy práv na ochranné známky v Madridskom systéme.

Služba pomáha používateľom vytvárať medzinárodné prihlášky vysokej kvality. Prostredníctvom importu údajov z databázy národných či regionálnych ochranných známok úradu pôvodu je prihláška automaticky vyplnená relevantnými informáciami potrebnými pre medzinárodnú prihlášku – od kontaktných údajov až po úplný zoznam tovarov a služieb. Medzi funkcie patrí aj automatické overenie klasifikácie zoznamu tovarov a služieb, ako aj jeho preklad. Tým sa znižuje administratívna záťaž pre používateľov, ako aj riziko nezrovnalostí, čím sa proces podávania medzinárodnej prihlášky stáva efektívnejším a presnejším.

(Is)

Foto: wipo.int

Nový nástroj AI and IP Strategy Clearing House

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) spustila nový nástroj na jednoduchšie zdieľanie informácií v oblasti umelej inteligencie a dát nazývaný AI and IP Strategy Clearing House. Výstupy z nástroja/databázy sumarizujú dostupné informácie vo veci národných a regionálnych stratégií, právneho rámca a legislatívy relevantnej pre umelú inteligenciu (AI) a práva duševného vlastníctva zo 41 členských štátov WIPO na základe ich odpovedí na dotazníky týkajúci sa stratégie členských štátov k umelej inteligencii. Všetky odpovede vrátane Slovenskej republiky sú k dispozícii na stránke WIPO.

(Is)

Foto: wipo.int

AI and IP Strategy Clearing House

AI has become a strategic capability for many governments across the globe. Strategies for the development of AI capacity and AI regulatory measures are being adopted with increasing frequency. WIPO has begun to collate the main government instruments of relevance to AI and IP with the aid of the Member States. Member States are invited to inform WIPO about any updates in their policies by email to ai2ip@wipo.int.

Member states	<ul style="list-style-type: none"> Republic of Korea Russian Federation Serbia Singapore Slovakia Slovenia Spain Switzerland Thailand Turkey Ukraine United Kingdom Uzbekistan Viet Nam 	Policy type	<ul style="list-style-type: none"> *** Any *** Case law for AI and IP Data ownership Data rights Database rights Examination guidelines and procedure IP legislative measures adapted for AI National or regional AI or other strategy National or regional AI strategy National or regional AI strategy with IP Other AI and IP processes and information
---------------	--	-------------	---

Správy z EPO

Štúdia Patenty a aditívna výroba

Aditívna výroba, častejšie známa ako 3D tlač, radikálne mení spôsob výroby výrobkov. Po stáročia sa predmety vyrábajú pomocou rovnakých konvenčných procesov, ako je kovanie, odlievanie a obrábanie. Princípom aditívnej výroby je pridávanie jednej vrstvy materiálu na druhú, až kým sa nevytvorí kompletný trojrozmerný predmet. Používajú sa rôzne typy materiálov od kovov až po živé bunky.

Patents and additive manufacturing
Trends in 3D printing technologies

Podľa toho, ako sa aditívna výroba v poslednom čase vyvíja, sa odhaduje, že celosvetovo by mohla pokryť 5 % a viac z celkového objemu spracovateľského priemyslu, čo znamená **10,7 milióna eur**.

Vychádzajúc z najnovších informácií Európskeho patentového úradu poskytuje štúdia komplexný obraz súčasných trendov a lídrov v oblasti aditívnych technológií, ako aj informuje používateľov patentového systému a tvorcov politik o vplyve aditívnej výroby na priemysel.

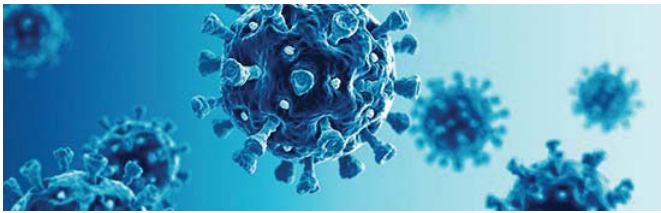
(ap)

Foto: epo.org

Zvyšujú sa zdroje pre vedcov pracujúcich na technológiách v boji s koronavírusom

Inovácie sú jedným z najúčinnějších nástrojov ľudstva v boji s novým koronavírusom SARS-CoV-2. Technológie, ktoré boli vyvinuté ako reakcia na pandémiu HIV či pandémiu chrípky, dnes zachraňujú množstvo životov. Obrovské investície do výskumu a vývoja sa v súčasnosti zameriavajú na vývoj nových inovácií počnúc dezinfekčnými prostriedkami, farmaceutikami až po IT diagnostiku.

Patenty zohrávajú aj v tomto prípade dôležitú úlohu. Podľa oficiálnej správy EPÚ je v súčasnosti pripravených takmer 150 príkazov na vykonanie patentových rešerší v Espacenet s cieľom pomôcť v boji s vírusom. Úplnú patentovú rešerš na patentové prihlášky vo všetkých oblastiach techniky je možné vykonať v priemere za 4,4 mesiaca. Pre žiadateľov, ktorí žiadajú zrýchlené konanie, bez ohľadu na technológiu, ktorú vyvíjajú, EPÚ ponúka aktuálne zrýchlené konanie o európskych patentových prihláškach zadarmo.

(ls)

Špeciálne číslo „les Nouvelles“ o strategickom využívaní duševného vlastníctva

Medzinárodná licenčná spoločnosť (LESI) spolu s Európskym patentovým úradom (EPO) sa spojili a vydali špeciálne číslo „les Nouvelles“, ktoré poukazuje na strategické využívanie duševného vlastníctva podnikmi s vysokým technologickým rastom na komercializáciu inovácií. „Malé a stredné podniky sú kľúčovými používa-

teľmi európskeho systému duševného vlastníctva, vytvárajúc nové technológie a s nimi spojené pracovné miesta. Toto osobitné číslo les Nouvelles poukazuje na to, ako malé a stredné podniky využívajú patenty a iné práva duševného vlastníctva na komercializáciu svojich vynálezov pomocou inovatívnych IP stratégií,“ hovorí António Campinos, prezident Európskeho patentového úradu. Špeciálne číslo ponúka štúdie o ľudskom faktore pri správe technológií v oblasti duševného vlastníctva, typy stratégií v oblasti komercializácie duševného vlastníctva, stratégie presadzovania práv, dôvody, prečo by sa mali startupy viac zaujímať o patentovú ochranu, prípadové štúdie úspešných spin-outov a mnohé ďalšie. Nahliadnite do špeciálneho čísla les Nouvelles dostupného na voľné stiahnutie.

(ls)

Správy z EUIPO

EUIPO: Výročná správa 2019

So vzrastajúcim povedomím o ochrane duševného vlastníctva sa čoraz viac podnikov, veľkých, ale aj malých, rozhoduje chrániť svoje práva v EÚ a získať tak právnu ochranu pred falšovateľmi a plagiátormi.

annual
activity report
2019

EUROPEAN OBSERVATORY ON INFRINGEMENTS OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

V roku 2019 počet ochranných známkov a dizajnov zaznamenal rekordné čísla, čiastočne v dôsledku nárastu dopytu z Číny a USA. Pozrite si ďalšie zaujímavosti z minulého roka vo [Výročnej správe Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo \(EUIPO\)](#).

(ap)

Foto: euiipo.europa.eu

EUIPO: Bezplatná personalizovaná podpora v oblasti práv duševného vlastníctva

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) odštartoval nový projekt podpory malých a stredných podnikov (MSP). S novým centrom **Ideas Powered for Business** môžu podniky získať pomoc v oblasti práv duševného vlastníctva prispôbenú ich potrebám, a tak nájsť najrýchlejšiu cestu k registrácii ochranných známkov alebo dizajnov.

Ak chcete požiadať o bezplatnú pomoc šitú na mieru vášmu podniku, vyplňte tento formulár!

Táto služba sa poskytuje tým MSP, ktoré zodpovedajú definícii na základe odporúčania komisie 2003/361/ES.

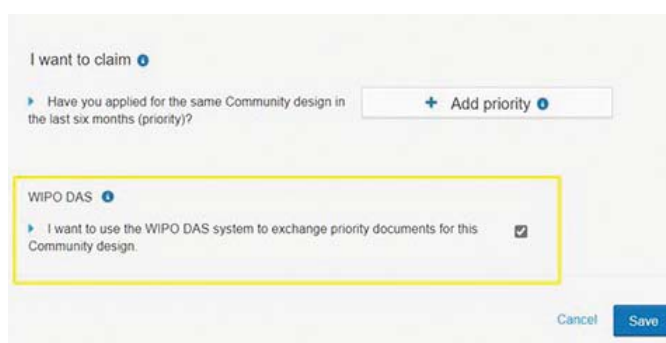
Pred požiadanim o poskytnutie služby overte, či spĺňate podmienky pre MSP, a to vyplnením dotazníka na základe odporúčania Európskej komisie.

(Is)

EUIPO sa pripája k službe digitálneho prístupu WIPO

Od 11. júla 2020 sa Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) stal úradom prvého podania sprístupnením dokumentácie prihlášok dizajnov službe digitálneho prístupu (DAS) Svetovej organizácie duševného vlastníctva.

Služba WIPO pomáha naplniť požiadavky Parížskeho dohovoru vo veci poskytovania prioritných dokumentov spolupracujúcim úradom bez potreby zasielať viaceré overené papierové kópie žiadostí. Namiesto toho jednoducho požiadate úrad, v ktorom si uplatňujete prioritu (úrad druhého podania), aby si stiahol kópiu dokumentu z DAS.

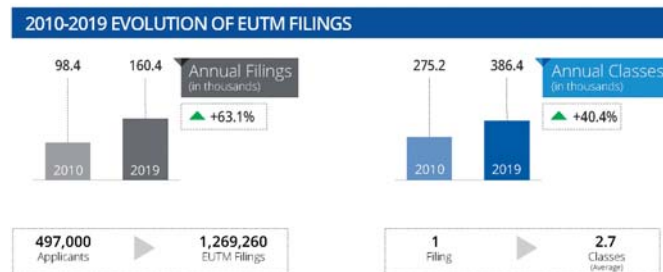
S vaším povolením odoslať záznam prihlášky dizajnu do Svetovej organizácie duševného vlastníctva vám EUIPO poskytne DAS kód, ktorý možno použiť na uplatnenie priority pri následnom podávaní na iných participujúcich úradoch duševného vlastníctva.

(Is)

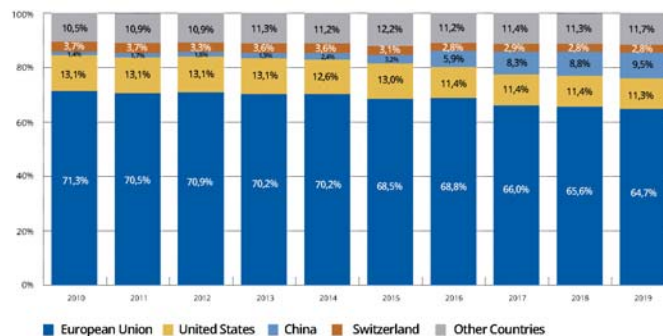
EUIPO: Správa o vývoji počtu ochranných známok 2010 – 2019

Nová správa Úradu európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) poukazuje na progresívny úspech ochranných známok Európskej únie (EUTM) za posledné desaťročie. Správa vychádza z prvého vydania uverejneného v roku 2018 a aktualizuje ho.

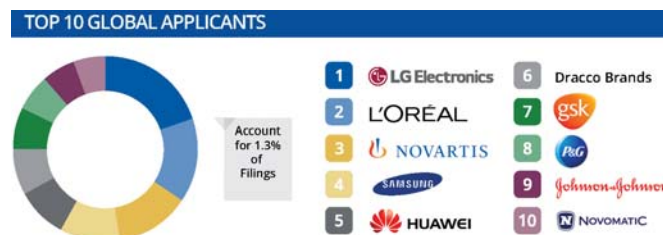
Od roku 2010 do roku 2019 bolo podaných takmer 1,27 milióna registrácií EUTM vo viac ako 3,4 milióna tried tovarov a služieb, čo pri porovnaní ročných objemov za roky 2019 a 2010 predstavuje priemernú ročnú mieru rastu 5,6 % a celkovú mieru rastu až 63,1 %.

V rebríčku 10 krajín s najvyšším počtom podaní prihlášok EUTM nedosiahnuteľne vedie Čína, ktorá výrazne predstihla ostatné krajiny. Spojené štáty zastávajú druhé miesto. Podiel EÚ sa na celkovej počte podaní znížil zo 71,3 % na začiatku desaťročia na 64,7 % v roku 2019.

Medzi 10 najlepších žiadateľov o EUTM patria veľké nadnárodné podniky, ktoré majú vedúce postavenie na trhu v príslušných odvetviach. Spoločne však predstavujú iba 1,3 % celkových žiadostí o EUTM alebo približne 497 000 rôznych žiadateľov.

Prihlášky z EÚ a ďalších regiónov sveta, ktoré sa snažia o ochranu elektrických prístrojov a počítačov alebo vedeckých a technologických služieb, zaznamenali v poslednom desaťročí výrazný nárast, zatiaľ čo v prípade tovaru, ako sú odevy, farmaceutický priemysel, kozmetika a potraviny, rástli nižšie sadzby.

(Is)

Nové publikácie

Výber zo zahraničných publikácií

- ADAMS, Stephen. Information sources in patents.
München: K G Saur Verlag, 2020. 450 s.
ISBN 9783110550061.
- BLAKENEY, Michael. Local knowledge, intellectual property and agricultural innovation.
Singapore: Springer, 2020.
ISBN 9789811546112.
- COMPARATIVE global design law.
Arlington: Bloomberg Law, 2020.
ISBN 9781682676233.
- The COMMUNITY Plant Variety Office: protecting new plant varieties in Europe since 1995.
Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020.
ISBN 9789291522040.
- DENT, Alexander Sebastian. Digital pirates: policing intellectual property in Brazil.
Palo Alto: Stanford University Press, 2020. 208 s.
ISBN 9781503612976.
- FARLEY, Robert M. Patents for power
Chicago: University of Chicago Press, 2020.
ISBN 9780226716527.
- INTELLECTUAL property licensing agreements.
Boston: Massachusetts Continuing Legal Education, 2020.
ISBN 9781683452348.
- INTERNATIONAL perspectives on disability Exceptions in copyright law and the visual arts.
London: Routledge, 2020.
ISBN 9780367359300.
- JOHNSON, Phillip. Parliament, inventions and patents: a research guide and bibliography.
London: Routledge, 2020.
ISBN 9781138572270.
- KIENINGER, Eva-Maria. Security rights in intellectual property.
Cham: Springer, 2020.
ISBN 9783030441913.
- LACK of patent protection.
Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020.
ISBN 9789292028916.
- LEGAL strategist's guide to trademark trial and appeal board practice.
Chicago: American Bar Association, 2020.
ISBN 9781641057462.
- LIPTON, Jacquelin. Law and authors.
Berkeley: University of California Press, 2020.
ISBN 9780520301818.
- MENELL, Peter S. et al. Intellectual property in the new technological age 2020: copyrights, trademarks and state IP protections.
Berkeley: Clause 8 Publishing, 2020.
ISBN 9781945555169.
- MENELL, Peter S. et al. Intellectual property in the new technological age 2020: perspectives, trade secrets and patents
Berkeley: Clause 8 Publishing, 2020.
ISBN 9781945555152.
- MENELL, Peter S. et al. Intellectual property statutes 2020.
Berkeley: Clause 8 Publishing, 2020.
ISBN 9781945555176.
- MOWER, Allyson. Copyright policies and workflows in libraries.
Lanham : Rowman & Littlefield Publishers, 2020. 166 s.
ISBN 9781538133224.
- OHNUKI, Shinsuke. The essentials of Japanese patent prosecution.
Chicago: American Bar Association, 2020.
ISBN 9781641057110.
- PARR, Russell. Intellectual property: valuation, exploitation, and infringement damages.
Hoboken: John Wiley & Sons, Inc., 2020.
ISBN 9781119639725.
- PROTECTING intellectual property in the internet of things are.
Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020.
ISBN 978929028244.
- RICKETSON, Sam. Intellectual property: cases, materials and commentary.
Chatswood: LexisNexis Butterworths, 2020.
ISBN 9780409348613.
- RICKETSON, Sam. Research handbook on the World Intellectual Property Organization.
Northampton: Edward Elgar Publishing, 2020.
ISBN 9781788977661.
- SELECTED intellectual property and unfair competition statutes, regulations, and treaties.
St. Paul: West Academic Publishing, 2020.
ISBN 9781684679546.
- SCHOVSBO, Jens. The harmonization and protection of trade secrets in the EU.
Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2020. 368 s.
ISBN 9781788973335.
- SOFTWARE protection in Brazil.
Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020.
ISBN 9789292029289.
- STIM, Richard. Profit from your idea.
Berkeley: NOLO, 2020. 456 s.
ISBN 9781413327915.
- VISWANATHAN, Bhamati. Cultivating copyright: how creative industries can harness intellectual property to survive the digital age.
Abingdon: Routledge, 2020.
ISBN 9781351104784.
- YOUNG, James O. Radically rethinking copyright in the arts.
London: Routledge, 2020. 184 s.
ISBN 9780367521837.

Spracovala Mgr. Gabriela Pířšová

Recenzia

LOUTOCKÝ, Pavel

**Vymahateľnosť práva pomocí online
řešení sporů**

**Praha: Wolters Kluwer, 2020, 232 s.,
ISBN 978-80-7598-752-5**

Moji známí, zabývající se online řešením sporů (používá se zkratka ODR, od anglického online dispute resolution), si v průběhu koronavirové pandemie vyměňovali emaily, popisující, jak tradiční kamenné soudy nefungují a jak naopak těch několik existujících online soudů výborně funguje, přestože soudci a soudní úředníci a – jak jinak – také strany – pracují z domova. Pandemie koronaviru byla v tomto směru pro mezinárodní ODR komunitu vzrušující, protože se o online soudy najednou začali zajímat téměř všichni z „justice“, soudci, advokáti, státní úředníci a někde dokonce politici.

Najednou si mnoho lidí pracujících v justici po celém světě uvědomuje, že online soudnictví je třeba zavést. Postupně, až se o ODR lidé dozví víc, budou chtít online soudnictví zavádět nejen kvůli možným příštím pandemiím, ale hlavně pro významné pozitivní změny, které ODR může přinést pro občany. Online soudnictví a ODR má schopnost přiblížit občany a soudy, výrazně zjednodušit stávající soudní procesy a současně plně zachovat všechna práva na spravedlivý proces, která jsou pro naši demokracii tak klíčová. Stane se tak vhodným využitím nových digitálních technologií, podobně jako se to děje v jiných oborech lidské činnosti, např. ve zdravotnictví.

Pavel Loutocký si nemohl vybrat lepší čas na vydání své knihy a tuzemská právnická komunita má štěstí, že může čerpat podrobné informace o ODR z tohoto domácího zdroje.

Opakovaně jsem si ověřil, že metoda „mysli globálně, jednej lokálně“ bývá často nejlepší cestou k dosažení něčeho nového. Pavlovi Loutockému se tuto zásadu podařilo naplnit. Ve své knížce podrobně popisuje historii ODR a uvádí nejzajímavější současné projekty. Tyto části jeho knížky budou velmi užitečné pro získání všeobecného rozhledu čtenářů v této u nás stále nové oblasti.

Avšak podle mého je na knížce Pavla Loutockého zvlášť důležité, že podrobně rozebírá, jako vůbec první autor, jednotlivé aspekty ODR z pohledu českého práva. Současně

autor srovnává současné české právo a právo EU se zahraničními právními úpravami, zejména s anglickým právem. Tyto části jeho knihy jsou výborným vstupem do potřebné legislativní diskuse v tuzemsku o transformaci stávajících soudních procesů tak, aby česká legislativa umožňovala postupně zavádět online soudní postupy. Tato diskuse nás v ČR nyní čeká, bude důležitá nejen pro právníky, ale pro všechny občany, pro naši občanskou společnost.

Hodně se mi líbily také ty části knihy, kdy Pavel Loutocký uvádí strukturální prvky navrhování ODR systémů včetně online soudů. Navržené strukturální prvky pak autor diskutuje v různých souvislostech v průběhu jednotlivých kapitol své knihy a na konkrétních příkladech ze současné celosvětové praxe. Tento analytický přístup je potřebný zvláště nyní, protože umožňuje si „utřídit“ to, jak postupovat při přípravě prvních online soudů u nás. A to je klíčové pro blízkou budoucnost.

Příprava online justice nás čeká a zásadní pro úspěch na této cestě bude „začít dobře“. Kniha Pavla Loutockého je prvním kamenem na této cestě.

*Zbyněk Loebel, Of Counsel PRK Partners,
fellow National Center for Technology
and Dispute Resolution (NCTDR), USA*

Pozn. redakcie: Text neprešiel jazykovou korektúrou.

Z obsahov vybraných časopisov

Justičná revue

č. 5/2020

IVANČÍK, J.: Zákaz účasti tretích strán vo volebnej kampani vo vzťahu k slobode prejavu

PINTÉROVÁ, D.: Ochrana dôverných informácií v obchodnoprávných vzťahoch prostredníctvom koncepcie zmluvy o zachovaní mlčanlivosti o dôvernej informácii

HUSOVÁ, Z.: Rozsudok pre zmeškanie z pohľadu súdnej praxe

č. 6 – 7/2020

LALÍK, T.: Rozhodovanie Ústavného súdu SR o možnosti väzobného stížania sudcov

TÓTHOVÁ, K.: Oprava vložených údajov do elektronických systémov verejnej správy

GAJDOŠOVÁ, M.: Zmeny vzniku a zániku niektorých právnických osôb súkromného práva, pôsobiach v priestore občianskej spoločnosti

ĐURICA, M.: Dočasná ochrana podnikateľov a jej právne účinky

HALAS, N.: K uchovaniu a vydaniu počítačových údajov z obsahu mobilných telefónov v trestnom konaní

Průmyslové vlastnictví

č. 3/2020

JENERÁL, E.: Přežije patentový systém koronavirovou pandemií?

KOTYKOVÁ, M.: Význam ochrany duševního vlastnictví pro hospodářství

EVROPSKÉ PRÁVO

JENERÁL, E.: Revidovaná verze Jednacího řádu stížnostních senátů

K rozhodnutí Velkého stížnostního senátu G 2/19

K rozhodnutí správní rady EPO, kterým sa s účinností od 1. ledna 2020 mění Pravidlo 142 EPC

JUDIKATURA

ČERNÝ, M.: Soudní dvůr EU rozhodl ve věci Sky v. SkyKick o nemožnosti prohlásit ochrannou známku za neplatnou z důvodu nejasností a nepřesností v seznamu výrobků a služeb

č. 4/2020

JENERÁL, E.: Otázka patentovatelnosti produktů získaných „v podstatě biologickými postupy“ konečně vyřešena? Stanovisko Velkého stížnostního senátu G3/19 ze dne 14. května 2020

JENERÁL, E.: K možnosti patentování blockchainu

EVROPSKÉ PRÁVO

JENERÁL, E.: Evropský patentový úřad (EPÚ) zveřejnil 27. ledna 2020 důvody rozhodnutí o zamítnutí dvou patentových přihlášek, ve kterých byl jako vynálezce uveden systém umělé inteligence (AI)

K rozhodnutí stížnostního senátu EPÚ T 1687/17

K rozhodnutím stížnostních senátů T 1966/16, T 731/17, T 2538/18, T 2138/14 a T 217/16

K rozhodnutí stížnostního senátu T 634/16

K rozhodnutí stížnostního senátu T 2350/16

JUDIKATURA

ČERNÝ, M.: Soudní dvůr EU rozhodl, že autorskoprávní ochrana se vztahuje i na funkční tvary za podmínky, že jsou originálními díly ve smyslu předchozí judikatury

ŠTROS, D.: K otázce posuzování novosti vynálezu ve smyslu čl. 54 EPÚ při dodání, instalaci a uvedení zařízení do provozu dle vynálezu

ŠTROS, D.: K otázce výkladu pojmu adresa ve smyslu čl. 8 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES

Quark

č. 7/2020

BIZUBOVÁ, M.: Pramene poznania krajiny

MÁJSKY, J.: Palmové víno

JEŠKO, V. – POSPÍŠIL, J.: Miniaturny kontinent

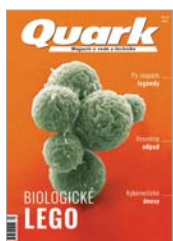
MISTRÍKOVÁ, J. – JANÍKOVÁ, M.: Netopiere – rezervoár vírusov

Quark

č. 8/2020

NOVÁK, V.: Krajina v rukách človeka
LUBY, Š.: Pandémia očami fyziky
KOVÁČIK, S.: O myšliach a strojoch
URBAN, Z.: Otrávená voda MAYOV

Quark

č. 9/2020

KOMÁREK, Z.: Rýchlejšie vzdalovanie sa Titana
SANIGA, M.: Operené vládkyne noci
POLIAK, P.: Kolíska TAIKONAU TOV
ŠILHA, J.: Vesmírny odpad

**IIC
International Review of Intellectual
Property and Competition Law**

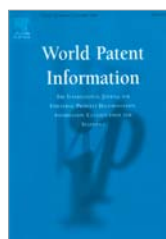
č. 5/2020

PUSCEDDU, P.: Hic sunt dracones? Mapping the Legal Framework of China's Innovation Policy: Standardization and IPRs
OPRYSK, L. – SEIN, K.: Limitations in End-User Licensing Agreements: Is There a Lack of Conformity Under the New Digital Content Directive?
CZARNY-DROŽDŽEJKO, E.: The Subject-Matter of Press Publishers' Related Rights Under Directive 2019/790 on Copyright and Related Rights in the Digital Single Market

č. 6/2020

FABRIS, D.: From the PHOSITA to the MOSITA: Will „Secondary Considerations“ Save Pharmaceutical Patents from Artificial Intelligence?

FROSIO, G.: Reforming the C-DSM Reform: A User-Based Copyright Theory for Commonplace Creativity
SENFLEBEN, M.: Flexibility Grave – Partial Reproduction Focus and Closed System Fetishism in CJEU, Pelham

World Patent Information

vol. 61/2020

HOOCK, Christoph, BROWN, Andrew. Early Certainty in Patent Cases Involving by Opposition Proceedings (Včasná istota v patentových prípadoch súvisiacich s námietkovým konaním)

Patentová ochrana vynálezov je považovaná za jeden z najdôležitejších faktorov zabezpečujúcich investície do nových technológií a je významným hnacím motorom inovácií. Vysoká kvalita patentov, ktoré poskytujú platnú ochranu počas dlhého obdobia a pokrývajú všetky aspekty nového vynálezu, je veľmi dôležitá najmä v oblasti farmaceutických výrobkov. Majitelia patentov, ktorí sú presvedčení o kvalite svojich patentov, sa pokúšajú získať čo najdlhšiu možnú ochranu. Je však veľmi dôležité, aby rozhodnutia o vývoji produktov na základe predpokladov o platnosti patentov robili skôr, než sa konkurenti obrátia na súd. Zdá sa, že dobrou možnosťou na testovanie argumentov zdôvodňujúcich neplatnosť patentov je napríklad podávanie námietok na Európsky patentový úrad. Ak je podaná námietka proti patentu, potom čas, ktorý uplynie do konečného rozhodnutia, prináša ďalšiu neistotu týkajúcu sa rozsahu patentovej ochrany a môže rôznym spôsobom ovplyvniť možnosť budúceho komerčného využitia vynálezu.

CLARKE, Nigel S. et al. Blockchain Patent Landscaping: An Expert Based Methodology and Search Query (Scenária patentov zameraných na Blockchain: odborná metodológia a vyhľadávací dopyt)

Blockchains sú transparentné a decentralizované metódy zaznamenávania zoznamov transakcií, ktoré v ostatných rokoch priťahujú pozornosť verejnosti a zároveň sa výrazne zintenzívnili výskum v tejto oblasti. V spolupráci s expertmi z Európskeho patentového úradu bola vykonaná analýza patentov s cieľom získať prehľad o vývoji tejto novej technológie. Analýza bola uskutočnená pomocou jedinečnej metodológie a stratégie vyhľadávania patentových dokumentov pomocou kombinácií konkrétnych kľúčových slov a patentových klasifikácií. Analyzovali sa patenty z rokov 2008 až 2018, pričom bolo zistené, že k nárastu patentov zameraných na tieto nové technológie došlo od roku 2015. Najviac patentových prihlášok je podávaných v Číne, ale v prípade, že by to bolo posudzované z celkového počtu patentových prihlášok podávaných v jednotlivých krajinách, na prvé priečky by sa dostali Austrália, Spojené štáty americké a Spojené kráľovstvo.

Časopis Duševné vlastníctvo vydáva:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, Švermova 43,
974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
www.upv.sk

Registrované MK SR – EV 5622/18

ISSN 1339-5564

Vychádza 4x ročne

Publikované názory autorov príspevkov sa nemusia stotožňovať
s názormi vydavateľa časopisu.

Adresa redakcie:

Úrad priemyselného vlastníctva SR, „Duševné vlastníctvo“,
Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica, Slovenská republika
Tel.: 0908 676 865, fax: 048/43 00 402
E-mail: casopisDV@indprop.gov.sk
IČO: 30 810 787

Vydané: 30. 9. 2020

Cena jedného čísla v **tlačenej verzii** v roku **2020** je **4,50 €**, ročné predplatné **18 €** + poštovné podľa platného cenníka Slovenskej pošty. Odberateľom bude časopis distribuovaný poštou.

Cena jedného čísla v **elektronickej verzii** v roku **2020** je **3,50 €**, ročné predplatné **14 €**. Odberateľom bude časopis distribuovaný v PDF formáte.

Online objednávka:

www.upv.sk/?on-line-objednavka-casopisu-dusevne-vlastnictvo

Informácie o obsahu jednotlivých čísel:

www.upv.sk/?dusevne-vlastnictvo-archiv

Redakčná rada:

Členovia:

- JUDr. Zuzana Adamová, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- JUDr. Richard Bednárík, PhD. – Ústav práva duševného vlastníctva a informačných technológií, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská republika
- Mgr. Michal Černý, PhD. – Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika
- prof. Branislav Hazucha, LL.D. – Hokkaido univerzita, Japonsko
- Ing. Štefan Holakovský – patentový zástupca, Slovenská republika
- Mgr. Martin Husovec, PhD. – London School of Economics and Political Science (LSE), Veľká Británia
- prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc. – Metropolitní univerzita Praha, Česká republika
- doc. JUDr. Martin Kubinec, PhD. – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovenská republika
- Dr. h.c.doc. Ing. Peter Mihók, CSc. – Slovenská obchodná a priemyselná komora
- JUDr. Jakub Slovák – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- prof. Ing. Ľubomír Šooš, PhD. – Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská republika
- prof. JUDr. Ivo Telec, CSc. – Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika
- prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika
- doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc. – Slovenská akadémia vied
- Mgr. Ing. Martin Žovic – patentový zástupca, Slovenská republika

Redakčný kruh:

- Ing. Zdena Hajnalová
- Ing. Ingrid Brežňanová
- JUDr. Lucia Kováčiková
- Ing. Lukrécia Marčoková
- Mgr. Jitka Mikuličová

Výkonný redaktor: Mgr. Lucia Spišiaková, PhD.

Jazyková korektúra: Mgr. Monika Halášová

Grafická úprava: Mgr. Janka Zimová

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tohto časopisu sa nesmie reprodukovat', uložit' do vyhľadávacieho systému alebo použit' v akejkoľvek forme pomocou elektronických, mechanických, fotokopirovacích a záznamových prostriedkov alebo akýmkoľvek iným spôsobom bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or utilized in any form by electronic, mechanical, photocopying, recording means or otherwise without prior written permission of the Publisher.